

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.

**Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
zgodne z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
wraz z opinią niezależnego biegłego rewidenta**

SPIS TREŚCI

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH	8
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	10
ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	12
1. Informacje ogólne.....	12
2. Skład Grupy	13
3. Skład Zarządu Spółki dominującej.....	15
4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	16
5. Kontynuacja działalności.....	16
6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	16
6.1. Oświadczenie o zgodności.....	16
6.2. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych	17
7. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	17
8. Zmiana szacunków	19
9. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	19
10. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie	22
11. Istotne zasady rachunkowości	23
11.1. Zasady konsolidacji	23
11.2. Udział we wspólnym przedsięwzięciu	23
11.3. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walutach obcych	23
11.4. Rzeczowe aktywa trwałe	24
11.5. Wartości niematerialne	25
11.6. Wartość firmy	27
11.7. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych	28
11.8. Koszty finansowania zewnętrznego	28
11.9. Aktywa finansowe	28
11.10. Utrata wartości aktywów finansowych	30
11.11. Wbudowane instrumenty pochodne	31
11.12. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia	32
11.13. Zabezpieczenia wartości godziwej.....	32
11.14. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	33
11.15. Pozostałe aktywa niefinansowe	33
11.16. Zapasy.....	34
11.17. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	35
11.18. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	35
11.19. Kapitał podstawowy	35
11.20. Rezerwy	35
11.21. Płatności w formie akcji własnych	37
11.22. Podział zysku na cele pracownicze oraz fundusze specjalne	38
11.23. Kredyty i pożyczki	38
11.24. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	38
11.25. Pozostałe zobowiązania niefinansowe	39
11.26. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	39
11.27. Prawa do emisji gazów	39
11.28. Leasing	39
11.29. Podatki	40
11.30. Przychody.....	41
11.31. Koszty.....	42
11.32. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	43
11.33. Przychody i koszty finansowe	43
11.34. Wynik netto na akcję	43
11.35. Rachunek przepływów pieniężnych	43
12. Informacje dotyczące segmentów działalności	44
12.1. Segmenty operacyjne	45
12.2. Geograficzne obszary działalności.....	48
13. Przychody i koszty	48

13.1.	Pozostałe przychody operacyjne	48
13.2.	Pozostałe koszty operacyjne	48
13.3.	Przychody finansowe	49
13.4.	Koszty finansowe	49
13.5.	Koszty według rodzaju	49
13.6.	Koszty amortyzacji, odpisy aktualizujące oraz koszty leasingu operacyjnego ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	50
13.7.	Koszty świadczeń pracowniczych	50
14.	Podatek dochodowy	51
14.1.	Obciążenia podatkowe	51
14.2.	Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej	51
14.3.	Odroczony podatek dochodowy	51
15.	Majątek socjalny, zobowiązania ZFŚS oraz fundusze specjalne	53
16.	Rzeczowe aktywa trwałe	55
17.	Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	57
18.	Leasing	58
18.1.	Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca	58
18.2.	Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	58
19.	Wartości niematerialne	60
20.	Zapasy	62
21.	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	63
22.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	63
23.	Pozostałe aktywa	63
23.1.	Pozostałe aktywa finansowe	63
23.2.	Pozostałe długoterminowe aktywa niefinansowe	64
23.3.	Pozostałe krótkoterminowe aktywa niefinansowe	64
24.	Pozostałe zobowiązania niefinansowe	64
24.1.	Pozostałe zobowiązania długoterminowe	64
24.2.	Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	64
25.	Rozliczenia międzyokresowe	65
25.1.	Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe	65
25.2.	Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	65
26.	Prawa do emisji dwutlenku węgla	65
27.	Świadczenia na rzecz pracowników	66
28.	Zysk przypadający na jedną akcję	69
29.	Dywidendy wypłacone i zaproponowane do zapłaty	70
30.	Połączenia jednostek i nabycie udziałów niekontrolujących	71
31.	Kapitał podstawowy i pozostałe kapitały	73
31.1.	Kapitał podstawowy	73
31.2.	Prawa akcjonariuszy	75
31.3.	Kapitał zapasowy	76
31.4.	Niepodzielony wynik finansowy oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy	76
31.5.	Udziały niekontrolujące	77
32.	Rezerwy	78
32.1.	Zmiany stanu rezerw	78
32.2.	Opis istotnych tytułów rezerw	79
32.2.1	Rezerwa na roszczenia od kontrahentów, na spory sądowe, na umowę rodzącą obciążenia	79
32.2.2	Rezerwa na rekultywację i koszty likwidacji środków trwałych	79
32.2.3	Rezerwa z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw pochodzenia energii	79
32.2.4	Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów	79
32.2.5	Pozostałe rezerwy	79
33.	Zobowiązania inwestycyjne	80
34.	Zobowiązania warunkowe	80
35.	Rozliczenia podatkowe	82
36.	Informacja o podmiotach powiązanych	83
36.1.	Transakcje z udziałem spółek Skarbu Państwa	83
36.2.	Wynagrodzenie kadry kierowniczej	84
37.	Instrumenty finansowe	85
37.1.	Wartość bilansowa i wartość godziwa kategorii i klas instrumentów finansowych	85

37.2.	Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w podziale na kategorie instrumentów finansowych	87
37.3.	Opis istotnych pozycji w ramach poszczególnych kategorii instrumentów finansowych	88
37.3.1	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	88
37.3.2	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	88
37.3.3	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	88
37.3.4	Aktywa finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	88
37.3.5	Instrumenty pochodne (aktywa)	88
37.3.6	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	88
37.3.7	Instrumenty pochodne (zobowiązania)	92
37.3.8	Zabezpieczenie spłaty zobowiązań	92
38.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	93
38.1.	Ryzyko stopy procentowej	94
38.2.	Ryzyko walutowe	95
38.3.	Ryzyko cen surowców i towarów	95
38.4.	Ryzyko kredytowe	96
38.4.1	Nabyte obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe	97
38.4.2	Należności z tytułu dostaw i usług	97
38.4.3	Lokaty, depozyty, środki pieniężne i ich ekwiwalenty	97
38.4.4	Instrumenty pochodne	97
38.4.5	Odpisy aktualizujące i wiekowanie należności	97
38.5.	Ryzyko związane z płynnością	99
38.6.	Instrumenty pochodne	99
38.7.	Ryzyko rynkowe – analiza wrażliwości	100
38.7.1	Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe	101
38.7.2	Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej	103
39.	Zarządzanie kapitałem	105
40.	Struktura zatrudnienia	106
41.	Wynagrodzenie biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego	106
42.	Zdarzenia następujące po dniu bilansowym	107

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009 (dane przekształcone)
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży towarów, produktów i materiałów bez wyłączenia akcyzy		11 108 492	9 855 179
Podatek akcyzowy	35	(418 178)	(412 755)
Przychody ze sprzedaży towarów, produktów i materiałów		10 690 314	9 442 424
Przychody ze sprzedaży usług		4 698 111	4 227 538
Pozostałe przychody		40 454	24 660
Przychody ze sprzedaży		15 428 879	13 694 622
Koszt własny sprzedaży	13.5	(13 089 128)	(11 521 540)
Zysk brutto ze sprzedaży		2 339 751	2 173 082
Pozostałe przychody operacyjne	13.1	105 186	112 106
Koszty sprzedaży	13.5	(231 252)	(188 182)
Koszty ogólnego zarządu	13.5	(670 308)	(621 537)
Pozostałe koszty operacyjne	13.2	(144 118)	(154 686)
Zysk operacyjny		1 399 259	1 320 783
Przychody finansowe	13.3	93 864	113 456
Koszty finansowe	13.4	(235 573)	(208 170)
Udział w zysku (stracie) jednostki stowarzyszonej i wspólnego przedsięwzięcia wykazywanego metodą praw własności	2	(236)	-
Zysk brutto		1 257 314	1 226 069
Podatek dochodowy	14.1	(265 931)	(277 906)
Zysk netto z działalności kontynuowanej		991 383	948 163
Zysk netto za rok obrotowy		991 383	948 163
Pozostałe całkowite dochody:			
Zmiana wartości instrumentów zabezpieczających		1 112	24 576
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej		(271)	-
Podatek dochodowy odnoszący się do elementów pozostałych całkowitych dochodów	14.1	(211)	(4 670)
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy, po uwzględnieniu podatku		630	19 906
Całkowite dochody za rok obrotowy		992 013	968 069
Zysk przypadający:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		858 656	774 426
Udziałom niekontrolującym	31.5	132 727	173 737
Całkowity dochód przypadający:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		859 151	791 425
Udziałom niekontrolującym	31.5	132 862	176 644
Zysk na jedną akcję (w złotych):			
– podstawowy z zysku za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	28	0,54	0,50
– podstawowy z zysku z działalności kontynuowanej za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	28	0,54	0,50
– rozwodniony z zysku za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	28	0,54	0,50
– rozwodniony z zysku z działalności kontynuowanej za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	28	0,54	0,50

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	Stan na 31 grudnia 2010	Sta na 31 grudnia 2009 (dane przekształcone)
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	16	17 524 936	17 260 573
Wartości niematerialne	19	970 530	824 751
Udziały i akcje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsiębiorstwach wykazywane metodą praw własności	2	764	-
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	23.1	177 452	179 746
Pozostałe długoterminowe aktywa niefinansowe	23.2	123 613	58 547
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	14.3	161 806	152 221
		18 959 101	18 475 838
Aktywa obrotowe			
Zapasy	20	408 560	536 201
Należności z tytułu podatku dochodowego		74 749	52 926
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	21, 37	2 273 145	1 874 996
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	23.1	28 193	18 753
Pozostałe krótkoterminowe aktywa niefinansowe	23.3	208 158	158 725
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	22	1 473 981	1 032 103
		4 466 786	3 673 704
Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	17	4 397	5 951
SUMA AKTYWÓW		23 430 284	22 155 493

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ – ciąg dalszy

	Nota	Stan na 31 grudnia 2010	Sta na 31 grudnia 2009 (dane przekształcone)
PASYWA			
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej			
Kapitał podstawowy	31.1	15 772 945	13 986 284
Kapitał zapasowy	31.3	475 088	64 050
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających		-	(766)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej		(271)	-
Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty	31.4	(1 542 937)	(2 191 002)
		14 704 825	11 858 566
Udziały niekontrolujące			
		507 246	2 375 100
Kapitał własny ogółem			
		15 212 071	14 233 666
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	37.3	1 076 178	1 179 406
Zobowiązania z tytułu leasingu oraz umów dzierżawy z opcją zakupu	18.2	67 810	88 291
Rezerwy długoterminowe i świadczenia pracownicze	27, 32	1 059 028	978 807
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe i dotacje rządowe	25	644 522	624 567
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe finansowe zobowiązania długoterminowe	37.1	6 910	5 683
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	14.3	1 215 615	1 150 695
		4 070 063	4 027 449
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania	37.1	1 629 723	1 490 726
Bieżąca część kredytów, pożyczek i dłużnych papierów wartościowych	37.3	325 027	596 315
Bieżąca część zobowiązań z tytułu leasingu oraz umów dzierżawy z opcją zakupu	18.2	23 452	35 377
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	24.2	752 819	556 669
Rozliczenia międzyokresowe i dotacje rządowe	25	189 712	210 267
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		68 672	67 034
Rezerwy krótkoterminowe i świadczenia pracownicze	27, 32	1 158 745	937 990
		4 148 150	3 894 378
Zobowiązania razem			
		8 218 213	7 921 827
SUMA PASYWÓW			
		23 430 284	22 155 493

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku zgodne z MSSF
(w tysiącach złotych)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

	Nota	Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej							Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty	Razem	Udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
		Kapitał podstawowy	Kapitał spółek zależnych na podniesienie kapitału podstawowego	Akcje własne	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Kapitał z tytułu świadczeń w formie akcji				
Na dzień 1 stycznia 2010 roku		13 986 284	-	-	64 050	(766)	-	-	(2 191 002)	11 858 566	2 375 100	14 233 666
Wynik okresu		-	-	-	-	-	-	-	858 656	858 656	132 727	991 383
Inne całkowite dochody		-	-	-	-	766	(271)	-	-	495	135	630
Razem całkowite dochody za rok obrotowy		-	-	-	-	766	(271)	-	858 656	859 151	132 862	992 013
Podział zysków z lat ubiegłych	31.3	-	-	-	176 159	-	-	-	(176 159)	-	-	-
Emisja akcji połączeniowych i rozliczenie nabycia udziałów niekontrolujących	30. 31.1	318 665	-	-	-	-	-	-	(145 651)	173 014	(169 364)	3 650
Wykup udziałów niekontrolujących za gotówkę i poprzez emisję kapitału podstawowego	30, 31.1	1 467 996	-	-	234 879	-	-	-	110 204	1 813 079	(1 813 788)	(709)
Wpłata z zysku	29	-	-	-	-	-	-	-	32	32	-	32
Wypłata dywidendy	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(6 027)	(6 027)
Świadczenia pracownicze w formie akcji-naliczone		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Umorzenie akcji własnych		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Odkup udziałów niekontrolujących	30, 31.5	-	-	-	-	-	-	-	983	983	(11 537)	(10 554)
Na dzień 31 grudnia 2010 roku		15 772 945	-	-	475 088	-	(271)	-	(1 542 937)	14 704 825	507 246	15 212 071

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku zgodne z MSSF
(w tysiącach złotych)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH – ciąg dalszy

	Nota	Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej								Razem	Udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
		Kapitał podstawowy	Kapitał spółek zależnych na podniesienie kapitału	Akcje własne	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Kapitał z tytułu świadczeń w formie akcji	Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty			
Na dzień 1 stycznia 2009 roku		13 698 646	287 883	(245)	59 601	(17 765)	-	21 411	(2 923 621)	11 125 910	2 219 533	13 345 443
Wynik okresu		-	-	-	-	-	-	-	774 426	774 426	173 737	948 163
Inne całkowite dochody		-	-	-	-	16 999	-	-	-	16 999	2 907	19 906
Razem całkowite dochody za rok obrotowy		-	-	-	-	16 999	-	-	774 426	791 425	176 644	968 069
Podział zysków z lat ubiegłych	31.3	-	-	-	4 449	-	-	-	(4 449)	-	-	-
Emisja akcji		287 883	(287 883)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wypłata z zysku	29	-	-	-	-	-	-	-	(8 376)	(8 376)	-	(8 376)
Wypłata dywidendy	29	-	-	-	-	-	-	-	(51 167)	(51 167)	(21 214)	(72 381)
Świadczenia pracownicze w formie akcji-naliczone		-	-	-	-	-	-	774	-	774	137	911
Świadczenia pracownicze w formie akcji-rozliczone		-	-	-	-	-	-	(22 185)	22 185	-	-	-
Umorzenie akcji własnych		(245)	-	245	-	-	-	-	-	-	-	-
Na dzień 31 grudnia 2009 roku (dane przekształcone)		13 986 284	-	-	64 050	(766)	-	-	(2 191 002)	11 858 566	2 375 100	14 233 666

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009 (dane przekształcone)
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/ (strata) brutto		1 257 314	1 226 069
Korekty o pozycje:			
Udział w zysku jednostki stowarzyszonej i wspólnego przedsięwzięcia wykazywanego metodą praw własności		236	-
Amortyzacja		1 358 778	1 321 028
Zysk/strata z tytułu różnic kursowych		43	2 963
Odsetki i dywidendy, netto		132 331	94 116
(Zysk)/ strata na działalności inwestycyjnej		13 153	(54 215)
(Zwiększenie)/ zmniejszenie stanu należności		(395 393)	(603 601)
(Zwiększenie)/ zmniejszenie stanu zapasów		117 372	(193 124)
Zwiększenie/ (zmniejszenie) stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek		215 558	334 007
Zmiana stanu pozostałych aktywów długo- i krótkoterminowych		(111 089)	(296 073)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych przychodów i dotacji rządowych oraz rozliczeń międzyokresowych biernych kosztów		(31 098)	8 864
Zmiana stanu rezerw		201 130	233 714
Podatek dochodowy zapłacony		(238 400)	(111 648)
Koszty z tytułu płatności w formie akcji własnych		-	911
Pozostałe		410	188
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		2 520 345	1 963 199
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		11 731	15 879
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		(1 518 088)	(1 440 255)
Sprzedaż aktywów finansowych		56 189	91 287
Nabycie aktywów finansowych		(70 570)	(34 777)
Przejęcie jednostki zależnej, po potrąceniu przejętych środków pieniężnych		23	-
Dywidendy otrzymane		4 349	5 256
Odsetki otrzymane		1 377	1 594
Splata udzielonych pożyczek		1 475	4 000
Udzielenie pożyczek		(1 400)	(1 295)
Pozostałe		6 438	4 287
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(1 508 476)	(1 354 024)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH - ciąg dalszy

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009 (dane przekształcone)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(35 842)	(37 272)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów		167 115	208 398
Splata pożyczek/kredytów		(744 020)	(415 385)
Emisja dłużnych papierów wartościowych		848 200	44 000
Wykup dłużnych papierów wartościowych		(608 692)	(166 308)
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom jednostki dominującej		-	(51 167)
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom mniejszościowym		(5 573)	(7 074)
Inne wydatki na rzecz właścicieli		-	(8 376)
Odsetki zapłacone		(115 820)	(109 333)
Nabycie udziałów niekontrolujących		(9 863)	-
Pozostałe		(8 369)	(947)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(512 864)	(543 464)
Zwiększenie/ (zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów			
Różnice kursowe netto		(134)	220
Środki pieniężne na początek okresu		972 655	906 944
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym	22	1 471 660	972 655
o ograniczonej możliwości dysponowania		165 862	18 635

ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A. („Grupa”, „Grupa Kapitałowa”, „Grupa TAURON”) składa się z TAURON Polska Energia S.A. („jednostka dominująca”, „Spółka”, „Spółka dominująca”) i jej spółek zależnych. TAURON Polska Energia S.A. prowadzi działalność w formie spółki akcyjnej, związanej aktem notarialnym w dniu 6 grudnia 2006 roku. Do dnia 16 listopada 2007 roku Spółka działała pod firmą Energetyka Południe S.A. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku.

Jednostka dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy, Katowice-Wschód Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000271562.

Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 240524697.

Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działania Grupy jest:

1. Wydobycie węgla kamiennego.
2. Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej ze źródeł konwencjonalnych.
3. Wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych.
4. Dystrybucja energii elektrycznej.
5. Sprzedaż energii i pozostałych produktów rynku energetycznego.
6. Świadczenie innych usług związanych z realizacją zadań, o których mowa powyżej.

Działalność prowadzona jest na podstawie odpowiednich koncesji przyznanych poszczególnym jednostkom wchodzącym w skład Grupy.

2. Skład Grupy

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Grupę Kapitałową TAURON Polska Energia S.A. tworzyły spółki bezpośrednio i pośrednio zależne objęte konsolidacją, przedstawione w poniższej tabeli. Opis zmian restrukturyzacyjnych w Grupie oraz zasad konsolidacji przedstawiono w nocie 30 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Lp.	Nazwa spółki	Adres	Podstawowy przedmiot działalności	Udział TAURON w kapitale spółki	Jednostka posiadająca udziały/akcje na 31 grudnia 2010 roku	Udział TAURON w organie stanowiącym spółki	Jednostka posiadająca udziały/akcje na 31 grudnia 2010 roku
1	Południowy Koncern Energetyczny S.A.	40-389 Katowice; ul. Lwowska 23	Wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucja energii elektrycznej i ciepła	99,46%	TAURON Polska Energia S.A. – 99,46%	99,46%	TAURON Polska Energia S.A. – 99,46%
2	ENION S.A. ¹	30-390 Kraków; ul. Zawila 65 L	Dystrybucja energii elektrycznej	99,68%	TAURON Polska Energia S.A. – 99,68%	99,68%	TAURON Polska Energia S.A. – 99,68%
3	EnergiaPro S.A.	53-314 Wrocław; Pl. Powstańców Śląskich 20	Przesyłanie, dystrybucja energii elektrycznej	98,76%	TAURON Polska Energia S.A. – 98,76%	98,76%	TAURON Polska Energia S.A. – 98,76%
4	Elektrownia Stalowa Wola S.A.	37-450 Stalowa Wola; ul. Energetyków 13	Wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej i ciepła	99,74%	TAURON Polska Energia S.A. – 99,74%	99,74%	TAURON Polska Energia S.A. – 99,74%
5	TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. ²	30-417 Kraków; ul. Łagiewnicka 60	Sprzedaż energii elektrycznej	100,00%	TAURON Polska Energia S.A. – 100,00%	100,00%	TAURON Polska Energia S.A. – 100,00%
6	TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o. ²	53-314 Wrocław; Pl. Powstańców Śląskich 16	Sprzedaż energii elektrycznej	100,00%	TAURON Polska Energia S.A. – 100,00%	100,00%	TAURON Polska Energia S.A. – 100,00%
7	TAURON Ekoenergia Sp. z o.o.	58-500 Jelenia Góra; ul. Obrońców Pokoju 2B	Wytwarzanie energii elektrycznej	100,00%	TAURON Polska Energia S.A. – 100,00%	100,00%	TAURON Polska Energia S.A. – 100,00%
8	Elektrociepłownia Tychy S.A.	43-100 Tychy; ul. Przemysłowa 47	Wytwarzanie energii elektrycznej, produkcja i dystrybucja ciepła	95,47%	TAURON Polska Energia S.A. – 95,47%	95,47%	TAURON Polska Energia S.A. – 95,47%
9	Kopalnia Wapienia Czatkowice Sp. z o.o. ³	32-063 Krzeszowice 3; os. Czatkowice 248	Wydobywanie, kruszenie i rozdrabnianie skał wapiennych oraz wydobywanie kamienia dla potrzeb budownictwa	99,46%	PKE S.A. – 100,00%	99,46%	PKE S.A. – 100,00%

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku zgodne z MSSF
(w tysiącach złotych)

Lp.	Nazwa spółki	Adres	Podstawowy przedmiot działalności	Udział TAURON w kapitale spółki	Jednostka posiadająca udziały/akcje na 31 grudnia 2010 roku	Udział TAURON w organie stanowiącym spółki	Jednostka posiadająca udziały/akcje na 31 grudnia 2010 roku
10	Południowy Koncern Węglowy S.A. ³	43-600 Jaworzno; ul. Grunwaldzka 37	Wydobywanie węgla kamiennego	52,20%	PKE S.A. – 52,48%	67,64%	PKE S.A. – 68,01%
11	Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o. ³	40-389 Katowice; ul. Lwowska 23	Obrót energia elektryczną	79,62%	PKE S.A. – 70,00%; TAURON Polska Energia S.A. – 10,00%	88,55%	PKE S.A. – 61,11%; TAURON Polska Energia S.A. – 27,78%
12	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Katowice S.A.	40-126 Katowice; ul. Grażyńskiego 49	Produkcja i dystrybucja ciepła	95,66%	TAURON Polska Energia S.A. – 95,66%	95,66%	TAURON Polska Energia S.A. – 95,66%
13	Elektrociepłownia EC Nowa Sp. z o.o.	41-308 Dąbrowa Górnicza; al. J. Piłsudskiego 92	Wytwarzanie energii elektrycznej, produkcja ciepła i gazów technicznych	84,00%	TAURON Polska Energia S.A. – 84,00%;	84,00%	TAURON Polska Energia S.A. – 84,00%;
14	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Dąbrowie Górniczej S.A.	41-300 Dąbrowa Górnicza; al. J. Piłsudskiego 2	Produkcja i dystrybucja ciepła	85,00%	TAURON Polska Energia S.A. – 85,00%	85,00%	TAURON Polska Energia S.A. – 85,00%
15	TAURON Czech Energy s.r.o.	720 00 Ostrawa, Na Rovince 879/C Republika Czeska	Obrót energią elektryczną	100%	TAURON Polska Energia S.A. - 100%	100%	TAURON Polska Energia S.A. - 100%
16	BELS INVESTMENT Sp. z o.o. ⁴	02-674 Warszawa; ul. Marynarska 11	Wytwarzanie energii elektrycznej	100%	TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. – 100%	100%	TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. – 100%
17	MEGAWAT MARSZEWO Sp. z o.o. ⁴	02-674 Warszawa; ul. Marynarska 11	Wytwarzanie energii elektrycznej	100%	TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. – 100%	100%	TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. – 100%

¹ Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania udział TAURON Polska Energia S.A. w kapitale zakładowym oraz w organie stanowiącym Enion S.A. wzrósł z 99,68% do 99,71% w związku z zarejestrowaniem umorzenia akcji własnych nabytych przez spółkę.

² Dnia 3 stycznia 2011 roku nastąpiły zmiany w spółkach Grupy. EnergiaPro Gigawat Sp. z o.o. zmieniła nazwę na TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu, a podstawową jej działalnością jest obsługa klientów. ENION Energia Sp. z o.o. zmieniła nazwę na TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie, której główną działalnością jest sprzedaż energii elektrycznej. W tym samym momencie nastąpiły podziały tych spółek i przeniesienie zorganizowanej części przedsiębiorstwa związanej ze sprzedażą energii elektrycznej z EnergiaPro Gigawat Sp. z o.o. do ENION Energia Sp. z o.o. oraz działalności związanej z obsługą klienta z ENION Energia Sp. z o.o. do EnergiaPro Gigawat Sp. z o.o. Głównym przedmiotem działalności TAURON Obsługa Klienta wg PKD jest działalność usługowa (obsługa klienta).

³ TAURON Polska Energia S.A. jest użytkownikiem udziałów/akcji będących własnością PKE S.A., co zostało szerzej opisane poniżej.

⁴ Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania adresy spółek uległy zmianie na następujący adres: 58-500 Jelenia Góra, ul. Obrońców Pokoju 2B.

Umowy użytkowania udziałów

Dnia 17 maja 2010 roku pomiędzy Spółką a Południowym Koncernem Energetycznym S.A. została podpisana umowa ustanowienia użytkowania udziałów, na mocy której TAURON Polska Energia S.A. jest użytkownikiem udziałów spółki Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o. Na podstawie umowy Spółka dysponuje ogółem 80% udziałem w kapitale zakładowym i 88,88% udziałem w organie stanowiącym spółki Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o.

Dnia 22 grudnia 2010 roku pomiędzy TAURON Polska Energia S.A. a spółką Południowy Koncern Energetyczny S.A. zostały podpisane umowy ustanowienia użytkowania udziałów/akcji spółek Kopalnia Wapienia Czatkowice Sp. z o.o. oraz Południowy Koncern Węglowy S.A., będących własnością Południowego Koncernu Energetycznego S.A. W konsekwencji TAURON Polska Energia S.A. dysponuje 100% udziałem w kapitale zakładowym i organie stanowiącym Kopalni Wapienia Czatkowice Sp. z o.o. oraz 52,48% udziałem w kapitale zakładowym, dającym 68,01% głosów na Walnym Zgromadzeniu spółki Południowy Koncern Węglowy S.A.

Wspólne przedsięwzięcie

Z inicjatywy TAURON Polska Energia S.A. oraz PGNiG S.A. została utworzona Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. W dniu 24 lutego 2010 roku nowoutworzona spółka, z kapitałem zakładowym w wysokości 2 000 tysięcy złotych, została wpisana do rejestru sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie. Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. wraz z PGNiG Energia S.A. posiadają po 50 % udziałów w kapitale i organie stanowiącym spółki Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. (udział pośredni TAURON Polska Energia S.A. wynosi 49,87 %). Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. jest spółką celową, poprzez którą partnerzy zamierzają zrealizować inwestycję polegającą na budowie bloku gazowo-parowego w Stalowej Woli opalanego gazem ziemnym o mocy elektrycznej brutto 400 MWe i mocy cieplnej netto 240 MWt. Zakończenie projektu przewidziane jest na 2015 rok. Partnerzy przewidują realizację projektu na równych zasadach, zarówno w zakresie praw, jak i obowiązków. Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. jako wspólne przedsięwzięcie w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym została ujęta metodą praw własności.

Inwestycję we wspólnym przedsięwzięciu według stanu na 31 grudnia 2010 roku wycenianą metodą praw własności prezentuje poniższa nota:

Aktywa trwałe (długoterminowe)	1 563
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)	1 080
Zobowiązania długoterminowe (-)	(57)
Zobowiązania krótkoterminowe (-)	(1 060)
Udział w aktywach netto	764
Wartość firmy	-
Udziały i akcje we wspólnym przedsięwzięciu	764
Udział w przychodach wspólnego przedsięwzięcia	5
Udział w zysku (stracie) wspólnego przedsięwzięcia	(236)

3. Skład Zarządu Spółki dominującej

W skład Zarządu na dzień 1 stycznia 2009 roku wchodził:

- Dariusz Lubera – Prezes Zarządu,
- Bogusław Oleksy – Wiceprezes Zarządu,
- Dariusz Stolarczyk – Wiceprezes Zarządu,
- Stanisław Tokarski – Wiceprezes Zarządu,
- Krzysztof Zamasz – Wiceprezes Zarządu.

Od dnia 1 stycznia 2009 roku do dnia 31 grudnia 2009 roku w składzie Zarządu miały miejsce następujące zmiany:

- Wiceprezes Zarządu Bogusław Oleksy - złożył rezygnację w dniu 30 czerwca 2009 roku,

- Wiceprezes Zarządu Krzysztof Zawadzki - powołany w dniu 21 sierpnia 2009 roku.

W skład Zarządu na dzień 31 grudnia 2009 roku wchodził:

- Dariusz Lubera – Prezes Zarządu,
- Dariusz Stolarczyk – Wiceprezes Zarządu,
- Stanisław Tokarski – Wiceprezes Zarządu,
- Krzysztof Zamasz – Wiceprezes Zarządu,
- Krzysztof Zawadzki – Wiceprezes Zarządu.

Od dnia 1 stycznia 2010 roku do dnia 31 grudnia 2010 roku w składzie Zarządu miały miejsce następujące zmiany:

- W dniu 27 sierpnia 2010 roku Wiceprezes Zarządu Stanisław Tokarski złożył rezygnację z pełnionej funkcji Członka Zarządu Spółki z dniem 31 sierpnia 2010 roku,
- W dniu 28 września 2010 roku Joanna Schmid została powołana na Wiceprezesa Zarządu z dniem 1 października 2010 roku.

W skład Zarządu na 31 grudnia 2010 roku wchodził:

- Dariusz Lubera – Prezes Zarządu,
- Joanna Schmid – Wiceprezes Zarządu,
- Dariusz Stolarczyk – Wiceprezes Zarządu,
- Krzysztof Zamasz – Wiceprezes Zarządu,
- Krzysztof Zawadzki - Wiceprezes Zarządu.

Po dniu bilansowym do dnia sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie wystąpiły zmiany w składzie Zarządu jednostki dominującej.

W dniu 24 lutego 2011 roku Rada Nadzorcza wybrała dotychczasowy Zarząd na kolejną kadencję, co zostało opisane szerzej w nocy 42 dodatkowych informacji objaśniających.

4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 1 marca 2011 roku.

5. Kontynuacja działalności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy.

6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

6.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską („UE”).

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE. MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów

Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Spółki Grupy, za wyjątkiem jednostki dominującej, ENION S.A. oraz TAURON Czech Energy s.r.o. prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określonymi przez ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („ustawa o rachunkowości”) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości”, „PSR”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty nie zawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia niniejszego sprawozdania skonsolidowanego do zgodności z MSSF. Jednostka dominująca oraz ENION S.A. sporządzają sprawozdania finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) począwszy od sprawozdań finansowych za okresy rozpoczynające się 1 stycznia 2010 roku. TAURON Czech Energy s.r.o. sporządza sprawozdanie zgodnie z zasadami rachunkowości obowiązującymi w Czechach.

6.2. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych

Walutą pomiaru jednostki dominującej i innych spółek, z wyjątkiem TAURON Czech Energy s.r.o., uwzględnionych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz walutą sprawozdawczą niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski. Walutą funkcjonalną TAURON Czech Energy s.r.o. jest korona czeska („CZK”). Pozycje sprawozdania finansowego TAURON Czech Energy s.r.o. są przeliczane przy użyciu odpowiednich kursów wymiany na walutę prezentacji Grupy TAURON.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

7. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

W procesie stosowania polityki rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa, który wpływa na wielkości wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w tym w dodatkowych notach objaśniających. Założenia tych szacunków opierają się na najlepszej wiedzy Zarządu odnośnie bieżących i przyszłych działań i zdarzeń w poszczególnych obszarach. Szczegółowe informacje na temat przyjętych założeń zostały przedstawione w odpowiednich notach niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Utrata wartości aktywów

Grupa przeprowadziła testy na utratę wartości firmy oraz na analizę utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych tych ośrodków wypracowujących strumienie pieniężne, w przypadku których zidentyfikowano przesłanki utraty wartości. Wymagało to oszacowania wartości użytkowej tych ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Ponadto Grupa przeprowadziła testy utraty wartości w odniesieniu do tych ośrodków wypracowujących strumienie pieniężne, do których należą wartości niematerialne, które wymagają corocznego testowania utraty wartości. Oszacowanie wartości użytkowej polega na ustaleniu przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez ośrodek wypracowujący środki pieniężne i wymaga ustalenia stopy dyskontowej do zastosowania w celu obliczenia bieżącej wartości tych przepływów. Założenia oraz istotne informacje dotyczące przeprowadzonych testów oraz analiz zamieszczono w notach 16 oraz 19 dodatkowych not objaśniających.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek oraz odpisów amortyzacyjnych jest ustalana na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznego użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych lub wartości niematerialnych oraz szacunków dotyczących wartości rezydualnej środków trwałych. Kapitalizowane remonty generalne są amortyzowane w okresach pozostałych do przewidywanego

rozpoczęcia kolejnego remontu generalnego danego urządzenia. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

Doszacowanie przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej

Odczyty liczników dotyczące wielkości sprzedanej energii elektrycznej w handlu detalicznym oraz jej fakturowanie są dokonywane w większości w okresach odmiennych od okresów sprawozdawczych. W związku z powyższym spółki obrotu energią wchodzące w skład Grupy dokonują odpowiednich szacunków sprzedaży na każdy dzień bilansowy, za okres nie objęty odczytem.

Rekompensaty z tytułu rozwiązania kontraktów długoterminowych

Grupa otrzymuje rekompensaty na pokrycie kosztów osieroconych zgodnie z Ustawą z dnia 29 czerwca 2007 roku o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej. Przychód z tytułu rekompensat ujmowany jest sukcesywnie do wypracowanych praw do rekompensat do końca okresu ich obowiązywania. W celu oszacowania wartości przychodu przynależnego do danego okresu Grupa dokonuje szacunków celem określenia wskaźnika szacowanych kosztów osieroconych do łącznej sumy otrzymanych, zwróconych i oczekiwanych zdyskontowanych zaliczek rocznych (w tym dotychczas otrzymanych zaliczek rocznych), korekt rocznych oraz przewidywanej korekty końcowej.

Wycena rezerw na świadczenia pracownicze

Rezerwy na świadczenia pracownicze (rezerwa na odprawy emerytalne, rentowe i podobne, deputaty węglowe, rezerwa na odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla przyszłych i obecnych emerytów i rencistów, rezerwa na taryfę pracowniczą za energię elektryczną) zostały oszacowane na podstawie metod aktuarialnych. Ponadto rozpoznane zostały rezerwy na świadczenia wynikające z programu wcześniejszych odejść emerytalnych, programu odpraw kompensacyjnych oraz programu odpraw przedemerytalnych. Szerszy opis powyższych rezerw oraz założenia zostały przedstawione w notce 27.

Wycena rezerwy na koszty likwidacji zakładów górniczych oraz środków trwałych

Rezerwa tworzona jest w odniesieniu do zakładów górniczych wchodzących w skład Grupy na bazie szacunku przewidywanych kosztów likwidacji obiektów i przywrócenia stanu pierwotnego terenu po zakończeniu eksploatacji. Podstawą szacowania wielkości rezerwy są opracowania sporządzone w oparciu o prognozy eksploatacji złoża (dla obiektów górniczych) oraz analizy technologiczno-ekonomiczne. Ponadto rezerwy na koszty likwidacji środków trwałych tworzone są w przypadku wystąpienia takiego obowiązku lub podjęcia takiego zobowiązania przez Grupę.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są wyceniane przy zastosowaniu stawek podatkowych, które będą stosowane na moment przewidywanego zrealizowania składnika aktywów, przyjmując za podstawę przepisy podatkowe, które obowiązywały na dzień bilansowy. Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Klasyfikacja instrumentów finansowych

Stosując się do wytycznych MSR 39 w zakresie klasyfikacji instrumentów finansowych niebędących instrumentami pochodnymi, posiadających ustalony termin płatności lub dające się ustalić terminy wymagalności dokonuje się klasyfikacji takich aktywów do kategorii aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności. Dokonując takiego osądu, ocenia się intencję i możliwość utrzymania takich inwestycji do terminu wymagalności.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa

kieruje się profesjonalnym osądem. Sposób ustalenia wartości godziwej poszczególnych instrumentów finansowych został przedstawiony w nocie 37.

Odpisy aktualizujące wartość należności

Na dzień bilansowy Grupa ocenia czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika należności lub grupy należności. Jeżeli wartość możliwa do odzyskania składnika aktywów jest niższa od jego wartości bilansowej dana jednostka dokonuje odpisu aktualizującego do poziomu bieżącej wartości planowanych przepływów pieniężnych.

Wycena zobowiązań z tytułu przymusowego odkupu akcji przez spółki zależne

W Grupie TAURON trwa proces przymusowego odkupu akcji przez spółki zależne: Południowy Koncern Energetyczny S.A., ENION S.A., EnergiaPro S.A., Elektrownia Stalowa Wola S.A., Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Katowice S.A. oraz Elektrociepłownia Tychy S.A., od akcjonariuszy mniejszościowych na podstawie art. 418¹ Kodeksu Spółek Handlowych. Potencjalne nierozpoznane zobowiązanie finansowe wobec uprawnionych akcjonariuszy z tytułu uprawnienia do przymusowego odkupu akcji, które skutkowałoby zmniejszeniem kapitału własnego, na dzień 31 grudnia 2010 roku jest nieistotne z punktu widzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

8. Zmiana szacunków

W okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym miały miejsce następujące istotne zmiany szacunków, wpływające na wartości wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym:

- zmiana założeń szacunków aktuarialnych, wpływ zmian szacunków na wysokość rezerw został przedstawiony w nocie 27,
- szacunki rezerwy na koszty likwidacji zakładów górniczych,
- szacunki okresów ekonomicznej użyteczności środków trwałych i wartości niematerialnych,
- szacunki w zakresie założeń dla testów na utratę wartości majątku.

9. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku, z wyjątkiem zastosowania następujących zmian do standardów oraz nowych interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2010 roku.

- W latach ubiegłych Grupa rozpoznawała wartość uzyskanych opłat przyłączeniowych i nieodpłatnie otrzymanych aktywów jako rozliczenia międzyokresowe przychodów w pasywach sprawozdania z sytuacji finansowej. Kwoty te były następnie ujmowane w przychodach proporcjonalnie do amortyzacji powiązanych z nimi składników majątkowych. Zgodnie z interpretacją KIMSF 18 *Przekazanie aktywów przez klientów* Grupa ujmuje otrzymywane opłaty przyłączeniowe i nieodpłatnie otrzymane aktywa jako przychody w dacie ich otrzymania. Ponieważ interpretacja ta odnosi się do sposobu ujmowania opłat przyłączeniowych oraz aktywów otrzymywanych od klientów od dnia 1 lipca 2009 roku, w związku z tym Grupa dokonała odpowiedniego przekształcenia sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2009 roku i sprawozdania z całkowitych dochodów za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku. Wpływ zmian wynikających z zastosowania interpretacji KIMSF 18 na skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku przedstawiono poniżej.

	Zyski zatrzymane/ niepokryte straty	Udziały niekontrolujące	Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe długoterminowe	Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe krótkoterminowe	Aktywa z tytułu podatku odroczonego	Rezerwa z tytułu podatku odroczonego
Saldo na dzień 31 grudnia 2009 roku	(2 233 034)	2 367 683	682 790	213 093	156 897	1 143 771
Zmiana wynikająca z zastosowania interpretacji KIMSF 18	42 032	7 417	(58 223)	(2 826)	(4 676)	6 924
Saldo porównawcze na dzień 31 grudnia 2009 roku	(2 191 002)	2 375 100	624 567	210 267	152 221	1 150 695

Wpływ zmian na zysk na akcję prezentuje poniższa tabela:

Zysk na jedną akcję (w złotych) (po uwzględnieniu scalenia akcji)	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Podstawowy zysk na akcję przed zmianą zasad rachunkowości	0,47
Podstawowy zysk na akcję po zmianie zasad rachunkowości	0,50
Rozwodniony zysk na akcję przed zmianą zasad rachunkowości	0,47
Rozwodniony zysk na akcję po zmianie zasad rachunkowości	0,50

- MSSF 2 *Płatności w formie akcji: Grupowe transakcje płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych* – mający zastosowanie od 1 stycznia 2010 roku. Zmiana ma na celu wyjaśnienie sposobu ujęcia księgowego grupowych transakcji płatności w formie akcji rozliczanych w środkach pieniężnych. Zastępuje ona KIMSF 8 oraz KIMSF 11. Zastosowanie tej zmiany nie miało wpływu na przedstawioną sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.
- MSSF 3 *Połączenia jednostek* (znowelizowany) oraz MSR 27 *Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe* (zmieniony) – mające zastosowanie od 1 lipca 2009 roku. Znowelizowany MSSF 3 wprowadza istotne zmiany do sposobu ujmowania połączeń jednostek mających miejsce po tej dacie. Zmiany te dotyczą wyceny udziałów niekontrolujących, ujmowania kosztów związanych bezpośrednio z transakcją, początkowego ujmowania i późniejszej wyceny zapłaty warunkowej oraz rozliczenia połączeń wieloetapowych. Zmiany te wpływają na wartość rozpoznanej wartości firmy, wyniki prezentowane za okres, w którym nastąpiło nabycie jednostki oraz wyniki raportowane w kolejnych okresach.

Zmieniony MSR 27 wymaga, by zmiany udziału w kapitale jednostki zależnej (nieprowadzące do utraty kontroli) były ujmowane jako transakcje z właścicielami. W konsekwencji takie transakcje nie będą prowadziły do powstania wartości firmy ani rozpoznania zysku lub straty. Dodatkowo standard zmienia sposób alokacji strat poniesionych przez jednostki zależne oraz ujmowania utraty kontroli nad nimi. Zmiany do MSSF 3 oraz MSR 27 wpłyną na przyszłe transakcje nabycia lub utraty kontroli nad jednostkami zależnymi a także transakcje z udziałowcami niekontrolującymi. Znowelizowany standard MSSF 3 i zmieniony standard MSR 27 stosuje się prospektywnie. Grupa stosuje zmienione standardy dla rozliczenia transakcji wchodzących w ich zakres od 1 stycznia 2010 roku.

- MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena – Spełniające kryteria pozycje zabezpieczane* – mający zastosowanie od 1 lipca 2009 roku. Zmiany dotyczą wyznaczenia jednostronnego ryzyka w pozycji zabezpieczanej oraz wyznaczania, w określonych sytuacjach, inflacji jako zabezpieczanego ryzyka bądź części ryzyka. Zmiana nie miała wpływu na przedstawioną sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.
- KIMSF 17 *Przekazanie aktywów niegotówkowych właścicielom* – mająca zastosowanie od 1 lipca 2009 roku. Interpretacja zawiera wskazówki w zakresie ujęcia księgowego transakcji,

w ramach których następuje wydanie właścicielom aktywów niegotówkowych w formie dystrybucji kapitałów rezerwowych / niepodzielonego wyniku finansowego lub dywidendy. Interpretacja ta nie miała wpływu na przedstawioną sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.

- *Zmiany do MSSF* (opublikowane w maju 2008) – w maju 2008 roku Rada wydała pierwszy zbiór poprawek do publikowanych przez siebie standardów. Zmiany, które Grupa zastosowała od 1 stycznia 2010 to:
 - *MSSF 5 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana*: zmiana wyjaśnia, że jeżeli jednostka zależna spełnia kryteria klasyfikacji jako przeznaczona do sprzedaży, wszystkie jej aktywa i zobowiązania są klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży, nawet jeżeli po transakcji sprzedaży jednostka dominująca zachowa udziały niekontrolujące w tej jednostce zależnej. Zmiana ma zastosowanie prospektywne i nie ma wpływu na przedstawioną sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.
- *Zmiany do MSSF* (opublikowane w kwietniu 2009) – w kwietniu 2009 Rada wydała drugi zbiór zmian do publikowanych przez siebie standardów, przede wszystkim w celu usunięcia nieścisłości i niejasności sformułowań. Dla poszczególnych standardów obowiązują różne przepisy przejściowe. Zastosowanie następujących zmian spowodowało zmiany w zasadach (polityce) rachunkowości, nie miało jednak wpływu na przedstawioną sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.
 - *MSSF 8 Segmenty operacyjne*: Wyjaśniono, iż aktywa i zobowiązania segmentu należy wykazywać tylko wówczas, gdy aktywa takie i zobowiązania są włączone do miar wykorzystywanych przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych. Ponieważ główny organ Grupy odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych dokonuje przeglądu aktywów i zobowiązań segmentu, Grupa kontynuuje ujawnianie wymaganych informacji w Nocie 12.
 - *MSR 7 Sprawozdanie z przepływów pieniężnych*: Wyrażnie stwierdzono, że jako przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej zaklasyfikować można jedynie wydatki prowadzące do rozpoznania składnika aktywów. Zmiana ta ma wpływ na sposób prezentacji zapłaty warunkowej dotyczącej połączenia jednostek.
 - *MSR 36 Utrata wartości aktywów*: Wyjaśnia, iż największa dozwolona jednostka przyporządkowania wartości firmy nabytej w wyniku połączenia jednostek dla celów testów na utratę wartości to segment operacyjny w rozumieniu MSSF 8 przed zagregowaniem dla celów sprawozdawczości. Zmiana ta nie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy, ponieważ coroczny test na utratę wartości jest przeprowadzany przed zagregowaniem.
 - *MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena*: Wyjaśniono, że opcja wcześniejszej spłaty jest uważana za ściśle powiązaną z umową zasadniczą, jeżeli cena wykonania opcji daje pożyczkodawcy zwrot w kwocie w przybliżeniu równej wartości bieżącej utraconych odsetek za pozostały do końca okres umowy zasadniczej.
 - *MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena*: Wyjaśniono, iż z zakresu MSR 39 wyłączone są jedynie kontrakty terminowe forward kupna lub sprzedaży zawierane pomiędzy jednostką przejmującą i sprzedającym udziałowcem, których rezultatem będzie połączenie jednostek na dzień przejęcia w przyszłości, a nie instrumenty pochodne w przypadku, których wymagane jest podjęcie działań przez którąkolwiek ze stron. Zmiana ta nie miała wpływu na przedstawioną sytuację finansową oraz wyniki działalności Grupy.
 - Pozostałe zmiany do poniższych standardów wynikające z corocznego przeglądu nie miały wpływu na zasady (politykę) rachunkowości, przedstawioną sytuację finansową ani wyniki działalności Grupy:
 - *MSSF 2 Płatności w formie akcji*
 - *MSSF 5 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana*
 - *MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych*
 - *MSR 17 Leasing*
 - *MSR 38 Wartości niematerialne*
 - *MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena*

- KIMSF 9 *Ponowna ocena wbudowanych instrumentów pochodnych*
- KIMSF 16 *Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto jednostki działającej za granicą.*
- Interpretacja KIMSF 12 Umowy na usługi koncesjonowane. Interpretacja ta została zatwierdzona przez UE do stosowania, a jednostki mają obowiązek ją zastosować najpóźniej od początku pierwszego okresu rocznego rozpoczynającego się po marcu 2009 roku. Interpretacja zawiera wytyczne odnośnie ujmowania przez koncesjodawców umów na usługi koncesjonowane, zawieranych pomiędzy podmiotami sektora publicznego i podmiotami sektora prywatnego. Grupa ukończyła analizę konieczności stosowania tej interpretacji i uznała, że prowadzona działalność nie jest w zakresie KIMSF 12 zatem wejście w życie tej interpretacji nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie.

10. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie albo nie obowiązują dla sprawozdania:

- Zmiany do MSR 32 *Instrumenty finansowe: prezentacja: Klasyfikacja emisji praw poboru* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2010 roku lub później,
- MSR 24 *Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych* (znowelizowany w listopadzie 2009) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku lub później,
- Faza pierwsza standardu MSSF 9 *Instrumenty Finansowe: Klasyfikacja i Wycena* – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później, do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE. W kolejnych fazach Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości zajmie się rachunkowością zabezpieczeń i utratą wartości. Zakończenie tego projektu oczekiwane jest w połowie 2011. Zastosowanie pierwszej fazy MSSF 9 będzie miało wpływ na klasyfikację i wycenę aktywów finansowych Grupy. Grupa dokonana oceny tego wpływu w powiązaniu z innymi fazami, gdy zostaną one opublikowane, w celu zaprezentowania spójnego obrazu,
- Zmiany do KIMSF 14 *MSR 19 - Limit wyceny aktywów z tytułu określonych świadczeń, minimalne wymogi finansowania oraz ich wzajemne zależności: przedpłaty minimalnych wymogów finansowania* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku lub później,
- KIMSF 19 *Regulowanie zobowiązań finansowych przy pomocy instrumentów kapitałowych* – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy: ograniczone zwolnienie z obowiązku prezentowania danych porównawczych wymaganych przez MSSF 7 dla stosujących MSSF po raz pierwszy* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub później,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF (opublikowane w maju 2010 roku) – część zmian ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku, a część dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Zmiany do MSSF 7 *Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji: transfer aktywów finansowych* - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub później - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Zmiany do MSR 12 *Podatek dochodowy: Realizacja podatkowa aktywów* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2012 roku lub później - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Zmiany do MSSF 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy: znacząca hiperinflacja i usunięcie stałych dat dla stosujących*

MSSF po raz pierwszy - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub później - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE.

Zarząd Spółki nie przewiduje, aby wprowadzenie powyższych standardów oraz interpretacji miało istotny wpływ na stosowane przez Spółkę zasady (politykę) rachunkowości.

11. Istotne zasady rachunkowości

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które są wyceniane według wartości godziwej.

11.1. Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje dane finansowe TAURON Polska Energia S.A. oraz jej jednostek zależnych sporządzone przez każdą jednostkę za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych, po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSSF, sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie jednostki dominującej, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce wtedy, gdy posiada ona bezpośrednio lub pośrednio, poprzez swoje jednostki zależne, więcej niż połowę liczby głosów w danej spółce, chyba że możliwe jest do udowodnienia, że taka własność nie stanowi o sprawowaniu kontroli. Sprawowanie kontroli ma miejsce również wtedy, gdy Spółka ma możliwość kierowania polityką finansową i operacyjną danej jednostki bez zaangażowania kapitałowego.

11.2. Udział we wspólnym przedsięwzięciu

Udziały we wspólnych przedsięwzięciach, gdzie Grupa sprawuje współkontrolę są ujmowane metodą praw własności. Przed obliczeniem udziału w aktywach netto wspólnego przedsięwzięcia dokonuje się odpowiednich korekt w celu doprowadzenia danych finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF stosowanymi przez Grupę.

Ocena inwestycji w spółki współzależne pod kątem utraty wartości ma miejsce, kiedy istnieją przesłanki wskazujące na to, że nastąpiła utrata wartości lub odpis z tytułu utraty wartości dokonany w latach poprzednich już nie jest wymagany.

11.3. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na moment początkowego ujęcia na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji. Na dzień bilansowy:

- pozycje pieniężne są przeliczane przy zastosowaniu kursu zamknięcia (za kurs zamknięcia przyjmuje się kurs średni ustalony dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień),
- pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia pierwotnej transakcji (kurs banku z którego korzysta jednostka) oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia ustalenia wartości godziwej.

Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości,

kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji.

Różnice kursowe powstałe na pozycjach niepieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę, ujmuje się jako element zmian wartości godziwej. Różnice kursowe powstałe na pozycjach niepieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży i wycenianych do wartości godziwej, ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

Waluta	31 grudnia 2010	31 grudnia 2009
USD	2,9641	2,8503
EUR	3,9603	4,1082
CZK	0,1580	0,1554

11.4. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe to środki trwałe:

- utrzymywane przez jednostkę w celu wykorzystania ich w procesie produkcyjnym lub przy dostawach towarów i świadczeniu usług, w celach administracyjnych lub w celu oddania do użytkowania innym podmiotom na podstawie umowy najmu, a nie stanowiące nieruchomości inwestycyjnych, oraz
- którym towarzyszy oczekiwanie, że będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok,
- w stosunku do których istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka uzyska przyszłe korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem majątkowym,
- cenę nabycia lub koszt wytworzenia składnika aktywów przez jednostkę można wycenić w wiarygodny sposób.

Jako składnik rzeczowych aktywów trwałych Grupa ujmuje grunty oraz prawo wieczystego użytkowania gruntów.

Rzeczowe aktywa trwałe wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia lub koszt wytworzenia powiększone o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do użytkowania. W skład kosztu wchodzi również przewidywany koszt demontażu rzeczowych aktywów trwałych, usunięcia i przywrócenia do stanu pierwotnego miejsca, w którym dany składnik aktywów się znajduje, których obowiązek poniesienia powstaje w chwili instalacji składnika aktywów lub jego użytkowania dla celów innych niż produkcja zapasów. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do użytkowania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają zysk lub stratę w momencie ich poniesienia.

Na dzień nabycia składnika rzeczowych aktywów trwałych są identyfikowane i wyodrębniane wszystkie istotne elementy wchodzące w skład danego składnika aktywów, mające różny okres ekonomicznej użyteczności (komponenty). Komponentem składników rzeczowych aktywów trwałych są również koszty remontów kapitałnych, przeglądów okresowych, jeśli ich wartość jest istotna, oraz koszty wymiany głównych części składowych.

Grupa ujmuje jako odrębne pozycje rzeczowych aktywów trwałych specjalistyczne części zamienne oraz sprzęt serwisujący, jeżeli ich okres użytkowania wynosi więcej niż 1 rok.

Pozostałe części zamienne oraz wyposażenie związane z serwisem wykazuje się jako zapasy i ujmuje w zysku lub stracie w momencie ich wykorzystania, za wyjątkiem kosztów wymiany części w ramach remontu kapitałnego danego składnika aktywów trwałych. Przyjęty poziom istotności podlega weryfikacji nie rzadziej niż na koniec każdego roku bilansowego.

Podstawę naliczania odpisów amortyzacyjnych stanowi cena nabycia lub koszt wytworzenia środka trwałego pomniejszone o jego wartość rezydualną. Rozpoczęcie amortyzacji następuje, gdy składnik jest dostępny do użytkowania. Amortyzacja środków trwałych następuje na podstawie planu amortyzacji określającego przewidywany okres użytkowania środka trwałego. Zastosowana

metoda amortyzacji odzwierciedla tryb konsumowania przez jednostkę gospodarczą korzyści ekonomicznych ze składnika aktywów.

Specjalistyczne części zamienne oraz sprzęt serwisujący – ujmowane w pozycji rzeczowych aktywów trwałych – amortyzuje się przez okres użytkowania środka trwałego, którego dotyczą (tj. od dnia zakupu danej części do dnia zakończenia użytkowania środka trwałego).

Przeciętne okresy użytkowania poszczególnych grup środków trwałych są następujące:

Grupa rodzajowa	Średni pozostały okres amortyzacji w latach
Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	18 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	12 lat
Środki transportu	7 lat
Inne środki trwałe	8 lat

Metoda amortyzacji, stawka amortyzacyjna oraz wartość rezydualna środków trwałych podlegają weryfikacji co najmniej na koniec każdego roku finansowego. Wszelkie zmiany wynikające z przeprowadzonej weryfikacji ujmują się jako zmianę szacunków. Odpis amortyzacyjny ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii kosztów, która odpowiada funkcji danego składnika aktywów trwałych.

Grupa nie dokonuje odpisów amortyzacyjnych gruntów oraz prawa wieczystego użytkowania gruntu.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów ze sprawozdania z sytuacji finansowej (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w wyniku okresu, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania. Elementem wartości środków trwałych w budowie są także koszty finansowe podlegające kapitalizacji. Kwestię ich kapitalizacji opisano szerzej w notcie 16.

11.5. Wartości niematerialne

Do wartości niematerialnych Grupa zalicza możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nie posiadające postaci fizycznej, takie jak:

- nabyte przez jednostkę, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby własne, w szczególności:
 - autorskie lub pokrewne prawa majątkowe, koncesje, licencje (w tym dotyczące programów komputerowych),
 - prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych, programy komputerowe,
 - know-how, tzn. wartość stanowiącą równowartość uzyskanych informacji związanych z wiedzą w dziedzinie przemysłowej, handlowej, naukowej lub organizacyjnej,
 - nabyte prawa do emisji gazów cieplarnianych (szerzej opisane w notcie 26),
 - nabyte lub otrzymane z tytułu produkcji świadectwa pochodzenia energii wytworzonej z odnawialnych źródeł energii oraz świadectwa pochodzenia energii wytworzonej w kogeneracji przeznaczone na własne potrzeby,
- koszty prac rozwojowych,

- wartość firmy z wyłączeniem wartości firmy wytworzonej przez jednostkę we własnym zakresie,
- inne wartości niematerialne rozpoznane na nabyciu w ramach połączenia jednostek gospodarczych.

Do wartości niematerialnych i prawnych zalicza się także:

- obce wartości niematerialne przyjęte w odpłatne używanie na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze, jeżeli umowa kwalifikowana jest do leasingu finansowego zgodnie z MSR 17 *Leasing*,
- prawa majątkowe oddane innym jednostkom w używanie na podstawie umów najmu, dzierżawy, leasingu, lub innej umowy o podobnym charakterze, jeżeli umowa zaliczana jest do leasingu operacyjnego zgodnie z MSR 17 *Leasing*.

Na dzień początkowego ujęcia składnik wartości niematerialnych wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia w przypadku prac rozwojowych. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa ocenia, czy okres użytkowania składnika wartości niematerialnych jest określony czy nieokreślony oraz, jeśli jest określony, oszacowuje długość tego okresu lub wielkość produkcji lub inną miarę będącą podstawą do określenia okresu użytkowania.

Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez szacowany okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku bilansowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane prospektywnie poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujemuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane testowi na utratę wartości.

Prawa do emisji przyznane nieodpłatnie w ramach Krajowego Planu Rozdziału Uprawnień są rozpoznawane w wartości nominalnej tzn. wartości zerowej. Zakupione dodatkowo uprawnienia do emisji wyceniane są w koszcie nabycia pomniejszonym o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości uwzględniając wartość rezydualną tych praw.

Nabyte lub otrzymane z tytułu produkcji świadectwa pochodzenia energii wytworzonej w odnawialnych źródłach energii oraz świadectwa pochodzenia energii wytworzonej w kogeneracji lub źródłach zasilanych gazem ziemnym desygnowane na własne potrzeby ujmowane są jako składniki wartości niematerialnych odpowiednio w cenie nabycia lub wartości godziwej na datę otrzymania.

Koszty prac badawczych są odpisywane do zysku lub straty w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane.

Za wyjątkiem kosztów prac rozwojowych wszystkie wartości niematerialne wytworzone przez Grupę nie podlegają aktywowaniu i ujmowane są w zysku lub stracie okresu, w którym dotyczące ich koszty zostały poniesione. Wartość niematerialną powstałą w wyniku prac rozwojowych ujemuje się wtedy i tylko wtedy, gdy można udowodnić:

- możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży,
- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży,

- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne,
- dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

Do prac rozwojowych zalicza się:

- projektowanie, wykonanie i testowanie prototypów i modeli doświadczalnych (przed ich wdrożeniem do produkcji seryjnej lub użytkowania),
- projektowanie narzędzi, przyrządów do obróbki, form i matryc z wykorzystaniem nowej technologii,
- projektowanie, wykonanie i testowanie wybranych rozwiązań w zakresie nowych i udoskonalonych materiałów, urządzeń, produktów, procesów, systemów i usług.

Dla poszczególnych grup wartości niematerialnych przyjęto następujące średnie okresy użytkowania:

Grupa rodzajowa	Średni pozostały okres amortyzacji w latach
Patenty i licencje	3 lata
Koszty zakończonych prac rozwojowych	2 lata
Inne (w tym oprogramowanie)	7 lat

11.6. Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej kwotę nadwyżki

- sumy:
 - przekazanej zapłaty,
 - kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz
 - w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami wartości godziwej na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej.
- nad kwotą netto ustaloną na dzień przejęcia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek, lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W

przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

11.7. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód w zysku lub stracie. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

11.8. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia środków trwałych i wartości niematerialnych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki oraz zyski lub straty z tytułu różnic kursowych do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

11.9. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- aktywa utrzymywane do terminu wymagalności (HTM),
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (FVTPL),
- pożyczki i należności,
- aktywa dostępne do sprzedaży (AFS).

Aktywa utrzymywane do terminu wymagalności

Aktywa utrzymywane do terminu wymagalności są to aktywa finansowe o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, względem których Grupa ma stanowczy zamiar i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu wymagalności, inne niż:

- wyznaczone przez jednostkę przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyznaczone przez jednostkę jako dostępne do sprzedaży oraz
- spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Składnikiem aktywów finansowych wycenianym w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z warunków:

- Jest kwalifikowany jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
 - nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
 - częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych razem i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie, lub
 - instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń i umów gwarancji finansowych,
- Został zgodnie z MSR 39 zakwalifikowany do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako przychody lub koszty finansowe. Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub wydzielenie wbudowanych instrumentów pochodnych jest wyraźnie zakazane.

Pożyczki i należności

Pożyczki udzielone i należności to nie zaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nie notowane na aktywnym rynku. Zalicza się

je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Pożyczki i należności ujmowane są według zamortyzowanego kosztu.

Aktywa dostępne do sprzedaży

Wszystkie pozostałe aktywa finansowe są aktywami dostępnymi do sprzedaży. Aktywa dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej na każdy dzień bilansowy. Wartość godziwa inwestycji, dla których nie ma notowanej ceny rynkowej, jest ustalana w odniesieniu do aktualnej wartości rynkowej innego instrumentu posiadającego zasadniczo takie same cechy lub w oparciu o przewidywane przepływy pieniężne z tytułu składnika aktywów stanowiącego przedmiot inwestycji (wycena metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych). W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości.

Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób) a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, odnosi się na kapitał z aktualizacji wyceny, za wyjątkiem:

- strat z tytułu utraty wartości,
- zysków i strat z tytułu różnic kursowych, które powstają dla aktywów pieniężnych,
- odsetek wyliczonych przy pomocy efektywnej stopy procentowej.

Dywidendy z instrumentów kapitałowych w portfelu AFS są rozpoznawane w zysku lub stracie w momencie, kiedy prawo jednostki do otrzymania płatności jest ustalone.

11.10. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy wartości bilansowej składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez odpis aktualizujący. Kwotę straty ujmuje się w wyniku okresu.

Grupa ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Grupa włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w zysku lub stracie w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i odsetki) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w zysku lub stracie, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przeniesiona do zysku lub straty. Nie można ujmować w zysku lub stracie odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w zysku lub stracie, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w zysku lub stracie.

11.11. Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowany instrument pochodny jest składnikiem hybrydowego (łącznego) instrumentu, który zawiera również umowę zasadniczą, niebędącą instrumentem pochodnym. Składnik ten powoduje, że część przepływów pieniężnych wynikających z instrumentu łącznego zmienia się w sposób podobny do przepływów wynikających z samodzielnie występującego instrumentu pochodnego. Grupa dokonuje analizy zawieranych i obowiązujących umów w celu identyfikacji wbudowanych instrumentów pochodnych.

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli są spełnione warunki:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany,
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego,
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są odnoszone do zysku lub straty.

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, które nie są uznane za instrumenty zabezpieczające.

Walutowy instrument pochodny wbudowany w umowy zasadnicze niebędące instrumentami finansowymi nie wymaga wyodrębnienia i oddzielnej wyceny jeżeli, jest ściśle powiązany z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej i obejmuje sytuacje gdy walutą umowy zasadniczej jest:

- walutą funkcjonalną, którejkolwiek ze stron umowy,
- walutą, w której zwyczajowo w obrocie międzynarodowym ustalana jest cena nabywanego lub sprzedawanego towaru lub usług,
- walutą powszechnie stosowaną w umowach kupna lub sprzedaży składników niefinansowych w środowisku gospodarczym, w którym umowa została zawarta.

„Wyodrębniony” wbudowany instrument pochodny jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej, a zmiany wartości godziwej są ujmowane w zysku lub stracie.

Oceny, czy dany wbudowany instrument pochodny podlega wydzieleniu Grupa dokonuje na moment jego początkowego ujęcia. W przypadku instrumentów wbudowanych nabytych w transakcji

połączenia jednostek gospodarczych Grupa dokonuje oceny wbudowanych instrumentów pochodnych na dzień połączenia, który to dzień jest dniem ich początkowego ujęcia przez Grupę.

11.12. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia

Instrumenty pochodne, z których korzysta Grupa w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami stóp procentowych i kursów wymiany walut, to przede wszystkim. *kontrakty walutowe typu forward oraz kontrakty na zamianę stóp procentowych typu IRS (interest rate swap)*. Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane w wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Wartość godziwa kontraktów walutowych jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych (forward) występujących przy kontraktach o takim samym terminie zapadalności lub na podstawie wyceny otrzymanej z instytucji finansowych. Wartość godziwa kontraktów na zamianę stóp procentowych jest ustalana w oparciu o wyliczenia pochodzące z modelu matematycznego bazującego na bieżących wartościach kontraktów FRA oraz kwotowaniach IRS publikowanych na stronach Reutersa lub na podstawie wyceny otrzymanej z niezależnych instytucji finansowych.

Grupa w odniesieniu do części zabezpieczanej ekspozycji stosuje rachunkowość zabezpieczeń. W rachunkowości zabezpieczeń, instrumenty pochodne klasyfikowane są jako:

- zabezpieczenie wartości godziwej, kompensujące zmianę wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania, lub
- zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych, kompensujące zmianę przepływów środków pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanego z ujętym składnikiem aktywów, zobowiązaniem lub prognozowaną transakcją.

Zabezpieczenie ryzyka walutowego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania jest rozliczane jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia, Grupa formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem. Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka. Efektywność zabezpieczenia jest oceniana kwartalnie w celu sprawdzenia, czy jest wysoce efektywne we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zostało ustanowione.

11.13. Zabezpieczenia wartości godziwej

Zabezpieczenie wartości godziwej Grupy to zabezpieczenie przed zmianami wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania lub nie ujętego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które mogłoby wpływać na zysk lub stratę. W przypadku zabezpieczenia wartości godziwej, wartość bilansowa zabezpieczanej pozycji jest korygowana o zyski i/ lub straty z tytułu zmian wartości godziwej wynikających z zabezpieczanego ryzyka, instrument zabezpieczający jest wyceniany do wartości godziwej, a zyski i straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej są odnoszone do wyniku okresu.

W przypadku zabezpieczenia wartości godziwej pozycji ujmowanych według zamortyzowanego kosztu, korekta do wartości bilansowej jest amortyzowana do zysku lub straty przez pozostały okres do upływu terminu wymagalności instrumentu.

Jeśli nie ujęte uprawdopodobnione przyszłe zobowiązanie jest wyznaczone jako pozycja zabezpieczana, późniejsze łączne zmiany wartości godziwej uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania wynikające z zabezpieczanego ryzyka ujmuje się jako składnik aktywów lub zobowiązanie, a powstające zyski lub straty ujmuje się w wyniku okresu. Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego również ujmuje się w wyniku okresu.

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany, jeżeli zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń lub gdy Grupa unieważnia powiązanie zabezpieczające. Każdą korektę wartości bilansowej zabezpieczanego instrumentu finansowego, do którego stosuje się metodę efektywnej stopy procentowej, poddaje się amortyzacji, a dokonane odpisy ujemne się w wyniku okresu. Amortyzacja może rozpocząć się od momentu dokonania korekty, jednakże nie później niż w momencie zaprzestania korygowania pozycji zabezpieczanej o zmiany wartości godziwej wynikające z zabezpieczanego ryzyka.

11.14. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem lub z prognozowaną transakcją, i które mogłoby wpływać na zysk lub stratę. Część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, która stanowi efektywne zabezpieczenie ujemne się bezpośrednio w innych całkowitych dochodach, a nieefektywną część ujemne się w wyniku okresu.

Jeśli zabezpieczana planowana transakcja skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte bezpośrednio w innych całkowitych dochodach przenosi się do sprawozdania z całkowitych dochodów w tym samym okresie, albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na zysk lub stratę.

Jeśli zabezpieczenie planowanej transakcji skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego, albo planowana transakcja związana ze składnikiem aktywów niefinansowych lub zobowiązaniem niefinansowym staje się uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem, do którego będzie się stosować zabezpieczenie wartości godziwej, wtedy zyski lub straty, które były ujęte bezpośrednio w innych całkowitych dochodach są wyłączone i włącza się je do kosztu nabycia lub do innej wartości bilansowej składnika aktywów lub zobowiązania.

Zyski lub straty powstałe w wyniku zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają warunków umożliwiających stosowanie zasad rachunkowości zabezpieczeń, są ujmowane bezpośrednio w wyniku finansowym netto za bieżący okres.

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, gdy instrument zabezpieczający wygaś lub został sprzedany, jego wykorzystanie dobiegło końca lub nastąpiła jego realizacja, bądź gdy zabezpieczenie przestało spełniać warunki umożliwiające stosowanie wobec niego zasad rachunkowości zabezpieczeń. W takim przypadku, łączny zysk lub strata na instrumencie zabezpieczającym, które były początkowo ujęte w innych całkowitych dochodach, są nadal wykazywane w innych całkowitych dochodach aż do momentu wystąpienia prognozowanej transakcji. Jeżeli Grupa przestała spodziewać się, że prognozowana transakcja nastąpi, wówczas ujęte w innych całkowitych dochodach łączny zysk lub strata netto są odnoszone na wynik finansowy za bieżący okres.

11.15. Pozostałe aktywa niefinansowe

Grupa ujemne jako pozostałe aktywa niefinansowe rozliczenia międzyokresowe, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- wynikają one z przeszłych zdarzeń – poniesienie wydatku na cel operacyjny jednostek,
- ich wysokość można wiarygodnie określić,
- spowodują w przyszłości wpływ do jednostek korzyści ekonomicznych,
- dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych.

Rozliczenia międzyokresowe ustalane są w wysokości poniesionych wiarygodnie ustalonych wydatków, jakie dotyczą przyszłych okresów i spowodują w przyszłości wpływ do jednostek korzyści ekonomicznych.

Odpisy czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów mogą następować stosownie do upływu czasu lub wielkości świadczeń. Czas i sposób rozliczenia uzasadniony jest charakterem rozliczanych kosztów, z zachowaniem zasady ostrożności.

Grupa na koniec okresu sprawozdawczego dokonuje weryfikacji czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów w celu sprawdzenia, czy stopień pewności co do osiągnięcia korzyści ekonomicznych przez jednostkę po upływie bieżącego okresu obrotowego jest wystarczający, aby można było daną pozycję wykazać jako składnik aktywów.

W ciągu okresu sprawozdawczego przedmiotem rozliczeń międzyokresowych są między innymi:

- koszty ubezpieczeń majątkowych,
- koszty opłat bieżących za wieczyste użytkowanie gruntów,
- podatek od nieruchomości,
- koszty przygotowania produkcji w kopalniach węgla kamiennego, obejmujące w szczególności koszty zbrojenia ścian wydobywczych oraz koszty drażenia eksploatacyjnych wyrobisk chodnikowych nie zaliczanych do rzeczowych aktywów trwałych,
- odpisy na fundusz świadczeń socjalnych,
- prenumeraty,
- inne koszty dotyczące następnych okresów sprawozdawczych.

Do pozostałych aktywów niefinansowych zaliczane są w szczególności należności z tytułu rozliczeń publiczno-prawnych (za wyjątkiem rozliczeń z tytułu CIT, które są prezentowane w oddzielnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej), nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami ZFŚS oraz zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz zapasów. Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio jako aktywa trwałe lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

11.16. Zapasy

Do zapasów zalicza się:

- aktywa przeznaczone do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej,
- będące w trakcie produkcji w celu sprzedaży, lub
- mające postać materiałów lub surowców zużywanych w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług.

W ramach zapasów wykazuje się również prawa do emisji oraz świadectwa pochodzenia nabyte lub otrzymane z tytułu produkcji energii ze źródeł odnawialnych, gazowych oraz kogeneracji, które są przeznaczone do sprzedaży.

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia lub kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Koszty poniesione na doprowadzenie każdego składnika zapasów do jego aktualnego miejsca i stanu są ujmowane w wartości zapasów. Wartość zapasów ustalana jest w następujący sposób:

Materiały	– w cenie nabycia ustalonej metodą „średniej ważonej”,
Produkty gotowe i produkty w toku	– koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego,
Towary	– w cenie nabycia ustalonej metodą „średniej ważonej”.

Świadectwa pochodzenia energii otrzymane nieodpłatnie z tytułu produkcji w źródłach odnawialnych, gazowych i kogeneracji wykazywane są według wartości godziwej z dnia, w którym ich przyznanie stało się pewne.

Stosowane do wyceny na dzień bilansowy ceny nabycia nie mogą być wyższe od ceny sprzedaży netto tych składników możliwej do uzyskania. Przez cenę sprzedaży netto możliwą do uzyskania rozumie się różnicę między szacowaną ceną sprzedaży dokonywanej w toku zwykłej działalności

gospodarczej, a szacowanymi kosztami ukończenia i kosztami niezbędnymi do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

11.17. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, za wyjątkiem sytuacji, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, z uwzględnieniem odpisu na utratę wartości.

Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się odpowiednio do kosztów operacyjnych lub do kosztów finansowych - zależnie od rodzaju należności, której dotyczy odpis.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Wycena należności związana z odwracaniem dyskonta w związku z upływem czasu jest ujmowana jako przychody finansowe.

11.18. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej obejmują w szczególności środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów. W przypadku występowania kredytów w rachunkach bieżących stanowiących element zarządzania gotówką, z uwzględnieniem zapisów MSR 7, saldo środków pieniężnych prezentuje się w rachunku przepływów pieniężnych po pomniejszeniu o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących.

11.19. Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wykazuje się w wysokości określonej w statucie i wpisanej w rejestrze sądowym jednostki dominującej. Zadeklarowane, lecz nie wniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wkłady na poczet kapitału – jako wielkość ujemną. Akcje własne ujmuje się jako odrębną kategorię kapitału własnego ze znakiem ujemnym.

11.20. Rezerwy

Grupa tworzy rezerwy wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w zysku lub stracie po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

Utworzone rezerwy zalicza się odpowiednio do kosztów operacyjnych, pozostałych kosztów operacyjnych, kosztów finansowych, zależnie od okoliczności, z którymi przyszłe zobowiązania się wiążą.

Jeżeli skutek zmiany wartości pieniądza w czasie jest istotny, kwota rezerwy odpowiada bieżącej wartości nakładów, które jak się oczekuje będą niezbędne do wypełnienia tego obowiązku.

Stopę dyskontową ustala się przed opodatkowaniem, czyli odzwierciedla ona bieżącą ocenę rynku odnośnie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane konkretnie z danym składnikiem zobowiązań. Stopy dyskontowej nie obciąża ryzyko, o które skorygowano szacunki przyszłych przepływów pieniężnych. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

W szczególności Grupa utworzyła następujące tytuły rezerw:

- *rezerwy na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia oraz nagrody jubileuszowe*

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy spółek Grupy mają prawo do następujących świadczeń:

- odpraw emerytalno-rentowych - wypłacanych jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę/rentę,
- nagród jubileuszowych - wypłacanych pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat,
- deputatów węglowych - wydawanych w określonej ilości w naturze lub wypłacanych w formie ekwiwalentu pieniężnego,
- ekwiwalentu pieniężnego wynikającego z taryfy pracowniczej dla pracowników przemysłu energetycznego,
- odpraw pośmiertnych,
- świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych po okresie zatrudnienia.

Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczana przez niezależnego aktuarium. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

W zakresie świadczeń po okresie zatrudnienia Grupa rozlicza zyski i straty aktuarialne zgodnie z wymogami MSR 19, przy użyciu tzw. „metody korytarzowej”. Zgodnie z tą metodą, ustalając zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń, Spółka ujmuje część zysków i strat aktuarialnych jako przychody lub koszty, jeśli wartość netto skumulowanych nie ujętych zysków i strat aktuarialnych na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego przekracza 10 % wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń na ten dzień. Część zysków i strat aktuarialnych, przekraczających tak określony limit, jest ujmowana w wyniku okresu w wysokości równej ilorazowi nadwyżki wymienionej powyżej i przewidywanego średniego, pozostałego okresu zatrudnienia pracowników Spółki.

Dodatkowo zgodnie z MSR 19.133 Grupa ujmuje rezerwy na świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy w następstwie programu dobrowolnych odejść. Wycena świadczeń opiera się na przewidywanej liczbie pracowników, którzy przyjmą tą propozycję oraz oszacowanej wartości odprawy.

- *rezerwa na koszty likwidacji zakładów górniczych*

Rezerwa na koszty likwidacji zakładów górniczych ustalana jest w oparciu o szacunki przyszłych kosztów likwidacji opracowywane przez niezależnych ekspertów z uwzględnieniem dyskonta oraz salda tworzonego zgodnie z odrębnymi przepisami Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych. W odniesieniu do kopalń węgla kamiennego rezerwa ujmowana jest drugostronnie zgodnie z MSR 16 jako składnik wartości środków trwałych zakładu górniczego, a zmiany szacunków ujmowane są zgodnie z interpretacją KIMSF 1, tj. jako korekty salda rezerwy oraz skapitalizowanych przyszłych kosztów likwidacji zakładów górniczych.

- *rezerwa na koszty likwidacji szkód górniczych*

Rezerwę ustala się na podstawie zgłoszonych i udokumentowanych roszczeń z tego tytułu. Grupie nie jest znana metoda, pozwalająca na dokonanie wiarygodnego szacunku szkód górniczych, które pojawić się mogą w przyszłości, jako skutek bieżącej działalności wydobywczej.

- *rezerwa na likwidację składników rzeczowych aktywów trwałych*

Rezerwę ustala się z uwzględnieniem zasad określonych w MSR 16 i MSR 37 oraz KIMSF 1.

- *rezerwa z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw pochodzenia energii*

Rezerwę z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej w źródłach odnawialnych do umorzenia ujmuje się:

- w części pokrytej posiadanymi na dzień bilansowy świadectwami pochodzenia – w wartości posiadanych świadectw,

- w części niepokrytej posiadanymi na dzień bilansowy świadectwami pochodzenia – w wartości rynkowej świadectw niezbędnych do spełnienia obowiązku na dzień bilansowy.

Rezerwa tworzona jest w ciężar kosztów operacyjnych.

- *rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów*

Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów objętych systemem uprawnień do emisji jest tworzona tylko wówczas, gdy rzeczywista emisja produkcji pokazuje niedobór uprawnień do emisji w odniesieniu do uprawnień przyznanych na cały okres rozliczeniowy.

Rezerwa tworzona jest w ciężar kosztów operacyjnych metodą zobowiązań netto w wysokości:

- w części pokrytej posiadanymi na dzień bilansowy uprawnieniami – w wartości posiadanych uprawnień, tzn. zakupionych po wartości bilansowej, otrzymanych w wartości zerowej,
- w części niepokrytej posiadanymi na dzień bilansowy uprawnieniami – w wartości niższej z wartości rynkowej uprawnień niezbędnych do spełnienia obowiązku na dzień bilansowy i ewentualnej kary.

- *pozostałe rezerwy Grupa prezentuje w wiarygodnie oszacowanej, bieżącej wartości przyszłych zobowiązań.*

11.21. Płatności w formie akcji własnych

Płatności w formie akcji to transfer instrumentów kapitałowych jednostki lub ich ekwiwalentów dokonany przez nią lub jej akcjonariuszy na rzecz stron trzecich (również pracowników), które dostarczyły do danej spółki towary lub usługi, chyba że transfer ten jest dokonany w innym celu niż zapłata za towary i usługi dostarczone do jednostki.

Grupa ujmuje dobra lub usługi otrzymane bądź nabyte w ramach transakcji płatności w formie akcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych oraz odpowiadający im wzrost w kapitale własnym w momencie, gdy otrzymuje te dobra lub usługi. Jeśli dobra lub usługi otrzymane lub nabyte w ramach transakcji płatności w formie akcji nie kwalifikują się do ujęcia jako aktywa, jednostka ujmuje je jako koszt.

Grupa wycenia otrzymane dobra lub usługi i odpowiadający im wzrost w kapitale własnym w wartości godziwej otrzymanych dóbr lub usług, chyba że niemożliwe jest wiarygodne oszacowanie ich wartości godziwej. Jeżeli Grupa nie może wiarygodnie oszacować wartości godziwej otrzymanych dóbr lub usług, określa ich wartość oraz odpowiadający im wzrost w kapitale własnym w sposób pośredni poprzez odniesienie do wartości godziwej przyznanych instrumentów kapitałowych.

Jednostki rozpoznają koszt wynagrodzenia na rzecz pracowników w postaci akcji przez okres od dnia przyznania do daty nabycia praw do akcji. Wysokość kosztu ocenia się na podstawie wartości godziwej i dokonuje się wyceny na dzień przyznania instrumentów. Z uwagi na fakt, że wartości godziwej świadczeń pracowników nie da się zwykle bezpośrednio ocenić, należy wyliczyć wartość godziwą przyznanych instrumentów kapitałowych. Jeśli wynagrodzenie w akcjach jest obwarowane warunkami rynkowymi, w szacunku wartości godziwej przyznanych praw na dzień ich przyznania należy uwzględnić prawdopodobieństwo wystąpienia warunków rynkowych. Warunki dotyczące osiągniętych wyników i świadczonych usług nie oparte na warunkach rynkowych nie są uwzględniane w wartości godziwej ustalonej na dzień przyznania opcji. Początkowy koszt ocenia się na podstawie przewidywanej liczby akcji, do których beneficjenci ostatecznie nabędą prawa uwzględniając prawdopodobieństwo wystąpienia warunków innych niż rynkowe. Następnie koryguje się go w okresie nabywania praw do akcji, jeżeli faktyczne wyniki są inne od przewidywanych.

Płatności w formie akcji własnych wynikające z uprawnienia pracowników do nieodpłatnego nabycia akcji spółek na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 roku o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych ujmowane są zgodnie z powyższymi zasadami przez okres od daty komercjalizacji i powstania danej spółki zależnej do daty przydziału akcji.

11.22. Podział zysku na cele pracownicze oraz fundusze specjalne

Podział wypracowanego zysku na powiększenie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych lub nagrody z zysku dla pracowników klasyfikowane są jako koszty operacyjne roku, za który dokonano podziału zysku.

11.23. Kredyty i pożyczki

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w wyniku okresu z chwilą usunięcia zobowiązania ze sprawozdania z sytuacji finansowej, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

11.24. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty. Do pozostałych zobowiązań finansowych zalicza się zobowiązania z tytułu wynagrodzeń, które wyceniane w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe pierwotnie zakwalifikowane, ze względu na spełnienie określonych warunków, do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w wyniku okresu jako koszty lub przychody finansowe.

Inne zobowiązania finansowe, niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Grupa wyłącza ze swojego sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstające z tytułu zamiany różnice odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w zysku lub stracie.

11.25. Pozostałe zobowiązania niefinansowe

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania z tytułu podatku od towarów i usług, inne zobowiązania o charakterze publiczno - prawnym (za wyjątkiem zobowiązań z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych ujmowanego w odrębnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej), nadwyżkę zobowiązań nad aktywami ZFŚS oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

11.26. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych („Fundusz”) tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Jednostki wchodzące w skład Grupy tworzą taki fundusz i dokonują okresowych odpisów. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Grupy, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych. Jednostki wchodzące w skład Grupy skompensowały aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Grupy.

11.27. Prawa do emisji gazów

Prawa do emisji gazów objętych systemem uprawnień do emisji otrzymane na podstawie Krajowego Planu Rozdziału Uprawnień prezentowane są w wartości nominalnej tzn. wartości zerowej. Zakupione dodatkowo uprawnienia do emisji wyceniane są w cenie nabycia pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości uwzględniając wartość rezydualną tych praw w odniesieniu do praw przeznaczonych na potrzeby własne Grupy i prezentowane są jako inne wartości niematerialne. Prawa do emisji nabyte w celach handlowych prezentowane są jako zapasy.

Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów jest tworzona tylko wówczas, gdy rzeczywista emisja pokazuje niedobór uprawnień do emisji w całym okresie rozliczeniowym.

Zakupione jednostki poświadczonej redukcji emisji (CER) w ilości, którą prawo dopuszcza do umorzenia w danym okresie rozliczeniowym są umarzane w pierwszej kolejności. Rezerwa na zobowiązania jest tworzona w odniesieniu do jednostek poświadczonej redukcji emisji zakupionych w celu umorzenia w danym okresie rozliczeniowym.

11.28. Leasing

Grupa jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar wyniku okresu.

Zasady amortyzacji aktywów będących przedmiotem leasingu są spójne z zasadami stosowanymi przy amortyzacji aktywów będących własnością jednostki. Przy braku wystarczającej pewności, że leasingobiorca uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu, dany składnik aktywów umarza się przez krótszy z dwóch okresów: okres leasingu lub okres użytkowania.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty metodą liniową przez okres trwania leasingu.

11.29. Podatki

Podatek bieżący

Podatek dochodowy wykazany w wyniku okresu obejmuje rzeczywiste obciążenie podatkowe za dany okres sprawozdawczy, ustalone przez jednostki Grupy zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych ewentualne korekty rozliczeń podatkowych za lata ubiegłe oraz zmianę stanu aktywa z tytułu podatku odroczonego oraz rezerwy na podatek odroczonego nie rozliczaną z kapitałem własnym.

Podatek odroczonego

W związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i zobowiązań a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, jednostka tworzy rezerwę i ustala aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych, z wyjątkiem przypadków, gdy rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z:

- początkowego ujęcia wartości firmy albo składnika aktywów lub zobowiązań w ramach transakcji nie będącej połączeniem jednostek gospodarczych, zaś w momencie transakcji nie ma ona wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania (stratę podatkową), oraz
- dodatnich różnic przejściowych związanych z inwestycjami w jednostkach zależnych, jednostkach stowarzyszonych i udziałami we wspólnych przedsięwzięciach, w przypadku których możliwe jest kontrolowanie terminu odwracania się różnic przejściowych i prawdopodobne jest, że różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu w możliwej do przewidzenia przyszłości.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych, za wyjątkiem:

- przypadków, gdy składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań w ramach transakcji nie będącej połączeniem jednostek gospodarczych, zaś w momencie transakcji nie ma ona wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania (stratę podatkową), oraz
- ujemnych różnic przejściowych związanych z inwestycjami w jednostkach zależnych, jednostkach stowarzyszonych i udziałami we wspólnych przedsięwzięciach, w przypadku których aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się tylko w takim zakresie, w jakim prawdopodobne jest, że różnice przejściowe ulegną odwróceniu w możliwej do przewidzenia przyszłości oraz dostępny będzie dochód do opodatkowania, który pozwoli na zrealizowanie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansową składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego weryfikuje się na każdy dzień bilansowy. Grupa obniża wartość bilansową składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęte aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają weryfikacji na każdy dzień bilansowy i ujmowane są w takim zakresie, w jakim prawdopodobne staje się, że przyszły dochód do opodatkowania pozwoli na ich zrealizowanie.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia, ustalonej przy uwzględnieniu zasady ostrożności. Aktywa z tytułu podatku dochodowego wykazywane są tylko wtedy, gdy ich realizacja jest prawdopodobna.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wycenia się z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując stawki podatkowe (i przepisy podatkowe), które obowiązywały prawnie lub co do których proces legislacyjny zasadniczo się zakończył na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w zysku lub stracie.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych, wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej, oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część należności lub zobowiązań.

11.30. Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane w wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) i podatek akcyzowy i inne podatki od sprzedaży lub opłaty oraz rabaty i upusty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Przychody ze sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób a koszty poniesione można wiarygodnie oszacować.

Do przychodów zalicza się kwoty należne za sprzedane wyroby gotowe, towary, materiały oraz pozostałe usługi dotyczące działalności podstawowej ustalone w oparciu o cenę netto, po skorygowaniu o udzielone rabaty i upusty oraz o podatek akcyzowy.

Do przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej zalicza się również wartość rekompensaty z tytułu kosztów osieroconych. Przychód z tytułu rekompensat ujmowany jest sukcesywnie do wypracowanych praw do rekompensat do końca okresu ich obowiązywania. Na każdy moment ujmowania przychodu Grupa określa wskaźnik szacowanych kosztów osieroconych do łącznej sumy otrzymanych, zwróconych i oczekiwanych zdyskontowanych zaliczek rocznych (w tym dotychczas otrzymanych zaliczek rocznych). Kwota przychodu za dany rok obrotowy stanowi iloczyn wskaźnika i kwot otrzymanych dotychczas zaliczek skorygowanych o korekty roczne, pomniejszonych o ujęte w poprzednich latach przychody z tytułu rekompensat.

Przychody ze sprzedaży usług

Przychody z wykonania niezakończonych usług długoterminowej w okresie od dnia zawarcia umowy do dnia bilansowego – po odliczeniu przychodów, które wpłynęły na wynik finansowy w ubiegłych okresach sprawozdawczych – ustala się proporcjonalnie do stopnia jej realizacji, jeżeli stopień ten można ustalić w sposób wiarygodny. W zależności od rodzaju transakcji stopień zaawansowania realizacji usług można ustalić w oparciu o następujące metody:

- pomiary wykonanych prac,
- procentowe ujęcie wykonanych prac na dany dzień w stosunku do całości prac, które mają być wykonane lub
- stosunek kosztów poniesionych na dany dzień do całkowitych szacowanych kosztów niezbędnych do zrealizowania zlecenia. Do kosztów poniesionych na dany dzień zalicza się jedynie te koszty, które dotyczą usług wykonanych do tego dnia. Jedynie koszty dotyczące usług już wykonanych lub usług, które mają być wykonane, zalicza się do całkowitych szacowanych kosztów transakcji.

Jeżeli wyniku kontraktu nie można wiarygodnie oszacować, wówczas przychody uzyskiwane z tytułu tego kontraktu są ujmowane tylko do wysokości poniesionych kosztów, które jednostka spodziewa się odzyskać.

W przychodach ze sprzedaży usług Grupa prezentuje także przychody związane z działalnością dystrybucyjną oraz rozliczenia opłaty przyłączeniowej.

Przychody z tytułu nielegalnego pobrania energii z sieci energetycznej (elektrycznej lub ciepłej) ujmowane są w ramach podstawowej działalności operacyjnej Grupy.

Dotacje rządowe

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie rozliczeń międzyokresowych przychodów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odpisywana w zysk lub stratę przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

11.31. Koszty

Koszt własny sprzedaży

Do kosztu własnego sprzedaży zalicza się:

- koszt wytworzenia produktów poniesiony w danym okresie sprawozdawczym, skorygowany o zmianę stanu produktów (wyrobów gotowych, półproduktów oraz produkcji w toku) oraz skorygowany o koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby,
- wartość sprzedanych towarów i materiałów wg cen nabycia,
- utworzenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz należności,
- całość poniesionych w okresie sprawozdawczym kosztów sprzedaży i ogólnego zarządu (wykazywane jako zysk lub strata).

Koszty wytworzenia, które można bezpośrednio przyporządkować przychodom osiągniętym przez jednostki, wpływają na wynik finansowy jednostek za ten okres sprawozdawczy, w którym przychody te wystąpiły.

Koszty wytworzenia, które można jedynie w sposób pośredni przyporządkować przychodom lub innym korzyściom osiąganym przez jednostki, wpływają na wynik finansowy jednostek w części, w której dotyczą danego okresu sprawozdawczego, zapewniając ich współmierność do

przychodów lub innych korzyści ekonomicznych z uwzględnieniem zasad wyceny środków trwałych oraz zapasów.

11.32. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są w szczególności pozycje związane:

- ze zbyciem rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych,
- z utworzeniem i rozwiązaniem rezerw, z wyjątkiem rezerw związanych z operacjami finansowymi lub odnoszonymi w koszty operacyjne,
- z przekazaniem lub otrzymaniem nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywów, w tym także środków pieniężnych,
- z odszkodowaniami, karami i grzywnami oraz innymi kosztami nie związanymi ze zwykłą działalnością.

11.33. Przychody i koszty finansowe

Przychody i koszty finansowe obejmują w szczególności przychody i koszty dotyczące:

- zbycia aktywów finansowych,
- aktualizacji wartości instrumentów finansowych, z wyłączeniem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, których skutki przeszacowania odnoszone są na kapitał z aktualizacji wyceny,
- przychodów z tytułu udziału w zyskach innych jednostek,
- odsetek,
- koszty odsetek dla wyceny świadczeń pracowniczych zgodnie z MSR 19,
- zmian w wysokości rezerwy wynikających z faktu przybliżania się terminu poniesienia kosztu (efekt odwracania dyskonta),
- różnic kursowych będących wynikiem operacji wykonywanych w ciągu okresu sprawozdawczego oraz wycen bilansowych aktywów i zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego, za wyjątkiem różnic kursowych ujętych w wartości początkowej środka trwałego, w stopniu w jakim są uznawane za korektę kosztów odsetek oraz różnic kursowych z tytułu wyceny pozycji niepieniężnych zakwalifikowanych do portfela AFS,
- pozostałych pozycji związanych z działalnością finansową.

Jednostki kompensują przychody i koszty z tytułu różnic kursowych, jeżeli wynikają one z podobnych transakcji. Jeżeli różnice kursowe są istotne, a nie wynikają z podobnych transakcji, to jednostka analizuje, czy prezentować je oddzielnie.

Przychody i koszty z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej w stosunku do wartości bilansowej netto danego instrumentu finansowego przy uwzględnieniu zasady istotności.

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

11.34. Wynik netto na akcję

Wynik netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie wyniku netto za dany okres, który przypada na zwykłych akcjonariuszy, przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych w danym okresie sprawozdawczym.

11.35. Rachunek przepływów pieniężnych

Rachunek przepływów pieniężnych sporządzany jest metodą pośrednią.

12. Informacje dotyczące segmentów działalności

Grupa prezentuje informacje dotyczące segmentów działalności zgodnie z MSSF 8 *Segmenty operacyjne* za bieżący oraz porównywalne okresy sprawozdawcze.

Organizacja i zarządzanie Grupą odbywają się w podziale na segmenty, uwzględniające rodzaj oferowanych wyrobów i usług. Każdy z segmentów stanowi strategiczną jednostkę gospodarczą, oferującą inne wyroby i obsługującą inne rynki.

Podział sprawozdawczości Grupy w okresie od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku oraz w okresie porównywalnym oparty był na następujących segmentach operacyjnych:

- Segment Wydobycie, który obejmuje wydobycie węgla kamiennego. W Segmencie Wydobycie w ramach Grupy TAURON działa Południowy Koncern Węglowy S.A.,
- Segment Wytwarzanie, który obejmuje wytwarzanie energii elektrycznej w źródłach konwencjonalnych, w tym w kogeneracji, jak również wytwarzanie energii elektrycznej przy współspalaniu biomasy i innej termicznie pozyskiwanej energii. W Segmencie Wytwarzanie w ramach Grupy TAURON działają Południowy Koncern Energetyczny S.A., Elektrownia Stalowa Wola S.A., Elektrociepłownia Tychy S.A. i Elektrociepłownia EC Nowa Sp. z o.o.,
- Segment Odnawialne Źródła Energii, który obejmuje wytwarzanie energii elektrycznej w źródłach odnawialnych, z wyłączeniem wytwarzania energii przy współspalaniu biomasy i innej termicznie pozyskiwanej energii, które ze względu na specyfikę wytwarzania zostały umiejscowione w Segmencie Wytwarzanie. W Segmencie Odnawialnych Źródeł Energii w ramach Grupy TAURON działały TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. i TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. - w zakresie produkcji energii elektrycznej w odnawialnych źródłach energii, do dnia 30 września 2010 roku kiedy to miało miejsce wydzielenie z TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. zorganizowanej części przedsiębiorstwa związanej z wytwarzaniem energii elektrycznej w odnawialnych źródłach energii – hydroelektrowniach i przejęcie tego majątku przez TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. Ponadto do Segmentu Odnawialnych Źródeł Energii należą także nabyte w 2010 roku spółki BELS INVESTMENT Sp. z o.o. oraz MEGAWAT MARSZEWO Sp. z o.o.,
- Segment Sprzedaży Energii i Pozostałych Produktów Rynku Energetycznego, który obejmował handel hurtowy energią elektryczną, jak również obrót uprawnieniami do emisji i świadectwami pochodzenia oraz sprzedaż energii elektrycznej do krajowych odbiorców końcowych lub podmiotów dokonujących dalszej odsprzedaży energii elektrycznej. W tym segmencie w ramach Grupy TAURON działały TAURON Polska Energia S.A., Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o., TAURON Sprzedaż Sp. z o.o., TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o. oraz TAURON Czech Energy s.r.o.
- Segment Dystrybucji, w ramach którego działają ENION S.A. i EnergiaPro S.A.

Oprócz powyższych głównych segmentów działalności, Grupa TAURON prowadzi również działalność w innych obszarach, w tym w obszarze wytwarzania, dystrybucji i sprzedaży ciepła (Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Katowice S.A., Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Dąbrowie Górniczej S.A.), w obszarze wydobycia kamienia, w tym kamienia wapiennego, na potrzeby energetyki, hutnictwa, budownictwa i drogownictwa oraz w obszarze produkcji sorbentów przeznaczonych do instalacji odsiarczania spalin metodą mokrą oraz do wykorzystania w kotłach fluidalnych (Kopalnia Wapienia Czatkowice Sp. z o.o.).

Od dnia 3 stycznia 2011 roku nastąpiły zmiany w spółkach Grupy. EnergiaPro Gigawat Sp. z o.o. zmieniła nazwę na TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu, a podstawową jej działalnością jest obsługa klientów. ENION Energia Sp. z o.o. zmieniła nazwę na TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie, której główną działalnością jest sprzedaż energii elektrycznej.

Grupa rozlicza transakcje między segmentami w taki sposób, jakby dotyczyły one podmiotów niepowiązanych – przy zastosowaniu bieżących cen rynkowych.

Przychody z tytułu transakcji pomiędzy segmentami są eliminowane w procesie konsolidacji.

Aktywa segmentu nie zawierają podatku odroczonego, należności z tytułu podatku dochodowego oraz aktywów finansowych.

Zobowiązania segmentu nie zawierają podatku odroczonego, zobowiązania z tytułu podatku dochodowego oraz zobowiązań finansowych.

Nakłady inwestycyjne odpowiadają nabyciom rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i nieruchomości inwestycyjnych.

Dodatkowo Grupa prezentuje obszary geograficzne swojej działalności, które nie stanowią segmentów operacyjnych.

12.1. Segmenty operacyjne

W poniższych tabelach przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i zysków oraz aktywów i zobowiązań poszczególnych segmentów operacyjnych Grupy za lata zakończone dnia 31 grudnia 2010 roku i dnia 31 grudnia 2009 roku .

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku zgodne z MSSF
(w tysiącach złotych)

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2010	Wydobycie węgla kamiennego	Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej ze źródeł konwencjonalnych	Wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych	Dystrybucja energii elektrycznej	Sprzedaż energii elektrycznej i pozostałych produktów rynku energetycznego	Pozostałe	Pozycje nieprzypisane	Razem	Wyłączenia	Działalność ogółem
Przychody										
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	471 336	1 864 139	38 857	1 167 288	11 317 542	569 717	-	15 428 879	-	15 428 879
Sprzedaż między segmentami	610 062	3 999 069	128 345	3 341 745	776 300	28 246	-	8 883 767	(8 883 767)	-
Przychody segmentu ogółem	1 081 398	5 863 208	167 202	4 509 033	12 093 842	597 963	-	24 312 646	(8 883 767)	15 428 879
Wynik										
Zysk/ (strata) segmentu	5 908	656 169	89 407	509 281	88 145	35 445	14 904	1 399 259	-	1 399 259
Koszty nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zysk/(strata) z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem i przychodami (kosztami) finansowymi	5 908	656 169	89 407	509 281	88 145	35 445	14 904	1 399 259	-	1 399 259
Udział w zysku (stracie) jednostki stowarzyszonej i wspólnego przedsięwzięcia wykazywanego metodą praw własności	-	(236)	-	-	-	-	-	(236)	-	(236)
Przychody (koszty) finansowe netto	-	-	-	-	-	-	(141 709)	(141 709)	-	(141 709)
Zysk/ (strata) przed opodatkowaniem	5 908	655 933	89 407	509 281	88 145	35 445	(126 805)	1 257 314	-	1 257 314
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	-	(265 931)	(265 931)	-	(265 931)
Zysk/(strata) netto za rok obrotowy	5 908	655 933	89 407	509 281	88 145	35 445	(392 736)	991 383	-	991 383
Aktywa i zobowiązania										
Aktywa segmentu	1 200 022	9 749 717	727 065	7 720 068	2 755 409	841 196	-	22 993 477	-	22 993 477
Udziały i akcje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wykazywane metodą praw własności	-	764	-	-	-	-	-	764	-	764
Aktywa nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	436 043	436 043	-	436 043
Aktywa ogółem	1 200 022	9 750 481	727 065	7 720 068	2 755 409	841 196	436 043	23 430 284	-	23 430 284
Zobowiązania segmentu	496 260	1 394 426	24 411	1 908 521	1 399 603	121 255	-	5 344 476	-	5 344 476
Zobowiązania nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	2 873 737	2 873 737	-	2 873 737
Zobowiązania ogółem	496 260	1 394 426	24 411	1 908 521	1 399 603	121 255	2 873 737	8 218 213	-	8 218 213
Pozostałe informacje dotyczące segmentu										
Nakłady inwestycyjne *	144 419	384 188	146 857	867 124	22 116	38 394	-	1 603 098	-	1 603 098
Amortyzacja	(104 706)	(541 778)	(25 538)	(628 523)	(8 095)	(50 587)	-	(1 359 227)	-	(1 359 227)
Odpisy na aktywa niefinansowe	(37)	(14 494)	51	5 882	(205)	142	-	(8 661)	-	(8 661)

* Nakłady inwestycyjne obejmują nakłady na rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne, z wyłączeniem nabycia praw do emisji gazów cieplarnianych oraz świadectw pochodzenia energii.

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku zgodne z MSSF
(w tysiącach złotych)

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 (dane przekształcone)	Wydobycie węgla kamiennego	Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej ze źródeł konwencjonalnych	Wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych	Dystrybucja energii elektrycznej	Sprzedaż energii elektrycznej i pozostałych produktów rynku energetycznego	Pozostałe	Pozycje nieprzypisane	Razem	Wyłączenia	Działalność ogółem
Przychody										
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	485 940	1 232 884	42 173	859 483	10 578 633	495 509	-	13 694 622	-	13 694 622
Sprzedaż między segmentami	681 149	4 105 603	81 159	3 286 551	943 222	22 899	-	9 120 583	(9 120 583)	-
Przychody segmentu ogółem	1 167 089	5 338 487	123 332	4 146 034	11 521 855	518 408	-	22 815 205	(9 120 583)	13 694 622
Wynik										
Zysk/ (strata) segmentu	147 031	677 144	55 141	155 621	301 837	6 579	(22 570)	1 320 783	-	1 320 783
Koszty nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zysk/ (strata) z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem i przychodami (kosztami) finansowymi	147 031	677 144	55 141	155 621	301 837	6 579	(22 570)	1 320 783	-	1 320 783
Przychody (koszty) finansowe netto	-	-	-	-	-	-	(94 714)	(94 714)	-	(94 714)
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	147 031	677 144	55 141	155 621	301 837	6 579	(117 284)	1 226 069	-	1 226 069
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	-	(277 906)	(277 906)	-	(277 906)
Zysk/(strata) netto za rok obrotowy	147 031	677 144	55 141	155 621	301 837	6 579	(395 190)	948 163	-	948 163
Aktywa i zobowiązania										
Aktywa segmentu	1 042 195	9 578 454	567 080	7 766 790	1 958 249	847 236	-	21 760 004	-	21 760 004
Aktywa nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	395 489	395 489	-	395 489
Aktywa ogółem	1 042 195	9 578 454	567 080	7 766 790	1 958 249	847 236	395 489	22 155 493	-	22 155 493
Zobowiązania segmentu	445 667	1 137 399	16 899	1 688 241	1 286 757	109 812	-	4 684 775	-	4 684 775
Zobowiązania nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	3 237 052	3 237 052	-	3 237 052
Zobowiązania ogółem	445 667	1 137 399	16 899	1 688 241	1 286 757	109 812	3 237 052	7 921 827	-	7 921 827
Pozostałe informacje dotyczące segmentu										
Nakłady inwestycyjne *	130 357	519 927	24 387	745 957	14 585	44 019	-	1 479 232	-	1 479 232
Amortyzacja	(106 006)	(503 580)	(21 260)	(630 837)	(4 273)	(55 262)	-	(1 321 218)	-	(1 321 218)
Odpisy na aktywa niefinansowe	(165)	(692)	(51)	3 887	(66)	(2 002)	-	911	-	911

* Nakłady inwestycyjne obejmują nakłady na rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne, z wyłączeniem nabycia praw do emisji gazów cieplarnianych oraz świadectw pochodzenia energii.

12.2. Geograficzne obszary działalności

Działalność Grupy w przeważającym zakresie prowadzona jest na terenie Polski. Sprzedaż na rzecz klientów zagranicznych w latach zakończonych dnia 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku wynosiła odpowiednio 228 867 tysięcy złotych oraz 233 696 tysięcy złotych.

13. Przychody i koszty

13.1. Pozostałe przychody operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Dotacje	9 350	7 791
Rozwiązanie pozostałych odpisów aktualizujących wartość pozostałych aktywów	1 782	3
Rozwiązanie rezerw bilansowych	1 018	14 317
Otrzymane odszkodowania, kary, grzywny oraz zasądzone koszty egzekucyjne i postępowania sądowego	51 291	43 222
Zwrot podatków (innych niż podatek CIT)	21	307
Zwrot kosztów postępowania sądowego	2 221	1 343
Przedawnione/ umorzone zobowiązania	168	350
Nadwyżki inwentaryzacyjne	3 302	15
Zmniejszenie szacunków rezerw dla obecnych emerytów i rencistów	2 920	2 059
Należne odszkodowania od ubezpieczycieli	2 017	2 093
Przychody stanowiące równowartość odpisów amortyzacyjnych od nieodpłatnie otrzymanych środków trwałych	5 299	6 203
Sprzedaż/odzysk złomu	1 127	898
Przychody ze sprzedaży uprawnień do emisji gazów cieplarnianych	-	21 271
Przychody z otrzymanego nieodpłatnie prawa wieczystego użytkowania gruntu	9 837	3 186
Pozostałe	14 833	9 048
Razem Pozostałe przychody operacyjne	105 186	112 106

13.2. Pozostałe koszty operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Strata ze zbycia środków trwałych / wartości niematerialnych	(12 841)	(22 006)
Darowizny	(6 962)	(5 866)
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość pozostałych aktywów	(363)	(1 306)
Utworzenie rezerw bilansowych	(24 561)	(29 221)
Wzrost rezerw dla obecnych emerytów i rencistów	(18 229)	(15 161)
Wzrost rezerw na roszczenia o wypłatę odszkodowań za bezumowne korzystanie z nieruchomości pod obiektami energetycznymi	(1 032)	(1 258)
Kary, grzywny, odszkodowania, koszty sądowe i egzekucyjne oraz wynagrodzenia z tytułu zastępstwa procesowego	(2 529)	(2 054)
Koszty postępowania spornego	(3 948)	(3 218)
Koszty działalności socjalnej	(7 189)	(7 604)
Koszty szkód elektrycznych i innych w majątku trwałym	(46 206)	(36 296)
Korekta podatku od nieruchomości za lata poprzednie	(72)	(953)
Pracownicy oddelegowani	(3 973)	(3 196)
Wypłacone ekwiwalenty za energię elektryczną z tytułu taryfy pracowniczej dla byłych pracowników	(4 662)	(4 435)
Składki na rzecz organizacji	(1 362)	(1 022)
Odpisanie zaniechanych inwestycji i produkcji oraz likwidowanych materiałów	(1 404)	(11 235)
Pozostałe	(8 785)	(9 855)
Razem Pozostałe koszty operacyjne	(144 118)	(154 686)

13.3. Przychody finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Przychody z tytułu instrumentów finansowych, w tym:	92 855	112 194
Przychody odsetkowe	76 718	61 346
Przychody z tytułu dywidendy	4 804	19 295
Rozwiązanie odpisów aktualizujących aktywa finansowe	8 994	3 375
Aktualizacja wartości aktywów finansowych	759	14 692
Różnice kursowe	1 580	873
Zysk ze zbycia inwestycji	-	12 613
Pozostałe przychody finansowe, w tym :	1 009	1 262
Rozwiązanie rezerw dotyczących odsetek	295	720
Odsetki od należności budżetowych	16	67
Inne	698	475
Razem Przychody finansowe	93 864	113 456

13.4. Koszty finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Koszty z tytułu instrumentów finansowych, w tym :	(163 245)	(136 573)
Koszty odsetkowe	(114 406)	(114 678)
Utworzenie odpisów aktualizujących	(9 615)	(5 929)
Aktualizacja wartości aktywów finansowych	(5 964)	(35)
Różnice kursowe	(2 410)	(8 990)
Prowizje związane z kredytami i papierami dłużnymi	(30 751)	(6 941)
Strata ze zbycia inwestycji	(99)	-
Pozostałe koszty finansowe, w tym :	(72 328)	(71 597)
Odsetki od świadczeń pracowniczych	(66 619)	(63 494)
Odsetki od zobowiązań budżetowych	(472)	(1 332)
Inne koszty finansowe	(5 237)	(6 771)
Razem Koszty finansowe	(235 573)	(208 170)

13.5. Koszty według rodzaju

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Koszty według rodzaju		
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	(1 359 227)	(1 321 218)
Odpisy aktualizujące środki trwałe i wartości niematerialne	(7 697)	1 513
Zużycie materiałów i energii	(2 660 228)	(2 442 034)
Usługi konserwacji i remontowe	(226 124)	(180 940)
Usługi dystrybucyjne	(1 291 731)	(1 539 595)
Pozostałe usługi obce	(653 355)	(373 487)
Podatki i opłaty	(544 181)	(487 969)
Koszty świadczeń pracowniczych	(2 592 938)	(2 331 089)
Odpis aktualizujący zapasy	(1 526)	(689)
Odpis aktualizujący należności z tytułu dostaw i usług	(13 049)	(29 420)
Pozostałe koszty rodzajowe	(116 692)	(99 257)
Razem koszty według rodzaju	(9 466 748)	(8 804 185)
Zmiana stanu zapasów i rozliczeń międzyokresowych	(13 143)	179 189
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby	298 544	270 924
Koszty sprzedaży	231 252	188 182
Koszty ogólnego zarządu	670 308	621 537
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(4 809 341)	(3 977 187)
Koszt własny sprzedaży	(13 089 128)	(11 521 540)

13.6. Koszty amortyzacji, odpisy aktualizujące oraz koszty leasingu operacyjnego ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży:	(1 320 807)	(1 283 892)
Amortyzacja środków trwałych	(1 292 934)	(1 262 406)
Odpis aktualizujący rzeczowe aktywa trwałe	(7 450)	1 382
Amortyzacja wartości niematerialnych	(20 403)	(22 868)
Odpis aktualizujący wartości niematerialne	(20)	-
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży:	(4 950)	(3 545)
Amortyzacja środków trwałych	(3 758)	(2 808)
Amortyzacja wartości niematerialnych	(1 192)	(737)
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:	(36 163)	(30 268)
Amortyzacja środków trwałych	(25 010)	(20 355)
Odpis aktualizujący rzeczowe środki trwałe	(255)	(240)
Amortyzacja wartości niematerialnych	(10 898)	(9 673)
Pozycje ujęte w koszcie wytworzenia świadczeń na potrzeby własne jednostki:	(5 032)	(2 371)
Amortyzacja środków trwałych	(4 052)	(2 229)
Amortyzacja wartości niematerialnych	(980)	(142)
Pozycje ujęte w pozostałych kosztach i przychodach operacyjnych:	590	371
Odpis aktualizujący rzeczowe aktywa trwałe	590	439
Odpis aktualizujący wartości niematerialne	-	(68)
Razem	(1 366 362)	(1 319 705)

13.7. Koszty świadczeń pracowniczych

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Wynagrodzenia	(1 853 839)	(1 792 786)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(340 820)	(323 181)
Nagrody jubileuszowe	(61 558)	(11 450)
Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	(74 858)	(71 397)
Koszty świadczeń po okresie zatrudnienia, w tym:	(89 898)	(68 515)
Rezerwa na świadczenia emerytalne, rentowe i podobne	(10 566)	(8 287)
Deputaty węglowe i taryfa energetyczna	(12 942)	(10 230)
Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	(2 528)	(1 396)
Koszty pracowniczych programów emerytalnych	(63 862)	(48 570)
Inne rezerwy na świadczenia po okresie zatrudnienia	-	(32)
Program dobrowolnych odejść	(86 217)	-
Pozostałe koszty świadczeń pracowniczych	(85 748)	(63 760)
Koszty świadczeń pracowniczych, w tym :	(2 592 938)	(2 331 089)
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	(1 805 466)	(1 727 475)
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	(119 768)	(114 315)
Zmiana stanu produktów	(174 444)	(76 860)
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	(392 310)	(354 970)
Pozycje ujęte w koszcie wytworzenia świadczeń na potrzeby własne jednostki	(100 950)	(57 469)

W 2010 roku wprowadzono program dobrowolnych odejść w spółkach: ENION S.A., EnergiaPro S.A., Południowy Koncern Energetyczny S.A. oraz Elektrownia Stalowa Wola S.A., który został szerzej opisany w nocie 27 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

14. Podatek dochodowy

14.1. Obciążenia podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za lata zakończone 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009 (dane przekształcone)
Bieżący podatek dochodowy	(210 807)	(158 661)
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(209 188)	(184 401)
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	(1 619)	25 740
Odroczony podatek dochodowy	(55 124)	(119 245)
Podatek dochodowy wykazywany w wyniku finansowym	(265 931)	(277 906)
Podatek dochodowy dotyczący pozostałych całkowitych dochodów	(211)	(4 670)

14.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym licznym według efektywnej stawki podatkowej Grupy za lata zakończone 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku przedstawia się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009 (dane przekształcone)
Zysk/(strata) brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	1 257 314	1 226 069
Zysk/(strata) brutto przed opodatkowaniem	1 257 314	1 226 069
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19%	(238 890)	(232 954)
Korekty dotyczące podatku dochodowego z lat ubiegłych	(1 619)	25 740
Podatek wynikający z kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów, w tym:	(25 111)	(52 713)
Utworzenie niepodatkowych rezerw i odpisów aktualizujących	(3 082)	(7 322)
PFRON	(3 652)	(3 642)
Pozostałe	(18 377)	(41 749)
Podatek wynikający z przychodów nie będących podstawą opodatkowania, w tym:	6 566	12 152
Dywidendy	878	3 606
Rozwiązanie niepodatkowych rezerw i odpisów aktualizujących	790	3 972
Pozostałe	4 898	4 574
Zmiany szacunku w podatku odroczonym	(7 194)	(9 690)
Pozostałe	317	(20 441)
Podatek według efektywnej stawki podatkowej wynoszącej 21,2% (2009 - 22,7%)	(265 931)	(277 906)
Podatek dochodowy (obciążenie) wykazany w wyniku finansowym	(265 931)	(277 906)

14.3. Odroczony podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku zgodne z MSSF
(w tysiącach złotych)

	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2009 (dane przekształcone)
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego		
- od ulg inwestycyjnych	102	127
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością środków trwałych oraz wartości niematerialnych	1 537 110	1 448 113
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	558	520
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	8 800	8 819
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	238	115
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością pożyczek i należności	1 633	1 968
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością aktywów finansowych wyłączonych z zakresu MSR 39 (np. zobowiązania leasingowe)	101	98
- z tytułu odmiennego momentu podatkowego uznania przychodu ze sprzedaży produktów i usług	69 601	47 755
- z tytułu ujęcia szacowanych przychodów ze sprzedaży usługi dystrybucyjnej energii elektrycznej	14 292	21 975
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością praw majątkowych pochodzenia energii	14 085	25 550
- z tytułu rekompensaty za rozwiązanie kontraktów długoterminowych	86 103	61 677
- pozostałe	23 792	26 232
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	1 756 415	1 642 949
Aktywa z tytułu podatku odroczonego		
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością środków trwałych oraz wartości niematerialnych	5 661	7 551
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością zapasów	1 877	4 662
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością pozostałych aktywów niefinansowych	213	981
- nieodpłatnie otrzymana infrastruktura energetyczna i otrzymane opłaty przyłączeniowe	88 085	89 406
- od rezerw bilansowych	437 423	384 476
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	1 563	308
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	990	647
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością pożyczek i należności	3 483	4 170
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością aktywów finansowych wyłączonych z zakresu MSR 39 (np. należności z tytułu leasingu)	2 277	42
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	833
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością zobowiązań finansowych wycenianych wg. zamortyzowanego kosztu	935	8 381
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością zobowiązań z tytułu gwarancji, factoringu i wyłączone z zakresu MSR 39	27	-
- naliczone koszty badania bilansu, wynagrodzenia aktuarusza	107	165
- z tytułu odmiennego momentu podatkowego uznania kosztu sprzedaży produktów i usług	56 914	43 921
- pozostałe naliczone koszty	5 597	1 380
- straty podatkowe	47 340	81 079
- z tytułu odmiennego momentu podatkowego uznania przychodów ze sprzedaży praw do emisji zanieczyszczeń	31 920	-
- pozostałe	18 194	16 473
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	702 606	644 475
Po skompensowaniu sald na poziomie spółek z Grupy Kapitałowej podatek odroczonej Grupy prezentowany jest jako:		
Aktywo z tytułu podatku odroczonego	161 806	152 221
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	(1 215 615)	(1 150 695)

Zmiana stanu rezerwy z tytułu podatku odroczonego

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Bilans otwarcia na dzień 1 stycznia	1 642 949	1 510 923
Zwiększenia (tytuły)	590 574	514 115
w korespondencji z wynikiem finansowym	590 574	513 969
w korespondencji z kapitałami	-	146
Zmniejszenia (tytuły)	(477 108)	(382 089)
w korespondencji z wynikiem finansowym	(477 108)	(381 192)
w korespondencji z kapitałami	-	(897)
Bilans zamknięcia na dzień 31 grudnia	1 756 415	1 642 949

Zmiana stanu aktywów z tytułu podatku odroczonego

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009 (dane przekształcone)
Bilans otwarcia na dzień 1 stycznia	644 475	636 363
Zwiększenia (tytuły)	443 678	362 658
w korespondencji z wynikiem finansowym	440 793	359 603
w korespondencji z kapitałami	2 885	3 055
Zmniejszenia (tytuły)	(385 547)	(354 546)
w korespondencji z wynikiem finansowym	(382 451)	(346 071)
w korespondencji z kapitałami	(3 096)	(8 475)
Bilans zamknięcia na dzień 31 grudnia	702 606	644 475

Podatek dochodowy dotyczący pozostałych całkowitych dochodów

Rok zakończony 31 grudnia 2010 roku

	Wartość przed podatkiem	Podatek	Wartość po podatku
Zmiana wartości instrumentów zabezpieczających	1 112	(211)	901
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	(271)	-	(271)
Razem	841	(211)	630

Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku

	Wartość przed podatkiem	Podatek	Wartość po podatku
Zmiana wartości instrumentów zabezpieczających	24 576	(4 670)	19 906
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	-	-
Razem	24 576	(4 670)	19 906

15. Majątek socjalny, zobowiązania ZFŚS oraz fundusze specjalne

Tabele poniżej przedstawiają analitykę funduszy:

- Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2009
Pożyczki udzielone pracownikom	47 413	45 123
Środki pieniężne	27 531	30 005
Pozostałe aktywa i zobowiązania Funduszu	(210)	(409)
Zobowiązania z tytułu Funduszu	(72 204)	(72 165)
Saldo po skompensowaniu	2 530	2 554
Odpisy na Fundusz w okresie	75 100	71 397

- **Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych**

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo geologiczne i górnicze oraz przepisami wykonawczymi wydanymi do tej ustawy przedsiębiorstwa górnicze wchodzące w skład Grupy tworzą Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych („FLZG”). FLZG tworzony jest w określonym stosunku procentowym do wartości podatkowych odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych, lub w odniesieniu do opłaty eksploatacyjnej, poprzez przekazanie środków pieniężnych w wysokości równowartości odpisów na wyodrębniony rachunek bankowy. Aktywa finansowe FLZG prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako długoterminowe aktywa finansowe, natomiast saldo FLZG ujmowane jest w ramach rezerwy na przyszłe koszty likwidacji obiektów zakładów górniczych. Tabela poniżej przedstawia kwotę odpisu na FLZG oraz stan aktywów FLZG.

Aktywa finansowe Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Stan środków na 1 stycznia	20 029	13 045
Odprowadzone środki	149	5 567
Odsetki	847	1 417
Wykorzystanie	-	-
Stan środków na 31 grudnia	21 025	20 029
Odpisy na FLZG w okresie	2 893	2 763

Zobowiązania finansowe Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych	23 950	20 095
Nadwyżka zdyskontowanych szacowanych kosztów likwidacji	-	745
Nadwyżka FLZG nad zdyskontowanymi szacowanymi kosztami likwidacji	6 866	-
Łączne zobowiązanie z tytułu przyszłych kosztów likwidacji obiektów zakładów górniczych	23 950	20 840

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku zgodne z MSSF
(w tysiącach złotych)

16. Rzeczowe aktywa trwałe

Rok zakończony 31 grudnia 2010 roku

	Grunty	Prawo użytkowania wieczystego gruntu	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe razem	Środki trwałe w budowie	Rzeczowe aktywa trwałe razem
WARTOŚĆ BRUTTO									
Bilans otwarcia	57 747	783 111	10 090 384	9 247 487	213 779	221 163	20 613 671	351 397	20 965 068
zakup bezpośredni	-	-	61	1 325	969	415	2 770	1 328 114	1 330 884
rozliczenie środków trwałych w budowie	5 386	2 335	554 644	541 314	42 113	39 024	1 184 816	(1 184 816)	-
sprzedaż, zbycie	(897)	(2 032)	(5 473)	(1 083)	(2 076)	(71)	(11 632)	(416)	(12 048)
przemieszczenia pomiędzy grupami	-	-	14 245	(14 434)	-	189	-	-	-
darowizny i nieodpłatne przekazania	-	(4 159)	(615)	(52)	(14)	-	(4 840)	-	(4 840)
likwidacja	(248)	(7)	(14 856)	(52 163)	(1 464)	(3 714)	(72 452)	(261)	(72 713)
nieodpłatne otrzymanie	3	9 837	18 981	1 579	-	54	30 454	-	30 454
nabycie jednostki zależnej	-	-	-	-	-	-	-	111 352	111 352
przyjęte do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze	-	-	-	522	1 410	-	1 932	(522)	1 410
aport	-	(362)	(3 464)	(139)	-	(203)	(4 168)	(57)	(4 225)
części zapasowe alokowane do środków trwałych	-	-	(54)	7 667	-	1 291	8 904	3 969	12 873
koszty remontów alokowane do środków trwałych	-	-	1 166	12 781	561	-	14 508	86 022	100 530
spisanie inwestycji zaniechanych	-	-	-	-	-	-	-	(1 710)	(1 710)
przekazanie na wartości niematerialne	-	-	-	-	-	-	-	(1 576)	(1 576)
ujawnienie	-	347	1 812	497	-	66	2 722	-	2 722
wytworzenie we własnym zakresie	-	-	-	-	-	-	-	32 318	32 318
pozostałe zmiany	4	(22)	(666)	8 213	97	(845)	6 781	105	6 886
Bilans zamknięcia	61 995	789 048	10 656 165	9 753 514	255 375	257 369	21 773 466	723 919	22 497 385
SKUMULOWANA AMORTYZACJA (UMORZENIE)									
Bilans otwarcia	(867)	(1 065)	(1 755 603)	(1 774 164)	(64 427)	(97 229)	(3 693 355)	(11 140)	(3 704 495)
amortyzacja za okres	-	-	(597 301)	(665 203)	(31 192)	(32 058)	(1 325 754)	-	(1 325 754)
zwiększenie odpisów aktualizujących	-	(297)	(11 755)	(3 638)	(135)	(302)	(16 127)	(333)	(16 460)
zmniejszenie odpisów aktualizujących	493	24	3 180	434	31	51	4 213	5 132	9 345
sprzedaż, zbycie	-	25	583	735	1 242	58	2 643	-	2 643
przemieszczenia pomiędzy grupami	-	-	(1 878)	1 739	-	(133)	(272)	272	-
darowizny i nieodpłatne przekazania	-	-	318	47	9	-	374	-	374
likwidacja	-	-	8 228	48 064	1 429	2 334	60 055	244	60 299
nieodpłatne otrzymanie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
nabycie jednostki zależnej	-	-	-	-	-	-	-	-	-
aport	-	-	225	80	-	160	465	-	465
amortyzacja odniesiona na środki trwałe w budowie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
przekazanie na wartości niematerialne	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe zmiany	-	(28)	533	(70)	(68)	842	1 209	(75)	1 134
Bilans zamknięcia	(374)	(1 341)	(2 353 470)	(2 391 976)	(93 111)	(126 277)	(4 966 549)	(5 900)	(4 972 449)
WARTOŚĆ NETTO NA POCZĄTEK OKRESU	56 880	782 046	8 334 781	7 473 323	149 352	123 934	16 920 316	340 257	17 260 573
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU	61 621	787 707	8 302 695	7 361 538	162 264	131 092	16 806 917	718 019	17 524 936

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku zgodne z MSSF
(w tysiącach złotych)

Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku

	Grunt	Prawo użytkowania wieczystego gruntu	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe razem	Środki trwałe w budowie	Rzeczowe aktywa trwałe razem
WARTOŚĆ BRUTTO									
Bilans otwarcia	53 688	782 073	9 041 737	7 410 587	178 390	189 439	17 655 914	1 886 661	19 542 575
zakup bezpośredni	324	1 438	7 071	1 686	1 368	601	12 488	1 301 488	1 313 976
rozliczenie środków trwałych w budowie	3 931	2 852	1 027 548	1 849 009	35 587	34 012	2 952 939	(2 952 939)	-
sprzedaż, zbycie	(135)	(4 941)	(2 169)	(3 907)	(2 608)	(86)	(13 846)	(3 638)	(17 484)
przemieszczenia pomiędzy grupami	(2)	2	(25)	47	(19)	(3)	-	-	-
darowizny i nieodpłatne przekazania	(8)	(505)	(145)	(36)	-	-	(694)	-	(694)
likwidacja	(7)	(342)	(13 396)	(21 364)	(1 010)	(4 085)	(40 204)	-	(40 204)
nieodpłatne otrzymanie	1	3 186	37 753	1 254	-	20	42 214	6 835	49 049
nabycie jednostki zależnej	-	-	-	-	-	-	-	-	-
przyjęte do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze	-	-	-	3 518	2 125	-	5 643	(596)	5 047
części zapasowe alokowane do środków trwałych	-	-	-	(6 317)	-	1 251	(5 066)	(175)	(5 241)
koszty remontów alokowane do środków trwałych	-	-	-	12 945	-	-	12 945	89 119	102 064
spisanie inwestycji zaniechanych	-	-	-	-	-	-	-	(555)	(555)
przekazanie na wartości niematerialne	-	-	-	-	-	-	-	(2 374)	(2 374)
ujawnienie	-	28	68	106	-	12	214	-	214
wytworzenie we własnym zakresie	-	-	-	-	-	-	-	27 994	27 994
pozostałe zmiany	(45)	(680)	(8 058)	(41)	(54)	2	(8 876)	(423)	(9 299)
Bilans zamknięcia	57 747	783 111	10 090 384	9 247 487	213 779	221 163	20 613 671	351 397	20 965 068
SKUMULOWANA AMORTYZACJA (UMORZENIE)									
Bilans otwarcia	(809)	(401)	(1 149 462)	(1 170 948)	(37 641)	(68 695)	(2 427 956)	(15 777)	(2 443 733)
amortyzacja za okres	-	-	(610 325)	(617 960)	(28 565)	(30 948)	(1 287 798)	-	(1 287 798)
zwiększenie odpisów aktualizujących	(7)	(275)	(1 319)	(3 694)	(14)	(55)	(5 364)	(64)	(5 428)
zmniejszenie odpisów aktualizujących	-	-	114	2 890	-	8	3 012	3 997	7 009
sprzedaż, zbycie	(51)	(393)	(562)	906	2 083	187	2 170	(271)	1 899
przemieszczenia pomiędzy grupami	-	-	(85)	77	(999)	8	(999)	999	-
darowizny i nieodpłatne przekazania	-	-	28	26	-	-	54	-	54
likwidacja	-	-	5 974	14 643	690	2 271	23 578	-	23 578
nieodpłatne otrzymanie	-	-	(243)	(122)	-	-	(365)	-	(365)
nabycie jednostki zależnej	-	-	-	-	-	-	-	-	-
amortyzacja odniesiona na środki trwałe w budowie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
przekazanie na wartości niematerialne	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe zmiany	-	4	277	18	19	(5)	313	(24)	289
Bilans zamknięcia	(867)	(1 065)	(1 755 603)	(1 774 164)	(64 427)	(97 229)	(3 693 355)	(11 140)	(3 704 495)
WARTOŚĆ NETTO NA POCZĄTEK OKRESU	52 879	781 672	7 892 275	6 239 639	140 749	120 744	15 227 958	1 870 884	17 098 842
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU	56 880	782 046	8 334 781	7 473 323	149 352	123 934	16 920 316	340 257	17 260 573

Utworzenie i rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość środków trwałych dotyczą indywidualnie określonych środków trwałych.

Wartość bilansowa maszyn i urządzeń użytkowanych na dzień 31 grudnia 2010 roku na mocy umów leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu wynosi 109 143 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2009 roku: 125 473 tysięcy złotych). Na aktywach użytkowanych na mocy umów leasingowych oraz umów dzierżawy z opcją zakupu został ustanowiony zastaw pod zabezpieczenie związanych z nimi zobowiązań z tytułu leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu.

Wartość bilansowa budynków i budowli użytkowanych na dzień 31 grudnia 2010 roku na mocy umów leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu wynosi 23 598 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2009 roku: 24 931 tysięcy złotych). Na aktywach użytkowanych na mocy umów leasingowych oraz umów dzierżawy z opcją zakupu został ustanowiony zastaw pod zabezpieczenie związanych z nimi zobowiązań z tytułu leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu.

Wartość skapitalizowanych kosztów finansowania zewnętrznego w roku zakończonym 31 grudnia 2009 roku wyniosła 39 671 tysięcy złotych. Wysokie skapitalizowane koszty finansowania zewnętrznego w 2009 roku wynikają z kapitalizowanych kosztów dotyczących budowy przez Południowy Koncern Energetyczny S.A. bloku 460 MW w Elektrowni Łagiszy, który został oddany do użytkowania w 2009 roku. W 2010 roku nie wystąpiły znaczące środki trwałe, które wymagałyby długookresowego dostosowania do użytkowania, w związku z tym nie wystąpiła istotna kapitalizacja odsetek w wartości środków trwałych.

Grupa Kapitałowa TAURON wykonała analizy utraty wartości ośrodków wypracowujących środki pieniężne (ang. cash-generating unit - "CGU"), obejmujących rzeczowe aktywa trwałe spółek zależnych. W wyniku przeprowadzonych analiz na dzień 31 grudnia 2010 roku nie stwierdzono istnienia przesłanek utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych, w związku z czym nie wystąpiła konieczność dokonywania odpisów z tytułu utraty wartości tych aktywów.

17. Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży w wysokości 4 397 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2010 roku obejmują:

- Nieruchomość o wartości 1 671 tysięcy złotych położoną w miejscowości Kossów gmina Radków w województwie świętokrzyskim stanowiącą zabudowaną działkę o powierzchni 3,1900 ha. Rzeczy ruchome obejmują urządzenia i ciągniki znajdujące się na nieruchomości. W przeszłości znajdował się tam Zakład Produkcji Biomasy Elektrociepłowni Tychy S.A. Pomimo podpisanych umów warunkowej sprzedaży nieruchomości oraz przedwstępnej umowy sprzedaży rzeczy ruchomych, w których strony zobowiązały się do zawarcia umowy przeniesienia własności nieruchomości oraz umowy sprzedaży rzeczy ruchomych w terminie do dnia 30 kwietnia 2010 roku z zastrzeżeniem, iż nabywca podda się na rzecz Elektrociepłowni Tychy S.A. egzekucji wynikającej z art. 777 § 1 pkt. 4 Kodeksu postępowania cywilnego – druga strona nie stawiała się w kolejnych wyznaczonych terminach w sprawie zawarcia umowy. Po zasięgnięciu opinii prawnej, postanowiono odstąpić od zawarcia umowy, jednocześnie występując na drogę sądową z żądaniem wypłaty stosownych odszkodowań. W lutym 2011 roku powołana przez Zarząd Elektrociepłowni Tychy S.A. Komisja Odbiorowa dokonała odbioru przedmiotowej nieruchomości. W związku z powyższym Zarząd rozpocznie kolejną procedurę przetargową zbycia przedmiotowej nieruchomości.
- Megaukład Ciepłownia Zawodzie zlokalizowany w Częstochowie, w skład którego wchodzi nieruchomość gruntowa wraz z budynkami: kotłowni, maszynowni i rozdzielni oraz instalacja do wytwarzania ciepła stanowiące własność ENION SA., o wartości 2 709 tysięcy złotych. Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki ENION S.A. z dnia 25 czerwca 2009 roku oraz uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy ENION S.A. z dnia 3 sierpnia 2010 roku akcjonariusze wyrazili zgodę na zbycie części majątku spółki stanowiącego Megaukład Ciepłownię Zawodzie. Komisja Przetargowa dwukrotnie w dniu 13 stycznia 2010 roku oraz 19 sierpnia 2010 roku ogłosiła publiczny nieograniczony przetarg pisemny na sprzedaż prawa własności Megaukładu Ciepłowni-Zawodzie, jednak na żaden z nich nie wpłynęła oferta.

- Działka rekreacyjna wraz ze znajdującymi się na niej domkami wypoczynkowymi o wartości 17 tysięcy złotych. Została podpisana umowa sprzedaży, która czasowo została wstrzymana przez Sąd w celu uzupełnienia braków formalnych. Oczekuje się, że sprzedaż nastąpi w roku 2011.

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży w wysokości 5 951 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2009 roku obejmowały:

- Nieruchomość o wartości 1 671 tysięcy złotych położoną w miejscowości Kossów gmina Radków w województwie świętokrzyskim stanowiąca zabudowaną działkę o powierzchni 3,1900 ha. Rzeczy ruchome obejmują urządzenia i ciągniki znajdujące się na nieruchomości. W przeszłości znajdował się tam Zakład Produkcji Biomasy Elektrociepłowni Tychy S.A. W dniu 30 czerwca 2009 roku została podpisana warunkowa umowa sprzedaży nieruchomości oraz przedwstępna umowa sprzedaży rzeczy ruchomych, która według wstępnych oczekiwań miała być zrealizowana do dnia 30 kwietnia 2010 roku.
- Prawo wieczystego użytkowania gruntów oraz prawo własności nieruchomości położonych na terenie województwa śląskiego o łącznej wartości 4 260 tysięcy złotych. W styczniu 2010 roku został złożony wniosek do izby Skarbowej w Katowicach o wydanie interpretacji w sprawie wysokości stawki podatku VAT należnego przy sprzedaży powyższych nieruchomości. Na wszystkie aktywa przeznaczone do sprzedaży zostały podpisane porozumienia z potencjalnymi nabywcami.

W 2010 roku dokonano sprzedaży aktywów trwałych zaliczonych na dzień 31 grudnia 2009 roku jako przeznaczone do sprzedaży na ogólną wartość netto 1 878 tysięcy złotych. Aktywa trwale zaklasyfikowane w poprzednim roku jako przeznaczone do sprzedaży o wartości 2 382 tysięcy złotych zostały przekwalifikowane w 2010 roku do rzeczowych aktywów trwałych.

18. Leasing

18.1. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca

Spółka zależna od TAURON Polska Energia S.A. - Południowy Koncern Energetyczny S.A., w dniu 30 kwietnia 2008 roku w związku ze sprzedażą do spółki PKE Broker Sp. z o.o. nieruchomości położonej w Katowicach przy ul. Lwowskiej 23, zawarła umowę dzierżawy na jej użytkowanie. TAURON Polska Energia S.A. jest poddzierżawcą części tej nieruchomości. Wartość brutto dzierżawionej nieruchomości nie zaliczonej do majątku trwałego wynosi 52 386 tysięcy złotych. Roczne koszty dzierżawy w latach 2010 i 2009 wynosiły odpowiednio 6 052 tysięcy złotych i 6 049 tysięcy złotych.

Ponadto spółka zależna Południowy Koncern Węglowy S.A. użytkuje maszyny i urządzenia górnicze na podstawie umów dzierżawy. Wartość netto użytkowanych środków trwałych na dzień 31 grudnia 2010 roku wynosi 39 345 tysięcy złotych, a na dzień 31 grudnia 2009 roku 38 073 tysiące złotych. Roczne koszty dzierżawy w latach 2010 i 2009 wynosiły odpowiednio 17 417 tysięcy złotych i 11 413 tysięcy złotych.

18.2. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu

Na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

	Stan na 31 grudnia 2010		Stan na 31 grudnia 2009	
	Oplaty minimalne	Wartość bieżąca opłat	Oplaty minimalne	Wartość bieżąca opłat
W okresie 1 roku	28 329	23 452	42 026	35 377
W okresie od 1 do 5 lat	61 964	52 025	86 948	71 027
Powyżej 5 lat	16 502	15 785	18 310	17 264
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	106 795	91 262	147 284	123 668
Minus koszty finansowe	(15 533)	-	(23 616)	-
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym :	91 262	91 262	123 668	123 668
krótkoterminowe	23 452	23 452	35 377	35 377
długoterminowe	67 810	67 810	88 291	88 291

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku zgodnie z MSSF
(w tysiącach złotych)

19. Wartości niematerialne

Rok zakończony 31 grudnia 2010 roku

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Oprogramowanie	Inne nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Świadectwa pochodzenia energii	Prawa do emisji gazów cieplarnianych	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne nie oddane do użytkowania	Wartości niematerialne razem
WARTOŚĆ BRUTTO									
Bilans otwarcia	4 104	169 553	187 529	3 034	481 885	52 701	3 969	7 266	910 041
zakup bezpośredni	-	-	1 502	467	437 112	108 449	-	26 020	573 550
rozliczenie wartości nie oddanych do użytkowania	-	-	23 700	12	-	-	281	(23 993)	-
sprzedaż, zbycie	-	-	-	-	(45 336)	-	-	-	(45 336)
przemieszczenia pomiędzy grupami	-	-	16	3	-	-	(19)	-	-
darowizny i nieodpłatne przekazania	-	-	-	-	-	-	-	-	-
likwidacja	-	-	(3 002)	(145)	-	-	(1)	-	(3 148)
wytworzenie we własnym zakresie świadectw pochodzenia energii	-	-	-	-	304 357	-	-	-	304 357
umorzenie świadectw pochodzenia energii	-	-	-	-	(654 535)	-	-	-	(654 535)
nieodpłatne otrzymanie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
aport	-	-	(44)	-	-	-	-	-	(44)
spisanie inwestycji zaniechanych	-	-	-	-	-	-	-	-	-
przyjęcie ze środków trwałych w budowie	-	-	331	-	-	-	200	1 045	1 576
pozostałe zmiany	285	-	14	-	(466)	-	-	24	(143)
Bilans zamknięcia	4 389	169 553	210 046	3 371	523 017	161 150	4 430	10 362	1 086 318
SKUMULOWANA AMORTYZACJA (UMORZENIE)									
Bilans otwarcia	(2 038)	-	(80 615)	(878)	-	-	(1 309)	(450)	(85 290)
amortyzacja za okres	(875)	-	(31 555)	(513)	-	-	(530)	-	(33 473)
zwiększenie odpisów aktualizujących	-	-	2	-	-	(22)	-	-	(20)
zmniejszenie odpisów aktualizujących	-	-	-	-	-	-	-	-	-
sprzedaż, zbycie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
przemieszczenia pomiędzy grupami	-	-	(241)	(1)	-	-	242	-	-
darowizny i nieodpłatne przekazania	-	-	-	-	-	-	-	-	-
likwidacja	-	-	2 846	145	-	-	1	-	2 992
nieodpłatne otrzymanie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
aport	-	-	16	-	-	-	-	-	16
przyjęcie ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe zmiany	-	-	(12)	-	-	-	-	-	(12)
Bilans zamknięcia	(2 913)	-	(109 559)	(1 247)	-	(22)	(1 596)	(450)	(115 787)
WARTOŚĆ NETTO NA POCZĄTEK OKRESU	2 066	169 553	106 914	2 156	481 885	52 701	2 660	6 816	824 751
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU	1 476	169 553	100 487	2 124	523 017	161 128	2 834	9 911	970 530

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku zgodne z MSSF
(w tysiącach złotych)

Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Oprogramowanie	Inne nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Świadectwa pochodzenia energii	Prawa do emisji gazów cieplarnianych	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne nie oddane do użytkowania	Wartości niematerialne razem
WARTOŚĆ BRUTTO									
Bilans otwarcia	3 759	169 553	158 610	1 412	244 945	2	4 276	5 274	587 831
zakup bezpośredni	-	-	2 399	1 354	278 315	52 699	-	26 400	361 167
rozliczenie wartości nie oddanych do użytkowania	-	-	28 822	281	-	-	233	(29 336)	-
sprzedaż, zbycie	-	-	(3)	-	(3 331)	-	3	-	(3 331)
przemieszczenia pomiędzy grupami	-	-	532	(94)	-	-	(438)	-	-
darowizny i nieodpłatne przekazania	-	-	-	-	-	-	-	-	-
likwidacja	-	-	(3 777)	-	-	-	(27)	-	(3 804)
wytworzenie we własnym zakresie świadectw pochodzenia energii	-	-	-	-	207 368	-	-	-	207 368
umorzenie świadectw pochodzenia energii	-	-	-	-	(245 412)	-	-	-	(245 412)
nieodpłatne otrzymanie	-	-	3	-	-	-	-	-	3
aport	-	-	-	-	-	-	-	-	-
spisanie inwestycji zaniechanych	-	-	-	-	-	-	-	(32)	(32)
przyjęcie ze środków trwałych w budowie	-	-	950	5	-	-	-	1 419	2 374
pozostałe zmiany	345	-	(7)	76	-	-	(78)	3 541	3 877
Bilans zamknięcia	4 104	169 553	187 529	3 034	481 885	52 701	3 969	7 266	910 041
SKUMULOWANA AMORTYZACJA (UMORZENIE)									
Bilans otwarcia	(1 134)	-	(51 345)	(410)	-	-	(1 187)	(450)	(54 526)
amortyzacja za okres	(904)	-	(31 719)	(443)	-	-	(354)	-	(33 420)
zwiększenie odpisów aktualizujących	-	-	(2)	-	-	-	(66)	-	(68)
zmniejszenie odpisów aktualizujących	-	-	-	-	-	-	-	-	-
sprzedaż, zbycie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
przemieszczenia pomiędzy grupami	-	-	(261)	13	-	-	248	-	-
darowizny i nieodpłatne przekazania	-	-	-	-	-	-	-	-	-
likwidacja	-	-	2 705	-	-	-	11	-	2 716
nieodpłatne otrzymanie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
aport	-	-	-	-	-	-	-	-	-
przyjęcie ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe zmiany	-	-	7	(38)	-	-	39	-	8
Bilans zamknięcia	(2 038)	-	(80 615)	(878)	-	-	(1 309)	(450)	(85 290)
WARTOŚĆ NETTO NA POCZĄTEK OKRESU	2 625	169 553	107 265	1 002	244 945	2	3 089	4 824	533 305
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU	2 066	169 553	106 914	2 156	481 885	52 701	2 660	6 816	824 751

Na datę bilansową przeprowadzono test utraty wartości kapitałów własnych Spółek, do których przypisana została wartość firmy. Test został przeprowadzony w oparciu o bieżącą wartość szacowanych przepływów pieniężnych z działalności. Wyliczeń dokonano dla przepływów pieniężnych w latach 2011-2020 oraz wartości rezydualnej. Podstawę do wyliczeń przepływów pieniężnych stanowi planowany wynik operacyjny (EBIT) w latach 2011-2020 oraz amortyzacja tego okresu. Wielkość EBIT-u wynika z zatwierdzonego i przyjętego do realizacji planu operacyjnego na 2011 rok oraz Planu długoterminowego spółki do roku 2020. Wymienione plany działalności jednostek, w odniesieniu do których jest prezentowana wartość firmy zakładają uzyskanie dodatniego wyniku na działalności operacyjnej w poszczególnych latach. Założono również, iż kapitał obrotowy spółki w testowanym okresie nie wykaże znaczących zmian.

Stopa dyskontowa przyjęta do kalkulacji odzwierciedla średnioważony koszt kapitału (WACC) – 8,35%, przy uwzględnieniu stopy wolnej od ryzyka odpowiadającej bieżącej dochodowości 10 – letnich IRS (na poziomie 5,8%) oraz premii za ryzyko działalności właściwej dla branży energetycznej (5%). Na podstawie wyników przeprowadzonego testu nie stwierdzono konieczności dokonania odpisów wartości firmy.

Spółka przeprowadziła test wartości niematerialnych nie oddanych do użytkowania na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku i nie zidentyfikowała przesłanek do utworzenia odpisu z tytułu trwałej utraty wartości.

20. Zapasy

	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2009
Koszt historyczny		
Materiały	294 712	424 465
Półprodukty i produkcja w toku	87 409	87 114
Produkty gotowe	11 195	17 566
Towary	14	1 702
Prawa majątkowe pochodzenia energii	15 626	9 131
Prawa do emisji zanieczyszczeń	4 664	-
Razem	413 620	539 978
Odpisy aktualizujące wartość		
Materiały	(4 578)	(3 612)
Półprodukty i produkcja w toku	-	-
Produkty gotowe	(277)	(165)
Towary	-	-
Prawa majątkowe pochodzenia energii	-	-
Prawa do emisji zanieczyszczeń	(205)	-
Razem	(5 060)	(3 777)
Wartość netto możliwa do odzyskania		
Materiały	290 134	420 853
Półprodukty i produkcja w toku	87 409	87 114
Produkty gotowe	10 918	17 401
Towary	14	1 702
Prawa majątkowe pochodzenia energii	15 626	9 131
Prawa do emisji zanieczyszczeń	4 459	-
Razem	408 560	536 201
Zmiana stanu odpisów aktualizujących zapasy		
Bilans otwarcia	(3 777)	(6 883)
Utworzenie odpisów aktualizujących	(1 662)	(1 150)
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	177	3 963
Wykorzystanie odpisów aktualizujących	202	293
Aport	-	-
Pozostałe	-	-
Bilans zamknięcia	(5 060)	(3 777)

21. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w nocie 36. Odpisy aktualizujące i wiekowanie należności przedstawiono w nocie 38.4.5.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 30-dniowy termin płatności w przypadku kontrahentów instytucjonalnych. W odniesieniu do klientów indywidualnych płatności dokonywane są w cyklach miesięcznych lub dwumiesięcznych.

Za wyjątkiem sprzedaży realizowanej na rzecz klientów indywidualnych, sprzedaż jest realizowana tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Grupy.

22. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, najczęściej od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazywane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2009
Środki pieniężne w banku i w kasie	366 849	174 925
Lokaty krótkoterminowe do 3 miesięcy	1 106 180	854 854
Inne	952	2 324
Razem saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w bilansie, w tym:	1 473 981	1 032 103
środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	165 862	18 635
Kredyt w rachunku bieżącym	(2 464)	(59 453)
Różnice kursowe i pozostałe różnice	143	5
Razem saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów wykazanych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	1 471 660	972 655

Różnica pomiędzy stanem środków pieniężnych wykazywanym w sprawozdaniu z sytuacji finansowej a stanem wykazywanym w rachunku przepływów pieniężnych wynika głównie z kwoty kredytów w rachunkach bieżących oraz różnic kursowych z wyceny środków pieniężnych na rachunkach walutowych.

Wzrost środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania związany jest w głównej mierze ze zwiększeniem salda środków pieniężnych na rachunku rozliczeniowym do obsługi obrotu energią elektryczną na Towarowej Giełdzie Energii S.A. o kwotę 145 462 tysięcy złotych w jednostce dominującej.

23. Pozostałe aktywa

23.1. Pozostałe aktywa finansowe

	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2009
Udziały i akcje pozostałe	150 125	146 517
Obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe	1 500	6 056
Lokaty i depozyty	35 493	23 887
Pozostałe należności długoterminowe	6 405	8 468
Pozostałe	12 122	13 571
Razem	205 645	198 499
długoterminowe	177 452	179 746
krótkoterminowe	28 193	18 753

23.2. Pozostałe długoterminowe aktywa niefinansowe

	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2009
Zaliczki na środki trwałe w budowie oraz wartości niematerialne	54 233	3 807
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	3 852	3 510
Koszty przygotowania produkcji w kopalniach węgla kamiennego	60 945	49 139
Pozostałe	4 583	2 091
Razem	123 613	58 547

23.3. Pozostałe krótkoterminowe aktywa niefinansowe

	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2009
Prenumerata	251	235
Ubezpieczenia majątkowe i deliktowe	29 530	24 033
Składki członkowski, szkolenia	65	68
Usługi informatyczne, telekomunikacyjne i pocztowe	3 324	4 925
Pozostałe koszty rozliczane w czasie	7 663	4 604
Koszty przygotowania produkcji w kopalniach węgla kamiennego	37 915	31 535
Koszty wyrobisk chodnikowych	46 216	38 458
Zaliczki na dostawy	2 429	2 359
Należności z tytułu naliczonego VAT	65 394	18 521
Należności z tytułu akcyzy	8 086	8 086
Należności z tytułu wpłaty z zysku	-	1 198
Pozostałe należności z tytułu podatków	2 370	106
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami ZFŚS	2 530	2 554
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	2 385	22 043
Razem	208 158	158 725

24. Pozostałe zobowiązania niefinansowe

24.1. Pozostałe zobowiązania długoterminowe

Na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz na dzień 31 grudnia 2009 roku Grupa nie posiadała pozostałych zobowiązań długoterminowych.

24.2. Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe

	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2009
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych, w tym:	526 852	376 505
Podatek akcyzowy	73 811	66 982
Podatek VAT	223 489	125 666
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	150 408	117 086
Podatek dochodowy od osób fizycznych	42 017	34 264
Oplaty za korzystanie ze środowiska	30 441	25 038
Podatek od nieruchomości	2 558	1 032
Pozostałe	4 128	6 437
Pozostałe zobowiązania niefinansowe, w tym :	225 967	180 164
Wpłaty kontrahentów dot. przyszłych okresów, w tym:	215 031	167 767
przedpłaty na poczet opłaty przyłączeniowej	64 584	73 712
nadpłaty od klientów	142 793	90 590
inne	7 654	3 465
Pozostałe	10 936	12 397
Razem	752 819	556 669

25. Rozliczenia międzyokresowe

25.1. Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe

	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2009 (dane przekształcone)
Rozliczenia międzyokresowe przychodów		
Darowizny, nieodpłatnie otrzymane środki trwałe	186 784	180 636
Dotacje otrzymane inne niż rządowe	14 125	14 650
Wieczyste użytkowanie gruntów	572	625
Otrzymane dopłaty na nabycie środków trwałych	45 626	47 524
Opłaty przyłączeniowe	334 352	355 524
Pozostałe rozliczenia przychodów	12 245	6 785
Razem, w tym:	593 704	605 744
długoterminowe	540 789	559 267
krótkoterminowe	52 915	46 477
Dotacje rządowe		
Umorzenie pożyczek z funduszy środowiskowych	10 040	10 874
Pozostałe rozliczenia dotacji rządowych	98 333	57 000
Razem, w tym:	108 373	67 874
długoterminowe	103 733	65 300
krótkoterminowe	4 640	2 574

Saldo rozliczeń międzyokresowych z tytułu opłat przyłączeniowych oraz nieodpłatnie otrzymanych środków trwałych dotyczy transakcji, jakie miały miejsce do dnia 30 czerwca 2009 roku tj. przed zastosowaniem interpretacji KIMSF 18. Począwszy od dnia 1 lipca 2009 roku Grupa ujmuje opłaty przyłączeniowe oraz otrzymywane nieodpłatnie środki trwałe w przychodach.

Przedstawione w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym dotacje rządowe przedstawiają głównie wartość umorzonych pożyczek, przyznanych przez fundusze środowiskowe. Część pożyczek z funduszy środowiskowych jest umarzana pod warunkiem osiągnięcia zakładanych efektów ekologicznych.

Wzrost stanu rozliczeń międzyokresowych związanych z dotacjami rządowymi związany jest z otrzymaną przez Południowy Koncern Węglowy S.A. na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 roku o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008 – 2015 (Dz.U.Nr192, poz.1379) dotacją budżetową w kwocie ogółem 44 546 tysięcy złotych na dofinansowanie następujących inwestycji początkowych:

1. Udostępnienie partii Buczyna wraz z udostępnieniem wydobywania z pierwszej pilotującej ściany w Zakładzie Górniczym Sobieski - 25 221 tysięcy złotych,
2. Budowa poziomu 500 m w Zakładzie Górniczym Janina - 19 325 tysięcy złotych.

25.2. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów

	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2009
Rozliczenia międzyokresowe z tytułu niewykorzystanych urlopów	22 301	20 039
Rozliczenia międzyokresowe z tytułu premii rocznej	99 301	128 815
Rozliczenia międzyokresowe z tytułu kosztów badania sprawozdań finansowych	537	1 114
Doszacowanie podatku akcyzowego	5 249	7 975
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe kosztów	4 769	3 273
Razem, w tym:	132 157	161 216
długoterminowe	-	-
krótkoterminowe	132 157	161 216

26. Prawa do emisji dwutlenku węgla

Pierwszy Krajowy Plan Rozdziału Uprawnień do emisji dwutlenku węgla obejmował lata 2005-2007. W dniu 14 listopada 2008 roku Rada Ministrów przyjęła Krajowy Plan Rozdziału Uprawnień do emisji dwutlenku węgla na lata 2008-2012 („KPRU II”) we wspólnotowym systemie handlu

uprawnianiem do emisji rozdzielający limity poziomu emisji dwutlenku węgla pomiędzy poszczególne instalacje uczestniczące w systemie handlu uprawnieniami do emisji. Przyjęte rozporządzenie oparte jest na projekcie rozporządzenia z dnia 12 lutego 2008 roku po uwzględnieniu zmian z dnia 16 maja 2008 roku. Zgodnie z postanowieniami Komisji Europejskiej polskie przedsiębiorstwa objęte planem przydziału uprawnień będą mogły w ciągu pięciu lat wyemitować około 1 043 mln ton dwutlenku węgla, czyli około 209 mln ton rocznie.

Zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości Grupa tworzy rezerwę na pokrycie niedoboru uprawnień do emisji wówczas, gdy rzeczywista emisja przekracza przyznane uprawnienia w całym okresie rozliczeniowym.

W poniższych tabelach zaprezentowano prawa do emisji dwutlenku węgla przyznane w ramach Krajowego Planu Rozdziału Uprawnień, nabyte na rynku wtórnym wraz z podziałem na część wykorzystaną na własne potrzeby oraz sprzedaną w latach zakończonych 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku.

Prawa do emisji dwutlenku węgla w roku zakończonym 31 grudnia 2010

Spółka	Saldo uprawnień na początek okresu	Nabyte	Emisja CO2	Sprzedaż	Saldo uprawnień na koniec okresu
TAURON Polska Energia S.A.	-	6 453 000	-	(3 358 000)	3 095 000
Południowy Koncern Energetyczny S.A.	53 591 305	3 067 884	(19 807 705)	(850 000)	36 001 484
ENION S.A.	1 649	-	-	-	1 649
Elektrownia Stalowa Wola S.A.	3 006 559	165 000	(1 221 164)	-	1 950 395
Elektrociepłownia Tychy S.A.	989 550	-	(335 302)	-	654 248
Elektrociepłownia EC Nowa Sp. z o.o.	7 637 112	1 027 150	(2 683 889)	(130 000)	5 850 373
PEC Dąbrowa Górnicza S.A.	323 643	-	(89 692)	-	233 951
Polska Energia PKH Sp. z o.o.	-	-	-	-	-
Razem	65 549 818	10 713 034	(24 137 752)	(4 338 000)	47 787 100

Prawa do emisji dwutlenku węgla w roku zakończonym 31 grudnia 2009

Spółka	Saldo uprawnień na początek okresu	Nabyte	Emisja CO2	Sprzedaż	Saldo uprawnień na koniec okresu
TAURON Polska Energia S.A.	-	56 970	-	(56 970)	-
Południowy Koncern Energetyczny S.A.	70 199 461	700 000	(17 308 156)	-	53 591 305
ENION S.A.	1 649	-	-	-	1 649
Elektrownia Stalowa Wola S.A.	4 053 891	160 000	(1 107 982)	(99 350)	3 006 559
Elektrociepłownia Tychy S.A.	1 289 268	20 084	(319 802)	-	989 550
Elektrociepłownia EC Nowa Sp. z o.o.	10 136 868	250 000	(2 149 756)	(600 000)	7 637 112
PEC Dąbrowa Górnicza S.A.	411 372	-	(87 729)	-	323 643
Polska Energia PKH Sp. z o.o.	-	120 000	-	(120 000)	-
Razem	86 092 509	1 307 054	(20 973 425)	(876 320)	65 549 818

27. Świadczenia na rzecz pracowników

Na podstawie wyceny dokonanej metodami aktuarialnymi Grupa ujmuje rezerwy na przyszłe świadczenia pracownicze, w tym na:

- odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne,
- taryfę pracowniczą z tytułu zniżki na energię elektryczną,
- odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla przyszłych i obecnych emerytów i rencistów,
- deputaty węglowe,
- nagrody jubileuszowe.

Kwoty tych rezerw oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższych tabelach. Ujęcie korytarzowe zaprezentowane poniżej dotyczy części rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia. Świadczenia po okresie zatrudnienia dotyczące obecnych emerytów i rencistów nie są prezentowane w ujęciu korytarzowym, podobnie jak nagrody jubileuszowe.

Zmiana stanu rezerw na świadczenia pracownicze, rok zakończony 31 grudnia 2010 roku

	Rezerwa na świadczenia emerytalne, rentowe i podobne	Taryfa pracownicza	ZFŚS	Rezerwa na deputaty węglowe	Nagrody jubileuszowe	Program dobrowolnych odejść	Rezerwy razem
Bilans otwarcia	176 385	319 772	98 009	26 642	441 186	-	1 061 994
koszty bieżącego zatrudnienia	8 772	4 470	2 060	606	25 612	-	41 520
zyski i straty aktuarialne	1 771	14 332	4 588	5 573	35 356	-	61 620
wypłacone świadczenia	(16 545)	(17 480)	(4 753)	(841)	(57 877)	(35 887)	(133 383)
koszty przeszłego zatrudnienia	-	7 945	-	-	-	-	7 945
aport	-	-	-	-	-	-	-
koszty odsetek	12 077	22 534	6 051	1 546	24 411	-	66 619
pozostałe zmiany	549	-	-	-	-	-	549
utworzenie rezerwy na PDO	-	-	-	-	-	86 217	86 217
Bilans zamknięcia	183 009	351 573	105 955	33 526	468 688	50 330	1 193 081
REZERWY KRÓTKOTERMINOWE	38 264	20 085	4 939	1 334	54 540	50 330	169 492
REZERWY DŁUGOTERMINOWE	144 745	331 488	101 016	32 192	414 148	-	1 023 589

Ujęcie korytarzowe rezerw na świadczenia pracownicze, rok zakończony 31 grudnia 2010 roku

	Rezerwa na świadczenia emerytalne, rentowe i podobne	Taryfa pracownicza	ZFŚS	Rezerwa na deputaty węglowe	Rezerwy razem
Wartość bieżąca zobowiązania na koniec okresu	236 043	168 335	58 394	27 054	489 826
Nierozpoznane zobowiązanie, w tym:	(53 034)	(64 255)	(10 845)	(7 220)	(135 354)
Nie ujęte zyski/straty aktuarialne	(53 034)	12 520	(10 845)	(7 220)	(58 579)
Nie ujęte koszty przeszłego zatrudnienia	-	(76 775)	-	-	(76 775)
Wartość netto zobowiązania na koniec okresu	183 009	104 080	47 549	19 834	354 472
Wartość bieżąca zobowiązania na początek okresu	214 626	161 067	50 801	18 513	445 007
Wartość netto skumulowanych nie ujętych zysków/(strat) aktuarialnych na początek okresu	(38 236)	6 204	(8 590)	(366)	(40 988)
Granice przedziału	21 462	16 106	5 081	1 851	44 500
Przekroczenie	(21 374)	3 779	(3 723)	-	(21 318)
Zysk aktuarialny (strata) który ma być ujęty	(1 771)	282	(301)	-	(1 790)
Zysk (strata) aktuarialna za okres	(16 569)	6 598	(2 556)	(6 854)	(19 381)
Nie ujęte zyski/(straty) aktuarialne na koniec okresu	(53 034)	12 520	(10 845)	(7 220)	(58 579)

Zmiana stanu rezerw na świadczenia pracownicze, rok zakończony 31 grudnia 2009 roku

	Rezerwa na świadczenia emerytalne, rentowe i podobne	Taryfa pracownicza	ZFŚS	Rezerwa na deputaty węglowe	Nagrody jubileuszowe	Program dobrowolnych odejść	Rezerwy razem
Bilans otwarcia	163 787	286 702	91 265	27 219	457 564	-	1 026 537
koszty bieżącego zatrudnienia	8 133	4 642	2 031	527	24 676	-	40 009
zyski i straty aktuarialne	3 079	15 103	3 487	(1 851)	(14 170)	-	5 648
wypłacone świadczenia	(10 719)	(14 736)	(4 289)	(646)	(51 289)	-	(81 679)
koszty przeszłego zatrudnienia	-	7 945	-	-	-	-	7 945
aport	-	-	-	-	-	-	-
koszty odsetek	12 065	20 116	5 515	1 393	24 405	-	63 494
pozostałe zmiany	40	-	-	-	-	-	40
Bilans zamknięcia	176 385	319 772	98 009	26 642	441 186	-	1 061 994
REZERWY KRÓTKOTERMINOWE	29 059	19 602	4 567	934	52 426	-	106 588
REZERWY DŁUGOTERMINOWE	147 326	300 170	93 442	25 708	388 760	-	955 406

Ujęcie korytarzowe rezerw na świadczenia pracownicze, rok zakończony 31 grudnia 2009 roku

	Rezerwa na świadczenia emerytalne, rentowe i podobne	Taryfa pracownicza	ZFŚS	Rezerwa na deputaty węglowe	Rezerwy razem
Wartość bieżąca zobowiązania na koniec okresu	214 626	161 067	50 801	18 513	445 007
Nierozpoznane zobowiązanie, w tym :	(38 239)	(78 517)	(8 592)	(367)	(125 715)
Nie ujęte zyski/straty aktuarialne	(38 239)	6 203	(8 592)	(367)	(40 995)
Nie ujęte koszty przeszłego zatrudnienia	-	(84 720)	-	-	(84 720)
Wartość netto zobowiązania na koniec okresu*	176 387	82 550	42 209	18 146	319 292
Wartość bieżąca zobowiązania na początek okresu	221 286	144 988	54 901	25 384	446 559
Wartość netto skumulowanych nie ujętych zysków/(strat) aktuarialnych na początek okresu	(57 497)	8 078	(10 130)	1 835	(57 714)
Granice przedziału	22 129	14 659	5 491	2 538	44 817
Przekroczenie	(36 359)	2 954	(4 853)	4 373	(33 885)
Zysk aktuarialny (strata) który ma być ujęty	(3 167)	210	(452)	91	(3 318)
Zysk (strata) aktuarialna za okres	16 094	(1 664)	1 088	(2 110)	13 408
Nie ujęte zyski/(straty) aktuarialne na koniec okresu	(38 236)	6 204	(8 590)	(366)	(40 988)

W 2010 roku ENION S.A., EnergiaPro S.A., Południowy Koncern Energetyczny S.A. oraz Elektrownia Stalowa Wola S.A. realizowały programy dobrowolnych odejść („PDO”).

W spółkach ENION S.A. oraz EnergiaPro S.A. możliwość dobrowolnego zakończenia pracy została przedstawiona pracownikom w dwóch formach: programu wcześniejszych odejść emerytalnych oraz programu odpraw kompensacyjnych. Z pierwszego programu skorzystać mogli pracownicy, którzy do końca roku nabyli prawo do wcześniejszej emerytury, emerytury pomostowej lub renty z tytułu niezdolności do pracy. Program odpraw kompensacyjnych skierowany był do pozostałych pracowników, którzy nie posiadają uprawnień do skorzystania z oferty programu wcześniejszych odejść emerytalnych. Realizacja tych programów została zakończona, skorzystało z nich 280 pracowników w ENION S.A., w EnergiaPro S.A. w 2010 roku rozwiązano umowy z 244 pracownikami.

W grudniu 2010 roku ENION S.A. i EnergiaPro S.A. ogłosiły rozpoczęcie kolejnych programów: programu wcześniejszych odejść emerytalnych, którego zasady są analogiczne do tych, które ogłoszono w czerwcu 2010 roku, oraz programu odpraw przedemerytalnych – nowy program, w którym poszerzono docelową grupę pracowników z uprawnieniami do nabycia świadczenia przedemerytalnego. Realizacja programów w obu spółkach rozpoczęła się w grudniu 2010 roku i zostanie zakończona w grudniu 2011 roku.

W Południowym Koncernie Energetycznym S.A. pakiet obniżenia kosztów pracy został zawarty na czas określony do dnia 31 grudnia 2011 roku. Pakiet jest propozycją dla pracowników, którym ze względu na wiek brakuje pięciu lat do nabycia uprawnień emerytalnych lub posiadają okres zatrudnienia uprawniający do emerytury - co najmniej 35 lat dla kobiet i 40 lat dla mężczyzn oraz pracowników, którzy nabyli prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym. Pracownicy mogli składać wnioski od 1 lipca 2010 roku. Od początku okresu do końca roku 2010 z programu skorzystało 47 osób, którym wypłacone zostały już świadczenia. Wnioski o wcześniejsze odejście z pracy na dzień 31 grudnia 2010 roku złożyło kolejnych 250 pracowników.

Na odprawy wynikające z przyjętych programów utworzono rezerwy, które na dzień 31 grudnia 2010 roku wynosiły:

- 20 704 tysięcy złotych w ENION S.A.,
- 10 676 tysięcy złotych w EnergiaPro S.A.,
- 17 830 tysięcy złotych w Południowym Koncernie Energetycznym S.A.,
- 1 120 tysięcy złotych w Elektrowni Stalowa Wola S.A.

Suma wypłaconych świadczeń w trzech spółkach wyniosła do 31 grudnia 2010 roku 35 887 tysięcy złotych.

Za wyjątkiem rezerwy na odprawy w ramach programu dobrowolnych odejść, Grupa ustala rezerwy na przyszłe świadczenia pracownicze w wysokości oszacowanej metodami aktuarialnymi, z uwzględnieniem stopy dyskonta, definiowanej na podstawie rynkowych stóp zwrotu z obligacji skarbowych. Podziału rezerw na długo i krótkoterminowe Grupa dokonuje na podstawie szacunków dotyczących rozkładu wypłat w czasie przygotowanego przy pomocy technik aktuarialnych. Główne założenia przyjęte przez aktuarusza na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	31 grudnia 2010	31 grudnia 2009
Stopa dyskontowa (%)	5,50%	5,75%
Przewidywany wskaźnik inflacji (%)	2,50%	2,50%
Wskaźnik rotacji pracowników (%)	0,48%-4,82%	1,08%-2,62%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	2,50%	2,50%
Przewidywana stopa wzrostu cen energii elektrycznej (%)	2,80%	2,70%
Przewidywana stopa wzrostu wartości odpisu na ZFŚS (%)	4,20%	4,10%
Pozostały średni okres zatrudnienia	9,62-16,30	9,97-14,18

28. Zysk przypadający na jedną akcję

Zasadniczo zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

W czerwcu 2010 roku nastąpiło zakończenie procesu scalania akcji. Liczba akcji zmniejszyła się 9-krotnie z 14 304 948 858 do 1 589 438 762 akcji. Dla zachowania porównywalności danych zysk na jedną akcję za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku zaprezentowany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym został obliczony za ten okres przy założeniu, że wartość nominalna pojedynczej akcji od zawsze wynosiła 9 złotych i średnia ważona liczba akcji była dziewięć razy mniejsza. Dodatkowo zysk na jedną akcję za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku został obliczony po uwzględnieniu wpływu zastosowania interpretacji KIMS F 18.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję zaprezentowanego w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009 (dane przekształcone)
Zysk netto z działalności kontynuowanej przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	858 656	774 426
Zysk na działalności zaniechanej przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	-	-
Zysk netto	858 656	774 426
Zysk netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	858 656	774 426
Liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	1 600 730 480	1 554 042 544
Liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	1 600 730 480	1 554 042 544

Tabela poniżej przedstawia zysk na jedną akcję za lata zakończone 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku zaprezentowany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Zysk na jedną akcję (w złotych)	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009 (dane przekształcone)
Podstawowy z zysku za rok obrotowy przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	0,54	0,50
Podstawowy z zysku z działalności kontynuowanej przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	0,54	0,50
Rozwodniony z zysku za rok obrotowy przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	0,54	0,50
Rozwodniony z zysku z działalności kontynuowanej przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	0,54	0,50

Zysk na jedną akcję przed scaleniem, prezentowany w zatwierdzonym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku wynosił 0,05 złotych. Zysk na jedną akcję przed scaleniem akcji, a po uwzględnieniu interpretacji KIMS F 18 za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku wynosił 0,06 złotych.

29. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do zapłaty

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Dywidendy wypłacone w okresie		
Dywidendy wypłacone z zysku w roku przez jednostki zależne	5 573	7 074
Dywidendy końcowe wypłacone z zysku w roku przez jednostkę dominującą	-	51 167
Wpłata z zysku wypłacona przez jednostkę dominującą	(32)	8 376
Wpłata z zysku wypłacona przez jednostki zależne	-	-
Dywidenda wypłacona łącznie	5 541	66 617

Zarząd jednostki dominującej proponuje przeznaczyć na dywidendę do wypłaty z zysku roku 2010 30 % zysku skonsolidowanego Grupy Kapitałowej za rok 2010 przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej.

Ograniczenia w wypłacie dywidendy zostały opisane w nocie 31.4 dodatkowych informacji do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Wartość dywidendy na jedną akcję wypłaconej przez jednostkę dominującą za poszczególne lata przedstawiała się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Wyplacona dywidenda na akcję (w złotych)	-	0,04

Dla obliczenia wartości dywidendy na akcję wypłaconej przez jednostkę dominującą poza dywidendą końcową przyjęto również dywidendy w postaci wpłaty z zysku dla Skarbu Państwa.

30. Połączenia jednostek i nabycie udziałów niekontrolujących

Problematykę przejęć i połączeń jednostek zasadniczo reguluje standard MSSF 3 *Połączenia jednostek*. Jednakże standard ten wyłącza ze swojego zakresu transakcje pomiędzy jednostkami pozostającymi pod wspólną kontrolą. Podmioty wniesione do Spółki w maju 2007 roku znajdowały się pod kontrolą Skarbu Państwa, co oznacza, że zarówno Spółka, jak i wnoszone podmioty były w momencie wniesienia pod wspólną kontrolą Skarbu Państwa. Transakcja wniesienia spółek spełnia więc w ocenie Spółki definicję transakcji pod wspólną kontrolą, w związku z czym jest ona wyłączona z zakresu MSSF 3.

Sytuacja, w której dana transakcja lub zjawisko gospodarcze wymagające ujęcia w sprawozdaniu przygotowanym zgodnie z MSSF nie są uregulowane zapisami poszczególnych standardów, została uregulowana zapisami MSR 8 punkt 10-12. Zapisy te nakładają na jednostkę sporządzającą sprawozdanie zgodnie z MSSF obowiązek stworzenia własnego zestawu zasad rachunkowości, wskazując na cechy takich zasad rachunkowości: wierna prezentacja pozycji finansowej, wyników działalności oraz przepływów pieniężnych, odzwierciedlenie treści ekonomicznej transakcji, neutralność, ostrożność oraz kompletność we wszystkich aspektach.

Z przeprowadzonych przez Spółkę analiz wynika, iż dla rozliczenia połączenia jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą preferowane jest zastosowanie metody łączenia udziałów.

U podstaw tej metody leży założenie, że podmioty łączące się były zarówno przed, jak i po transakcji kontrolowane przez tego samego akcjonariusza i w związku z tym skonsolidowane sprawozdanie finansowe odzwierciedla fakt ciągłości wspólnej kontroli oraz nie odzwierciedla zmian wartości aktywów netto do wartości godziwych (lub też rozpoznania nowych aktywów) lub wyceny wartości firmy, ponieważ żaden z łączących się podmiotów nie jest w istocie nabywany. Zatem sprawozdanie przygotowywane jest tak, jakby łączące się podmioty były zawsze ze sobą połączone.

W roku zakończonym 31 grudnia 2010 roku miały miejsce następujące połączenia jednostek:

Połączenie TAURON Polska Energia S.A. oraz spółek zależnych ENION Zarządzanie Aktywami Sp. z o.o. i Energomix Servis Sp. z o.o.

Dnia 10 czerwca 2010 roku nastąpiło połączenie spółki dominującej TAURON Polska Energia S.A. oraz spółek zależnych ENION Zarządzanie Aktywami Sp. z o.o. i Energomix Servis Sp. z o.o. W wyniku połączenia udziałowcy spółek przejmowanych, ENION Zarządzanie Aktywami Sp. z o.o. i Energomix Servis Sp. z o.o., otrzymali akcje Spółki nowej emisji:

- 193 850 314 akcji serii K o wartości nominalnej 1 złoty każda, zostało przyznanych akcjonariuszom ENION Zarządzanie Aktywami Sp. z o.o.,
- 124 814 986 akcji serii L o wartości nominalnej 1 złoty każda, zostało przyznanych akcjonariuszom Energomix Servis Sp. z o.o.

Parytety wymiany zostały ustalone na podstawie wartości rynkowej łączących się podmiotów obliczonej w oparciu o wycenę niezależnego rzeczoznawcy na dzień 1 grudnia 2009 roku. Parytety wymiany zostały ustalone w następujący sposób: za jeden udział ENION Zarządzanie Aktywami Sp. z o.o. udziałowcy ENION Zarządzanie Aktywami Sp. z o.o. otrzymali 427 akcji TAURON Polska Energia S.A. (426,01 akcji przed zaokrągleniem), natomiast za jeden udział Energomix Servis Sp. z o.o. udziałowcy Energomix Servis Sp. z o.o. otrzymali 799 akcji TAURON Polska Energia S.A. (798,86 akcji przed zaokrągleniem).

Dodatkowo udziałowcy niekontrolujący ENION Zarządzanie Aktywami Sp. z o.o. i Energomix Servis Sp. z o.o. zostali zobligowani do pokrycia wkładu w gotówce (zgodnie z art. 492 par. 3 Kodeksu Spółek Handlowych) tzn. do dopłaty 1,15 złotych za każdy udział ENION Zarządzanie Aktywami Sp. z o.o. wymieniony na akcje Spółki, natomiast udziałowcy Energomix Servis Sp. z o.o. 0,16 złotych za każdy udział wymieniony na akcje Spółki.

Po zarejestrowaniu akcji połączeniowych kapitał podstawowy Spółki został podwyższony o kwotę 318 665 tysięcy złotych do kwoty 14 304 949 tysięcy złotych.

Opisane połączenie jednostek stanowi nabycie udziałów niekontrolujących w następujących spółkach: TAURON Ekoenergia Sp. z o.o., TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o., TAURON Sprzedaż Sp. z o.o., Elektrociepłownia EC Nowa Sp. z o.o. oraz Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o. Zgodnie z MSR 27 *Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe* zmiany w udziale własnościowym jednostki dominującej, które nie powodują utraty kontroli nad jednostką zależną są ujmowane jako transakcje kapitałowe. Różnica między wartością nominalną wyemitowanych akcji pomniejszoną o dopłaty w gotówce, a wartością udziału niekontrolującego na dzień nabycia w wysokości (145 651) tysięcy złotych została ujęta w kapitale własnym, na zmniejszenie zysków zatrzymanych.

Podział spółki zależnej TAURON Sprzedaż Sp. z o.o.

Dnia 1 października 2010 roku Sąd Rejonowy we Wrocławiu dokonał wpisu podwyższenia kapitału zakładowego spółki TAURON Ekoenergia Sp. z o.o., a tym samym wpisu podziału spółki TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. Podział spółki TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. nastąpił w trybie art. 529 § 1 pkt 4 KSH, tj. w drodze przejścia przez TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. części majątku spółki TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. stanowiącego zorganizowaną część przedsiębiorstwa, składającą się ze składników materialnych i niematerialnych związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej w odnawialnych źródłach energii – hydroelektrowniach. Kapitał zakładowy TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. został podwyższony z 200 264 tysięcy złotych o 255 806 tysięcy złotych do 456 070 tysięcy złotych poprzez utworzenie 255 806 udziałów o wartości nominalnej 1 tysiąc złotych każdy, które w całości objął TAURON Polska Energia S.A. W związku z podziałem w spółce TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. został obniżony kapitał zakładowy z kwoty 663 887 tysięcy złotych o kwotę 381 290 tysięcy złotych, tj. do kwoty 282 597 tysięcy złotych poprzez umorzenie 7 625 793 udziałów o wartości 50 złotych każdy. W efekcie przeprowadzonego podziału TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. od października zarządza wszystkimi elektrowniami wodnymi należącymi do Grupy TAURON.

Opisany podział TAURON Sprzedaż sp. z o.o. nie miał wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone na dzień 31 grudnia 2010 roku.

Nabycie dodatkowych udziałów w spółkach zależnych od Skarbu Państwa

Dnia 9 września 2010 roku Spółka oraz Skarb Państwa zawarły umowę o objęciu przez Skarb Państwa akcji Spółki serii BB w trybie subskrypcji prywatnej, na podstawie której Skarb Państwa objął 163 110 632 akcje zwykłe imienne Spółki serii „BB” o wartości nominalnej wynoszącej 9 złotych każda, o łącznej wartości nominalnej 1 467 996 tysięcy złotych w związku z podwyższeniem kapitału zakładowego dokonanego w uchwale Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 26 kwietnia 2010 roku.

W związku z powyższą umową w dniu 21 października 2010 roku Skarb Państwa wniósł na pokrycie podwyższonego kapitału zakładowego Spółki wkłady niepieniężne w postaci:

- 22 528 790 akcji należących do Skarbu Państwa w Południowym Koncernie Energetycznym S.A. z siedzibą w Katowicach, co stanowi 14,45% wszystkich zarejestrowanych akcji Południowego Koncernu Energetycznego S.A., o wartości godziwej 863 754 tysięcy złotych,
- 3 387 636 akcji należących do Skarbu Państwa w Elektrowni Stalowa Wola S.A. z siedzibą w Stalowej Woli, co stanowi 14,69% wszystkich zarejestrowanych akcji Elektrowni Stalowa Wola S.A., o wartości godziwej 80 524 tysięcy złotych,
- 3 706 725 306 akcji należących do Skarbu Państwa w ENION S.A. z siedzibą w Krakowie, co stanowi 14,65% wszystkich zarejestrowanych akcji ENION S.A., o wartości godziwej 407 740 tysięcy złotych,
- 1 131 797 798 akcji należących do Skarbu Państwa w EnergiaPro S.A. z siedzibą we Wrocławiu, co stanowi 13,75% wszystkich zarejestrowanych akcji EnergiaPro S.A., o wartości godziwej 350 857 tysięcy złotych.

Ponadto w dniu 21 grudnia 2010 roku TAURON Polska Energia S.A. nabyła za gotówkę od Skarbu Państwa pozostałe posiadane przez Skarb Państwa udiały w powyższych spółkach, i tak nabyła:

- 12 960 akcji należących do Skarbu Państwa w Południowym Koncernie Energetycznym S.A. z siedzibą w Katowicach, za cenę 497 tysięcy złotych,

- 2 826 akcji należących do Skarbu Państwa w Elektrowni Stalowa Wola S.A. z siedzibą w Stalowej Woli, za cenę 67 tysięcy złotych,
- 409 689 akcji należących do Skarbu Państwa w ENION S.A. z siedzibą w Krakowie, za cenę 45 tysięcy złotych,
- 292 337 akcji należących do Skarbu Państwa w EnergiaPro S.A. z siedzibą we Wrocławiu, za cenę 99 tysięcy złotych.

Opisana transakcja nabycia udziałów od udziałowca niesprawującego kontroli spowodowała zmniejszenie kapitału mniejszości o kwotę 1 813 788 tysięcy złotych i wzrost zysków zatrzymanych o 110 204 tysięcy złotych.

Objęcie udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym TAURON Ekoenergia Sp. z o.o.

W dniu 23 listopada 2010 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. wyraziło zgodę na podwyższenie kapitału zakładowego tej spółki, z kwoty 456 070 tysięcy złotych do kwoty 536 070 tysięcy złotych, to jest o kwotę 80 000 tysięcy złotych. Udziały zostały objęte i pokryte w całości wkładem pieniężnym przez jedynego wspólnika – TAURON Polska Energia S.A. W dniu 30 listopada 2010 roku w związku z podjęciem uchwały TAURON Polska Energia S.A. dokonał wpłaty w kwocie 80 000 tysięcy złotych na rachunek TAURON Ekoenergia Sp. z o.o.

Opisane objęcie udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. nie miało wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone na dzień 31 grudnia 2010 roku.

Nabycie udziałów w spółkach BELS INVESTMENT Sp. z o.o. i MEGAWAT MARSZEWO Sp. z o.o.

W 2010 roku Grupa nabyła udziały w dwóch spółkach celowych, powołanych do wybudowania farm wiatrowych:

- 23 kwietnia 2010 roku nabyto 100% udziałów w BELS INVESTMENT Sp. z o.o., która rozpoczęła budowę parku elektrowni wiatrowych na terenie gminy Wicko złożonych z 20 wolnostojących elektrowni o całkowitej mocy 40 MW. Cena nabycia udziałów wynosiła 16 756 tysięcy złotych.
- 15 grudnia 2010 roku nabyto 100% udziałów w MEGAWAT MARSZEWO Sp. z o.o., która rozpoczęła budowę parku elektrowni wiatrowych na terenie gminy Postomino o całkowitej mocy 40 MW za cenę 82 045 tysięcy złotych.

Nabycie Spółek zostało rozliczone zgodnie z zasadami nabycia zespołu aktywów i zobowiązań. W związku z tym, w wyniku przeprowadzonych analiz zastosowano uproszczenie polegające na tym, iż alokowano do środków trwałych w budowie nadwyżkę ceny nabycia nad nabytymi środkami pieniężnymi i należnościami pomniejszonymi o nabyte zobowiązania. W ten sposób alokowano do środków trwałych w budowie 25 234 tysiące złotych dla BELS INVESTMENT Sp. z o.o. oraz 86 118 tysięcy złotych dla MEGAWAT MARSZEWO Sp. z o.o.

31. Kapitał podstawowy i pozostałe kapitały

31.1. Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy na dzień 31 grudnia 2010 roku

Serial/ emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania	Liczba akcji	Wartość nominalna akcji (w złotych)	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału
AA	na okaziciela	-	1 589 438 762	9	14 304 949	gotówka/aport
BB	imienne	-	163 110 632	9	1 467 996	aport
Razem			1 752 549 394		15 772 945	

Kapitał podstawowy na dzień 31 grudnia 2009 roku

Serial/ emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania	Liczba akcji	Wartość nominalna akcji (w złotych)	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału
A	imienne	-	255 000	1	255	gotówka
B	imienne	-	6 697 999 312	1	6 697 999	aport
C	imienne	-	3 526 647 223	1	3 526 648	aport
D	imienne	-	2 792 245 893	1	2 792 246	aport
E	imienne	-	475 106 055	1	475 106	aport
F	imienne	-	10 862 150	1	10 862	aport
G	imienne	-	195 284 950	1	195 285	aport
H	imienne	-	125 326 000	1	125 326	aport
I	imienne	-	162 556 975	1	162 557	aport
Razem			13 986 283 558		13 986 284	

Struktura akcjonariatu na dzień 31 grudnia 2010 roku (wg najlepszej wiedzy Spółki)

Akcjonariusz	Wartość akcji	Udział w kapitale zakładowym (%)	Udział w liczbie głosów (%)
Skarb Państwa (zawiadomienie z dnia 28.02.2011 r.)	6 618 257	41,96%	41,96%
KGHM Polska Miedź S.A.	736 402	4,67%	4,67%
Pozostali akcjonariusze	8 418 286	53,37%	53,37%
Razem	15 772 945	100,00%	100,00%

Zgodnie z zawiadomieniem z dnia 1 lipca 2010 roku udział KGHM Polska Miedź S.A. w kapitale zakładowym oraz w ogólnej liczbie głosów wynosi 5,15%. W dniu 2 listopada 2010 nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego i zwiększenie liczby akcji do 1 752 549 394 sztuk, w wyniku którego udział KGHM Polska Miedź S.A. w kapitale zakładowym oraz w ogólnej liczbie głosów na dzień 31 grudnia 2010 roku wynosi 4,67%.

Struktura akcjonariatu na dzień 31 grudnia 2009 roku

Akcjonariusz	Wartość akcji	Udział w kapitale zakładowym (%)	Udział w liczbie głosów (%)
Skarb Państwa	12 306 444	87,99%	87,99%
Pozostali akcjonariusze	1 679 840	12,01%	12,01%
Razem	13 986 284	100,00%	100,00%

W związku z połączeniem jednostki dominującej ze spółkami zależnymi ENION Zarządzanie Aktywami Sp. z o.o. oraz Energomix Servis Sp. z o.o., co zostało szerzej opisane w notcie 30, Spółka wyemitowała akcje o łącznej wartości nominalnej 318 665 tysięcy złotych.

Po zakończeniu procesu scalenia akcji liczba akcji zmniejszyła się 9-krotnie z 14 304 948 858 (akcje serii od A do K, obejmujące akcje istniejące serii od A do I oraz akcje połączeniowe serii J i K wyemitowane przez TAURON Polska Energia S.A. w związku z połączeniem Spółki ze spółkami zależnymi ENION Zarządzanie Aktywami Sp. z o.o. i Energomix Servis Sp. z o.o.) do 1 589 438 762 akcji serii AA. W wyniku scalenia wysokość kapitału zakładowego nie uległa zmianie i wynosiła 14 304 949 tysięcy złotych.

Dnia 9 września 2010 roku Spółka oraz Skarb Państwa zawarły umowę o objęciu przez Skarb Państwa akcji Spółki serii BB w trybie subskrypcji prywatnej, na podstawie której Skarb Państwa objął 163 110 632 akcje zwykłe imienne Spółki serii „BB” o wartości nominalnej wynoszącej 9 złotych każda, o łącznej wartości nominalnej 1 467 996 tysięcy złotych w związku z podwyższeniem kapitału zakładowego dokonanego w uchwale Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 26 kwietnia 2010 roku.

W związku z powyższą umową w dniu 21 października 2010 roku Skarb Państwa wniósł na pokrycie podwyższonego kapitału zakładowego Spółki wkłady niepieniężne w postaci akcji w spółkach zależnych, co zostało szerzej opisane w nocie 30.

W dniu 2 listopada 2010 roku Sąd Rejonowy Katowice – Wschód Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego Spółki do kwoty 15 772 945 tysięcy złotych. Po rejestracji liczba akcji wynosi 1 752 549 394.

Dnia 10 listopada 2010 roku uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia TAURON Polska Energia S.A. dokonano obniżenia kapitału zakładowego poprzez zmniejszenie wartości nominalnej akcji. Kapitał zakładowy obniżono o kwotę 7 010 198 tysięcy złotych, z kwoty 15 772 945 tysięcy złotych do kwoty 8 762 747 tysięcy złotych, przez zmniejszenie wartości nominalnej każdej akcji o kwotę 4 złotych, z kwoty 9 złotych do kwoty 5 złotych. Obniżenie kapitału zakładowego Spółki dokonuje się w celu restrukturyzacji kapitałów własnych Spółki poprzez usunięcie dysproporcji pomiędzy kapitałem zakładowym i zapasowym oraz pomiędzy wartością nominalną akcji, a ich wartością rynkową.

Zgodnie z art. 456 § 1 Kodeksu spółek handlowych uchwalone obniżenie kapitału zakładowego zostało ogłoszone w Monitorze Sądowym i Gospodarczym nr 229 z dnia 25 listopada 2010 roku. Tym samym ogłoszeniem Spółka wezwała wierzycieli do zgłoszenia roszczeń wobec TAURON Polska Energia S.A. w terminie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

W związku z zakończeniem w dniu 25 lutego 2011 roku postępowania konwokacyjnego, w dniu 28 lutego 2011 roku został zgłoszony do Sądu Rejonowego Katowice – Wschód w Katowicach wniosek o zarejestrowanie obniżenia kapitału zakładowego w Krajowym Rejestrze Sądowym.

31.2. Prawa akcjonariuszy

Uprawnienia Skarbu Państwa

W dniu 18 sierpnia 2005 roku weszła w życie ustawa z dnia 3 czerwca 2005 roku o szczególnych uprawnieniach Skarbu Państwa oraz ich wykonywaniu w spółkach kapitałowych o istotnym znaczeniu dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego (Dz. U. Nr 132, poz. 1108). TAURON Polska Energia S.A. podlega przepisom tej ustawy na podstawie wydanych przepisów wykonawczych. Zdaniem Zarządu Spółka funkcjonuje zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania nie został wyznaczony obserwator.

Program akcji pracowniczych

Na mocy ustawy z dnia 30.08.1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (tekst jedn. Dz. U. nr 171, poz. 1397 z dnia 14.10.2002 r. z późn. zm.), pracownicy i inne uprawnione osoby spółek zależnych w Grupie Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. są uprawnieni do otrzymania akcji przedsiębiorstw, których pracownikami byli w dniu wykreślenia z rejestru komercjalizowanego przedsiębiorstwa państwowego.

Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 2 „*Płatności w formie akcji*” ma zastosowanie do transakcji, w których jednostka wydaje swoje instrumenty finansowe nawet w zamian za niemożliwe do zidentyfikowania dobra i usługi, w związku z czym przyznanie akcji pracowniczych zostało zaprezentowane w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zgodnie z MSSF 2.

W oparciu o przepisy ustawy z dnia 07.09.2007 r. o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego (Dz. U. nr 191, poz. 1367 z późn. zm.) i ustawy z dnia 19.12.2008 roku o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji oraz o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego (Dz. U. z 2009 r. Nr 13 poz. 70), w okresie od 13 sierpnia 2009 roku prowadzony był proces zamiany akcji posiadanych przez uprawnionych akcjonariuszy PKE S.A., ENION S.A., EnergiaPro S.A. i Elektrownia Stalowa Wola S.A. na akcje TAURON Polska Energia S.A. oraz proces nieodpłatnego zbywania akcji TAURON Polska Energia S.A. uprawnionym osobom w miejsce prawa do akcji powyższych spółek.

Dla celów rozliczenia kosztów akcji pracowniczych przyjęto, iż datą rozpoczęcia nabywania uprawnień do akcji jest data komercjalizacji danej spółki zależnej, a datą przyznania uprawnień do akcji jest data ostatecznego wywieszenia list z liczbą akcji przyznanych pracownikom danej spółki.

Koszt przyznania akcji pracowniczych w 2009 roku wynosił 911 tysięcy złotych, w tym przynależny udziałowcom niekontrolującym w wysokości 137 tysięcy złotych.

Wartość programu została ustalona w oparciu o wyceny aportowe akcji spółek zależnych do TAURON Polska Energia S.A. oraz w oparciu o dostępne wyceny wartości godziwej akcji po datach aportów. Program nabycia akcji pracowniczych przynależny akcjonariuszom jednostki dominującej został ujęty w kapitale własnym w pozycji „Kapitał z tytułu świadczeń w formie akcji”. Po przyznaniu akcji pracowniczych, które zakończyło się w 2009 roku nastąpiło przeniesienie „Kapitału z tytułu świadczeń w formie akcji” na zyski zatrzymane.

Uprawnieni pracownicy i byli pracownicy Południowego Koncernu Węglowego S.A. mają prawo do otrzymania w przyszłości akcji Kompanii Węglowej S.A., jeżeli będą one przyznawane zgodnie z przepisami o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych. Wynika to z faktu, że Kompania Węglowa S.A. jest następcą prawnym podmiotów, w których osoby te uzyskały uprawnienia do akcji pracowniczych. Ze względu na fakt, że na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie jest pewne, czy akcje Kompanii Węglowej S.A. zostaną w przyszłości przyznane uprawnionym osobom, nie jest znana wartość tych akcji oraz nie jest znany przewidywany przydział akcji poszczególnym osobom uprawnionym, koszt tego programu akcyjnego nie mógł być wiarygodnie oszacowany i ujęty w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Poza wyżej wymienionym programem przyznawania akcji na mocy ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji Grupa Kapitałowa nie prowadziła innych programów akcji pracowniczych.

31.3. Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy powstał z odpisów z zysków generowanych przez jednostkę dominującą w poprzednich latach obrotowych w kwocie 240 209 tysięcy złotych oraz nadwyżki wartości emisyjnej akcji serii BB (10,44 złoty każda) nad ich wartością nominalną (9 złoty każda) w kwocie 234 879 tysięcy złotych. Emisja akcji serii BB została szerzej opisana w nocie 31.1.

31.4. Niepodzielony wynik finansowy oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy

Zysk niepodzielony obejmuje również kwoty, które nie podlegają podziałowi, to znaczy nie mogą zostać wypłacone w formie dywidendy przez jednostkę dominującą:

	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2009 (dane przekształcone)
Kwoty zawarte w pozycji zyski zatrzymane niepodlegające podziałowi przez jednostkę dominującą:	(1 733 447)	(2 360 774)
- zyski zatrzymane spółek zależnych, przynależne akcjonariuszom jednostki dominującej	(1 587 796)	(2 377 029)
- różnice w wartości zysków zatrzymanych pomiędzy sprawozdaniem statutowym a sprawozdaniem MSSF jednostki dominującej	-	1 492
- wartość 8% statutowego zysku netto jednostki dominującej do podziału na kapitał zapasowy zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych	-	14 763
- zyski zatrzymane z rozliczenia połączenia	(145 651)	-
Zyski zatrzymane jednostki dominującej, podlegające podziałowi	190 510	169 772
Łącznie zyski zatrzymane wykazywane w sprawozdaniu skonsolidowanym przynależne akcjonariuszom jednostki dominującej	(1 542 937)	(2 191 002)

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, jednostka dominująca oraz jednostki zależne mające status spółek akcyjnych są obowiązane utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu spółki, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego jednostki. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie, jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału

zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowym i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

W związku ze złożeniem w dniu 28 lutego 2011 roku wniosku o zarejestrowanie w Krajowym Rejestrze Sądowym obniżenia kapitału zakładowego dokonanego uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia TAURON Polska Energia S.A. z dnia 10 listopada 2010 roku (opisanego szerzej w nocie 31.1.) jednostka dominująca nie będzie miała obowiązku przeznaczenia 8% statutowego zysku netto na kapitał zakładowy z przeznaczeniem na pokrycie straty w przypadku zarejestrowania obniżenia kapitału zakładowego Spółki do dnia podjęcia przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy uchwały o podziale wyniku finansowego TAURON Polska Energia S.A. za rok 2010.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku wartość kapitału podstawowego jednostki dominującej wykazywana w statutowym sprawozdaniu finansowym wynosiła 15 772 945 tysięcy złotych, a wartość kapitału zapasowego wynosiła 475 088 tysięcy złotych.

Podziałowi nie podlegają kwoty wyniku lat ubiegłych powstałego z rozliczenia kapitału z tytułu świadczeń w formie akcji po zakończeniu programu akcyjnego jak również wyniki z lat ubiegłych powstałe w wyniku rozliczenia połączenia z jednostkami zależnymi.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy.

31.5. Udziały niekontrolujące

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009 (dane przekształcone)
Na początek okresu	2 375 100	2 219 533
Dywidendy wypłacone przez jednostki zależne	(6 027)	(21 214)
Udział w zmianie wartości instrumentów finansowych	135	2 907
Świadczenia pracownicze w formie akcji -naliczenie kosztów	-	137
Nabycie udziałów mniejszości przez Grupę Kapitałową	(1 983 152)	-
Przymusowy odkup akcji	(11 537)	-
Udział w wyniku jednostek zależnych	132 727	173 737
Na koniec okresu	507 246	2 375 100

32. Rezerwy

32.1. Zmiany stanu rezerw

Rok zakończony 31 grudnia 2010 roku

	Rezerwy na roszczenia od kontrahentów, na spory sądowe, na umowę rodzącą obciążenia	Rezerwy na sprawy pracownicze, na restrukturyzację	Rezerwa na rekultywację i koszty likwidacji środków trwałych	Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów	Rezerwa z tytułu obowiązku przedstawienia świadczeń pochodzenia energii	Rezerwa na bezumowne korzystanie z nieruchomości pod objektami energetycznymi i pozostałe rezerwy	Rezerwy razem
Bilans otwarcia	19 552	238	22 639	-	750 015	62 360	854 804
korekta stopy dyskontowej	-	-	961	-	-	-	961
utworzenie	18 777	374	8 461	101 173	1 071 510	13 939	1 214 234
rozwiązanie	(3 948)	-	(256)	-	(10 478)	(2 006)	(16 688)
wykorzystanie	(107)	-	-	-	(1 024 016)	(7 390)	(1 031 513)
pozostałe zmiany	-	-	2 894	-	-	-	2 894
Bilans zamknięcia	34 274	612	34 699	101 173	787 031	66 903	1 024 692
REZERWY KRÓTKOTERMINOWE	34 274	612	-	101 173	787 031	66 163	989 253
REZERWY DŁUGOTERMINOWE	-	-	34 699	-	-	740	35 439

Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku

	Rezerwy na roszczenia od kontrahentów, na spory sądowe, na umowę rodzącą obciążenia	Rezerwy na sprawy pracownicze, na restrukturyzację	Rezerwa na rekultywację i koszty likwidacji środków trwałych	Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów	Rezerwa z tytułu obowiązku przedstawienia świadczeń pochodzenia energii	Rezerwa na bezumowne korzystanie z nieruchomości pod objektami energetycznymi i pozostałe rezerwy	Rezerwy razem
Bilans otwarcia	15 603	1 504	23 550	-	620 706	47 086	708 449
korekta stopy dyskontowej	-	-	1 137	-	-	-	1 137
utworzenie	8 530	-	-	-	809 715	28 639	846 884
rozwiązanie	(3 759)	(340)	-	-	(10 973)	(20 313)	(35 385)
wykorzystanie	(338)	(926)	-	-	(666 314)	(2 028)	(669 606)
pozostałe zmiany	(484)	-	(2 048)	-	(3 119)	8 976	3 325
Bilans zamknięcia	19 552	238	22 639	-	750 015	62 360	854 804
REZERWY KRÓTKOTERMINOWE	19 552	238	-	-	750 015	61 597	831 402
REZERWY DŁUGOTERMINOWE	-	-	22 639	-	-	762	23 401

32.2. Opis istotnych tytułów rezerw

32.2.1 Rezerwa na roszczenia od kontrahentów, na spory sądowe, na umowę rodzącą obciążenia

32.2.1.1 Rezerwa na postępowania przed UOKiK

Spółka ENION S.A. utworzyła rezerwę w wysokości 15 850 tysięcy złotych na kary pieniężne nałożone przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w sprawie nadużywania przez ENION S.A. pozycji dominującej na rynku dystrybucji energii elektrycznej. ENION S.A. złożyła odwołanie od decyzji do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Na dzień 31 grudnia 2010 roku postępowanie w powyższej kwestii jest w toku.

32.2.1.2 Rezerwa na roszczenia od ArcelorMittal Poland S.A.

Spółka ENION S.A. utworzyła rezerwę w wysokości roszczenia od ArcelorMittal Poland S.A., tj. 7 200 tysięcy złotych. Powyższe roszczenie dotyczy wzajemnych rozliczeń kompensacyjnych pomiędzy kilkoma podmiotami, w tym ówczesnym Zakładem Energetycznym Kraków S.A. (którego następcą prawnym jest ENION S.A.) i Hutą im. Tadeusza Sendzimira S.A. (której następcą prawnym jest ArcelorMittal Poland S.A.).

32.2.2 Rezerwa na rekultywację i koszty likwidacji środków trwałych

Spółki górnicze Południowy Koncern Węglowy S.A. oraz Kopalnia Wapienia Czatkowice Sp. z o.o. tworzą rezerwy na przyszłe koszty likwidacji obiektów zakładów górniczych w oparciu o prawny obowiązek wynikający z ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Rezerwy tworzone są na bazie szacunku przewidywanych kosztów likwidacji obiektów górniczych i innych obiektów technologicznych oraz przywrócenia stanu pierwotnego terenu po zakończeniu ich eksploatacji. Podstawą szacowania wielkości rezerw są specjalistyczne opracowania oraz ekspertyzy technologiczno-ekonomiczne sporządzone przez służby wewnętrzne lub zewnętrznych ekspertów. Wartość rezerw jest szacowana i weryfikowana na każdy dzień bilansowy na podstawie bieżących oszacowań kosztowych, wycen zużycia terenu oraz współczynników inflacji i dyskonta. Na dzień 31 grudnia 2010 roku rezerwa utworzona z tego tytułu przez Kopalnię Wapienia Czatkowice Sp. z o.o. wynosiła 3 223 tysiące złotych, a rezerwa utworzona przez Południowy Koncern Węglowy S.A. obejmująca Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych wynosiła 23 015 tysięcy złotych.

Ze względu na istnienie prawnego obowiązku likwidacji środków trwałych po ich okresie użytkowania Elektrownia Stalowa Wola S.A. tworzy rezerwę na przewidywane przyszłe koszty, które będą niezbędne do poniesienia dla wypełnienia tego obowiązku. Na dzień 31 grudnia 2010 roku rezerwa z tego tytułu wynosiła 8 461 tysięcy złotych.

32.2.3 Rezerwa z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw pochodzenia energii

W związku ze sprzedażą energii elektrycznej do odbiorców finalnych Grupa ma obowiązek umorzenia określonej ilości liczby certyfikatów pochodzenia energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, gazowych i z kogeneracji. Na dzień 31 grudnia 2010 roku utworzona rezerwa z tego tytułu wynosiła 787 031 tysiące złotych.

32.2.4 Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów

W związku z zakupem uprawnień do emisji gazów ciepłarnianych przez spółki Elektrociepłownia EC Nowa Sp. z o.o. oraz Południowy Koncern Energetyczny S.A., spółki te utworzyły w bieżącym roku obrotowym rezerwę na koszty umorzenia praw do emisji gazów. Na dzień 31 grudnia 2010 roku rezerwa z tego tytułu wyniosła 101 173 tysiące złotych.

32.2.5 Pozostałe rezerwy

32.2.5.1 Rezerwa na bezumowne korzystanie z gruntów

Spółki Grupy tworzą rezerwy na wszystkie zgłoszone roszczenia właścicieli nieruchomości, na których usytuowane są sieci dystrybucyjne oraz instalacje ciepłownicze. Na dzień 31 grudnia 2010

roku rezerwa z tego tytułu wynosiła 20 428 tysięcy złotych. Spółki nie tworzą rezerw na potencjalne niezgłoszone roszczenia właścicieli gruntów o nieuregulowanym stanie korzystania z tych gruntów.

32.2.5.2 Rezerwa na podatek od nieruchomości

W związku z prowadzonymi postępowaniami podatkowymi spółka Południowy Koncern Węglowy S.A. utworzyła rezerwę na podatek od nieruchomości od wyrobisk górniczych oraz od budowli usytuowanych w tych wyrobiskach za lata 2005-2010 wraz z odsetkami zwłoki. Rezerwa ta na dzień 31 grudnia 2010 roku wynosiła 16 993 tysiące złotych.

Pozostała kwota rezerw obejmuje rezerwy na zgłoszone i uznane szkody górnicze oraz potencjalne kary i odszkodowania.

33. Zobowiązania inwestycyjne

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Grupa zobowiązała się ponieść nakłady na rzeczowe aktywa trwałe w kwocie 1 096 642 tysięcy złotych, z tego największą pozycję, podobnie jak na dzień 31 grudnia 2009 roku, stanowiło zobowiązanie inwestycyjne związane z odbudową mocy wytwórczych we wchodzącej w skład Południowego Koncernu Energetycznego S.A., Elektrociepłowni Bielsko-Biała, na kwotę 360 700 tysięcy złotych.

Zobowiązania inwestycyjne w Grupie Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. na dzień 31 grudnia 2009 roku wynosiły 892 289 tysięcy złotych, z tego największą pozycję stanowiło zobowiązanie inwestycyjne związane z odbudową mocy wytwórczych w Elektrociepłowni Bielsko-Biała na kwotę 409 700 tysięcy złotych.

34. Zobowiązania warunkowe

Szkody górnicze

Grupa w ramach przyjętej polityki tworzenia rezerw na przyszłe zobowiązania, rozpoznaje i ujmuje w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym rezerwy na szkody górnicze, będące skutkiem działalności eksploatacyjnej zakładów górniczych, w wysokości wynikającej ze zgłoszonych, uznanych bądź będących przedmiotem rozpatrzenia przez sądy, udokumentowanych roszczeń z tego tytułu. Przedsiębiorstwom górniczym wchodzącym w skład Grupy nie jest znana metoda ustalenia wartości przyszłych szkód górniczych, która umożliwiłaby wiarygodne oszacowanie przyszłych kosztów likwidacji szkód górniczych powstałych w trakcie eksploatacji złóż.

Bezumowne korzystanie z nieruchomości

Spółki dystrybucyjne należące do Grupy nie posiadają tytułów prawnych do wszystkich gruntów, na których usytuowane są sieci dystrybucyjne oraz związane z nimi urządzenia. W przyszłości Grupa może być zobowiązana do ponoszenia kosztów z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości, jednak należy zaznaczyć, iż ryzyko utraty majątku jest znikome. Grupa tworzy rezerwę na wszystkie zgłoszone spory sądowe w tym zakresie. Nie jest tworzona rezerwa na potencjalne nie zgłoszone roszczenia właścicieli gruntów o nieuregulowanym statusie ze względu na brak szczegółowej ewidencji nieuregulowanych gruntów i w konsekwencji brak możliwości wiarygodnego oszacowania kwoty potencjalnych roszczeń. Biorąc jednak pod uwagę dotychczasową historię zgłoszonych roszczeń i koszty ponoszone z tego tytułu w latach ubiegłych ryzyko związane z koniecznością poniesienia istotnych kosztów z tego tytułu można uznać za niewielkie.

Rekompensaty z tytułu kosztów osieroconych

W związku z wejściem w życie Ustawy z dnia 29 czerwca 2007 roku o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (Dz.U. Nr 130, poz. 905 z 2007 roku) („Ustawa o KDT”) Południowy Koncern Energetyczny S.A. („PKE”) przystąpiła dobrowolnie do programu przedterminowego rozwiązywania kontraktów długoterminowych („KDT”) poprzez podpisanie umowy rozwiązującej. Podpisanie umowy rozwiązującej stanowi podstawę do otrzymywania przez wytwórców środków na pokrycie wydatków niepokrytych przychodami

uzyskanymi ze sprzedaży wytworzonej energii elektrycznej, rezerwy mocy i usług systemowych na rynku konkurencyjnym po przedterminowym rozwiązaniu KDT, wynikających z nakładów poniesionych przez wytwórców do dnia 1 maja 2004 roku na majątek związany z wytwarzaniem energii elektrycznej. Zgodnie z Ustawą o KDT, dla każdego wytwórcy ustalona została maksymalna wysokość kosztów osieroconych oraz wielkości przyjęte do obliczenia rocznej wysokości korekty kosztów osieroconych. Po rozwiązaniu KDT, począwszy od drugiego kwartału 2008 roku, PKE otrzymuje środki w formie zaliczki w kwartalnych ratach w oparciu o składane przez siebie wnioski. Następnie w ciągu tzw. okresu korygowania, trwającego do czasu wygaśnięcia najdłuższej umowy długoterminowej danego wytwórcy, co roku dokonywana będzie roczna korekta kosztów osieroconych. W roku następującym po roku, w którym zakończony zostanie okres korygowania dla danego wytwórcy, dokonana zostanie korekta końcowa kosztów osieroconych.

PKE S.A., zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości, w oparciu o zbudowany model finansowy, rozpoznała w latach 2008, 2009 oraz 2010 przychody z tytułu rekompensaty w wysokości odpowiednio 192 163 tysiące złotych, 483 956 tysięcy złotych oraz 437 875 tysięcy złotych.

Na podstawie decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 31 lipca 2009 roku Południowy Koncern Energetyczny S.A. została zobowiązana zwrócić Zarządcy Rozliczeń S.A. kwotę 159 508 tysięcy złotych w terminie do 30 września 2009 roku. Od powyższej decyzji, za pośrednictwem Prezesa URE, spółka złożyła odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz wystąpiła z wnioskiem o wstrzymanie jej wykonania. W dniu 24 września 2009 roku Sąd wydał postanowienie o wstrzymaniu wykonania decyzji w części ponad kwotę 79 754 tysięcy złotych. Wykonując postanowienie Sądu spółka spłaciła wyżej wymienioną kwotę.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 26 maja 2010 roku Sąd zmienił zaskarżoną decyzję, przyznając spółce prawo do dodatniej korekty kosztów osieroconych w kwocie 79 088 tysięcy złotych.

W dniu 8 lipca 2010 roku Prezes URE złożył apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów do Sądu Apelacyjnego w Warszawie (VI Wydział Cywilny). Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania kwestia korekty rocznej kosztów osieroconych za rok 2008 pozostaje nadal sporna.

Decyzją z dnia 29 lipca 2010 roku Prezes URE ustalił dla Południowego Koncernu Energetycznego S.A. wysokość dodatniej korekty rocznej kosztów osieroconych za 2009 rok w wysokości 138 202 tysięcy złotych. W dniu 30 września 2010 roku kwota ta wpłynęła na rachunek bankowy Południowego Koncernu Energetycznego S.A.

Postępowania antymonopolowe

W odniesieniu do wchodzących w skład Grupy operatorów systemów dystrybucyjnych toczą się postępowania antymonopolowe prowadzone przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Postępowania te dotyczą zarzutów nadużywania pozycji dominującej na rynku dystrybucji energii elektrycznej. W przypadku spółki ENION S.A. sprawa jest na etapie odwołania od decyzji UOKiK (patrz także nota 32.2.1), natomiast w przypadku spółki EnergiaPro S.A. na dzień niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego postępowanie jest w toku, a decyzją nie została wydana. W ocenie Zarządu Spółki oraz kierownictwa ww. jednostek działalność w zakresie dystrybucji energii elektrycznej prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi przepisami i wyniki powyższych postępowań nie będą miały istotnego wpływu na sytuację finansową Grupy.

Potencjalne zobowiązania z tytułu ochrony środowiska

Zgodnie z zapisami zawartymi w pozwoleniach zintegrowanych Południowy Koncern Energetyczny S.A. ma obowiązek rekultywacji składowisk odpadów produkcyjnych. Na powyższe zobowiązanie nie została utworzona rezerwa ze względu na brak uregulowania własności gruntów, na których zlokalizowane są składowiska oraz brak ustaleń co do wymogów zakresu rekultywacji.

Postępowanie Urzędu Regulacji Energetyki w sprawie nałożenia kary pieniężnej

W związku z zaistniałymi przerwami w dostarczaniu energii elektrycznej, w 2010 roku Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wszczął z urzędu postępowanie w sprawie nałożenia kary pieniężnej na ENION S.A. oraz TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. w związku z ujawnieniem w ramach prowadzonej działalności naruszenia prawa polegającego na stosowaniu taryfy niezgodnie z

określonymi w niej warunkami udzielania bonifikat z tytułu przerw w dostawie energii elektrycznej. W przypadku stwierdzenia naruszeń stanowiących przedmiot powyższego postępowania Prezes Urzędu Regulacji Energetyki będzie uprawniony do nałożenia na spółki kar pieniężnych do wysokości 15% przychodu uzyskanego z działalności koncesjonowanej osiągniętego w poprzednim roku podatkowym. Spółki złożyły wyjaśnienia i przedstawiły żądane dokumenty, ale do dnia sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2010 sprawa nie została zakończona. W ocenie Zarządu utworzenie rezerwy na zobowiązania z tego tytułu jest nieuzasadnione, ponieważ na dzień bilansowy na spółkach nie ciąży prawny obowiązek, wynikający z tego postępowania, jak również nie ma możliwości oszacowania prawdopodobieństwa nałożenia oraz wartości ewentualnej przyszłej kary.

Podatek akcyzowy

Zobowiązania warunkowe z tytułu podatku akcyzowego przedstawiono w nocie 35.

Pozostałe zobowiązania warunkowe

	Stan na 31 grudnia 2010
Poręczenie spłaty kredytu/pożyczki	3 108
Poręczenie spłaty weksla	414
Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych	2 251
Zobowiązania z tytułu pozwów sądowych	2 400
Inne zobowiązania warunkowe	2 195
Razem zobowiązania warunkowe	10 368

35. Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Grupy na dzień 31 grudnia 2010 roku utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego w spółkach Grupy Kapitałowej toczą się następujące postępowania dotyczące rozliczeń publiczno-prawnych:

Podatek akcyzowy

W związku z niezgodnością polskich przepisów dotyczących akcyzy od energii elektrycznej z przepisami wspólnotowymi, w dniu 11 lutego 2009 roku elektrownie i elektrociepłownie należące do Grupy TAURON złożyły korekty deklaracji wraz z wnioskami o stwierdzenie nadpłaty podatku akcyzowego za lata 2006-2008 oraz za miesiące styczeń i luty 2009 roku. Łączna wartość nadpłaty wykazana w przedmiotowych wnioskach (bez odsetek) wyniosła około 901 428 tysięcy złotych. W chwili obecnej postępowania dotyczące poszczególnych spółek Grupy TAURON prowadzone są przed właściwymi Izdami Celnymi i Wojewódzkimi Sądami Administracyjnymi.

W dniu 12 lutego 2009 roku zapadł wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej potwierdzający, iż Polska złamała unijne prawo poprzez zaniechanie dostosowania do dnia 1 stycznia 2006 roku swojego systemu opodatkowania energii elektrycznej do wymogów art. 21 ust. 5 dyrektywy Rady 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 roku w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej (zmienionej dyrektywą Rady 2004/74/WE z dnia 29 kwietnia 2004 roku) jako

że obowiązek podatkowy w zakresie podatku akcyzowego od energii elektrycznej w Polsce w okresie do dnia 28 lutego 2009 roku powstawał w momencie jej wydania przez producenta, a nie w momencie jej dostawy przez dystrybutora lub redystrybutora.

W świetle powyższego istnieją znaczące szanse na uzyskanie zwrotu akcyzy uiszczonej niezgodnie z prawem unijnym. Ministerstwo Finansów stoi jednak na stanowisku, że taki zwrot wiązałby się z bezpodstawnym wzbogaceniem przez wytwórców, stąd jest niezasadny. Dlatego proces odzyskiwania akcyzy może się przeciągnąć aż do rozstrzygnięć sądowych.

Jednocześnie niektórzy kontrahenci Grupy TAURON wystąpili z roszczeniami do spółek będących sprzedawcami energii, dotyczącymi korekty cen nabywanej energii elektrycznej. W podniesionych roszczeniach stwierdzono, iż cena energii elektrycznej obejmowała podatek akcyzowy, który powinien zostać przez Skarb Państwa zwrócony nabywcom energii elektrycznej.

Z uwagi na istotną niepewność odnośnie ostatecznego rozstrzygnięcia powyższej kwestii Grupa nie ujęła w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym żadnych skutków związanych z ewentualnym zwrotem nadpłaconego podatku akcyzowego oraz roszczeniami i potencjalnymi roszczeniami nabywców energii elektrycznej.

Podatek od nieruchomości

Informacje dotyczące rezerw związanych ze sporami w zakresie podatku od nieruchomości od wyrobisk górniczych oraz od budowli usytuowanych w tych wyrobiskach zamieszczono w nocie 32.2.5.

W odniesieniu do urządzeń służących do wytwarzania i przesyłu energii elektrycznej istnieją rozbieżności interpretacyjne w zakresie podejścia do opodatkowania tych obiektów podatkiem od nieruchomości. Ze względu na fakt, że organami podatkowymi w zakresie podatku od nieruchomości są władze lokalne, podejście organów podatkowych nie jest jednolite i zdarzają się przypadki kwestionowania prawidłowości ustalenia podstawy opodatkowania. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego ewentualne skutki prowadzonych postępowań w tym zakresie nie są istotne dla Grupy TAURON. W zależności od rozstrzygnięć sądowych oraz ewentualnych zmian przepisów sytuacja w zakresie opodatkowania podatkiem od nieruchomości urządzeń energetycznych może w przyszłości ulec zmianie.

36. Informacja o podmiotach powiązanych

Głównym akcjonariuszem Grupy jest Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z tym spółki Skarbu Państwa są traktowane jako podmioty powiązane.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku dokonano weryfikacji zakresu spółek Skarbu Państwa o znaczącym udziale w przychodach i kosztach w 2010 roku. Dane porównawcze przedstawiają wartości odpowiednie dla spółek Skarbu Państwa według klasyfikacji na dzień 31 grudnia 2009 roku.

36.1. Transakcje z udziałem spółek Skarbu Państwa

Łączna wartość transakcji ze spółkami Skarbu Państwa została przedstawiona w tabeli poniżej.

Przychody i koszty

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Przychody	1 887 924	1 128 825
Koszty*	(4 475 008)	(2 809 416)

** pozycja obejmuje koszty ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów*

Należności i zobowiązania

	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2009
Należności	256 738	114 883
Zobowiązania	380 379	297 668

Spośród spółek Skarbu Państwa największymi klientami Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. w roku 2010 byli Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A., PSE Operator S.A., KGHM Polska Miedź S.A. oraz Kompania Węglowa S.A. Łącznie sprzedaż do powyższych kontrahentów wyniosła około 77% wielkości przychodów zrealizowanych w transakcjach ze spółkami Skarbu Państwa. Największe transakcje zakupu Grupa dokonała od PSE Operator S.A., Kompanii Węglowej S.A. oraz Izby Rozliczeniowej Giełd Towarowych S.A. Zakupy od powyższych kontrahentów stanowiły ponad 66% wartości zakupów od spółek Skarbu Państwa w roku 2010.

Spośród spółek Skarbu Państwa największymi klientami Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. w roku 2009 byli PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., PSE Operator S.A., KGHM Polska Miedź S.A. oraz Kompania Węglowa S.A. Łącznie sprzedaż do powyższych kontrahentów wyniosła blisko 90% wielkości przychodów zrealizowanych w transakcjach ze spółkami Skarbu Państwa. Największe koszty Grupa poniosła w wyniku zakupów od PSE Operator S.A. oraz Kompanii Węglowej S.A. Koszty stanowiły 86% wartości kosztów poniesionych w wyniku zakupów od spółek Skarbu Państwa w roku 2009.

Transakcje ze spółkami Skarbu Państwa dotyczą głównie działalności operacyjnej Grupy i dokonywane są na warunkach rynkowych.

36.2. Wynagrodzenie kadry kierowniczej

Do dnia 28 czerwca 2010 roku członkowie Zarządów oraz Rad Nadzorczych w zakresie wysokości wynagrodzeń podlegali przepisom Ustawy z dnia 3 marca 2000 roku o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (spółki z większościovym udziałem Skarbu Państwa). Zgodnie z jej zapisami maksymalne wynagrodzenie miesięczne nie może przekroczyć sześciokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku, w czwartym kwartale roku poprzedniego ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Wysokość nagrody rocznej dla Zarządu nie może przekroczyć trzykrotności ich przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w roku poprzedzającym przyznanie nagrody.

Inne transakcje, wynikające z umów cywilno-prawnych zawartych pomiędzy jednostką dominującą a członkami władz jednostki dotyczą wykorzystania samochodów służbowych dla celów prywatnych.

Ponadto w latach objętych niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym były zawierane pożyczki z ZFŚS z członkami organów zarządzających i nadzorujących spółek Grupy Kapitałowej. Stan niespłaconych pożyczek na 31 grudnia 2010 roku wyniósł 18 tysięcy złotych.

	Jednostka dominująca		Jednostki zależne	
	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Zarząd Jednostki	5 967	1 622	15 318	10 724
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (płace i narzuty)	5 200	1 261	14 282	10 276
Nagrody jubileuszowe	73	40	246	240
Świadczenia po okresie zatrudnienia	41	-	-	-
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	-	31	150
Świadczenia pracownicze w formie akcji własnych	-	-	-	-
Inne	653	321	759	58
Rada nadzorcza jednostki	329	279	2 872	2 955
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (płace i narzuty)	329	279	2 691	2 950
Nagrody jubileuszowe	-	-	-	-
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	-	-	-
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	-	-	-
Świadczenia pracownicze w formie akcji własnych	-	-	-	-
Inne	-	-	181	5
Razem	6 296	1 901	18 190	13 679
Pozostali członkowie głównej kadry kierowniczej *	5 745	4 205	32 826	18 647
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (płace i narzuty)	5 079	3 818	31 549	17 849
Nagrody jubileuszowe	91	115	736	508
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	-	61	140
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	-	-	69
Świadczenia pracownicze w formie akcji własnych	-	-	-	-
Inne	575	272	480	81

(*) w okresie zakończonym 31 grudnia 2010 roku w porównaniu do 2009 roku rozszerzono zakres osób zaliczonych do głównej kadry kierowniczej w jednostkach zależnych

37. Instrumenty finansowe

37.1. Wartość bilansowa i wartość godziwa kategorii i klas instrumentów finansowych

Kategorie i klasy aktywów finansowych	Wartość bilansowa	
	Stan na 31 grudnia 2010 roku	Stan na 31 grudnia 2009 roku
1 Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	7 658	7 084
Udziały i akcje (krótkoterminowe)	553	485
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	6 848	6 599
Instrumenty pochodne	257	-
2 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	156 089	153 162
Udziały i akcje (długoterminowe)	148 514	145 095
Udziały i akcje (krótkoterminowe)	1 058	937
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	2 958	2 873
Obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe	1 500	1 905
Pozostałe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	2 059	2 352
3 Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	-	4 151
Obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe	-	4 151
4 Pożyczki i należności	2 315 043	1 907 351
Należności z tytułu dostaw i usług	1 567 937	1 199 627
Lokaty i depozyty	35 493	23 887
Pożyczki udzielone	240	315
Inne	711 373	683 522
5 Aktywa finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	764	-
Udziały i akcje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wykazywane metodą praw własności	764	-
6 Instrumenty pochodne zabezpieczające (aktywa)	-	1 747
7 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 473 981	1 032 103

Kategorie i klasy zobowiązań finansowych	Wartość bilansowa	
	Stan na 31 grudnia 2010 roku	Stan na 31 grudnia 2009 roku
1 Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	6 917	-
Instrumenty pochodne	6 917	-
2 Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	3 030 921	3 261 092
Kredyty i pożyczki preferencyjne	243 323	329 369
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	309 411	790 118
Kredyty w rachunku bieżącym	2 464	59 453
Wyemitowane obligacje i papiery dłużne	846 007	596 781
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	945 457	966 193
Pozostałe zobowiązania finansowe	90 057	108 895
Zobowiązania z tytułu nabycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych	388 467	271 609
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	178 482	117 843
Zobowiązania z tytułu umów ubezpieczenia	27 253	20 831
3 Zobowiązania z tytułu gwarancji, factoringu i wyłączone z zakresu MSR 39	91 262	123 668
Zobowiązania z tytułu leasingu i umów dzierżawy z opcją zakupu	91 262	123 668
4 Instrumenty pochodne zabezpieczające (zobowiązania)	-	11 038

Wartość godziwa instrumentów finansowych, jakie Grupa Kapitałowa posiadała na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku nie odbiegała istotnie od wartości prezentowanej w sprawozdaniach finansowych za poszczególne lata z następujących powodów:

- w odniesieniu do instrumentów krótkoterminowych ewentualny efekt dyskonta nie jest istotny;
- instrumenty te dotyczą transakcji zawieranych na warunkach rynkowych;
- w odniesieniu do udziałów i akcji niebędących przedmiotem obrotu na aktywnych rynkach, ich wartość bilansowa została ustalona z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości, tam gdzie było to konieczne, i stanowi przybliżenie wartości godziwej.

37.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Rok zakończony 31 grudnia 2010 roku

	Aktywa wyceniane w wartości godziennej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Pożyczki i należności	Aktywa wyłączone z zakresu MSR 39	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziennej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane wg. zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania z tytułu gwarancji, factoringu i wyłączone z zakresu MSR 39	Instrumenty zabezpieczające	Razem
Dywidendy i udziały w zyskach	3	4 351	-	-	450	-	-	-	-	4 804
Przychody/(Koszty) z tytułu odsetek	36 437	-	570	38 969	-	(16)	(100 703)	(6 880)	(6 065)	(37 688)
Różnice kursowe	(196)	-	-	(589)	-	-	(521)	476	-	(830)
Rozwiązanie odpisów aktualizujących/ aktualizacja wartości "w górę"	759	-	-	8 994	-	-	-	-	-	9 753
Utworzenie odpisów aktualizujących/ aktualizacja wartości "w dół"	(192)	(1 802)	(2 932)	(4 881)	-	-	-	-	(5 772)	(15 579)
Prowizje związane z kredytami i papierami dłużnymi	-	-	-	-	-	-	(30 751)	-	-	(30 751)
Zysk/(strata) ze zbycia inwestycji	(107)	8	-	-	-	-	-	-	-	(99)
Zysk/(strata) netto	36 704	2 557	(2 362)	42 493	450	(16)	(131 975)	(6 404)	(11 837)	(70 390)

Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku

	Aktywa wyceniane w wartości godziennej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Pożyczki i należności	Aktywa wyłączone z zakresu MSR 39	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziennej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane wg. zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania z tytułu gwarancji, factoringu i wyłączone z zakresu MSR 39	Instrumenty zabezpieczające	Razem
Dywidendy i udziały w zyskach	250	5 006	-	-	14 039	-	-	-	-	19 295
Przychody/(Koszty) z tytułu odsetek	37 080	-	302	22 810	-	(173)	(94 328)	(8 158)	(10 865)	(53 332)
Różnice kursowe	(786)	(1 577)	-	(4 532)	-	-	(1 286)	64	-	(8 117)
Rozwiązanie odpisów aktualizujących/ aktualizacja wartości "w górę"	600	-	-	3 941	-	-	-	-	13 526	18 067
Utworzenie odpisów aktualizujących/ aktualizacja wartości "w dół"	(35)	(2 349)	-	(3 580)	-	-	-	-	-	(5 964)
Prowizje związane z kredytami i papierami dłużnymi	-	-	-	-	-	-	(6 941)	-	-	(6 941)
Zysk/(strata) ze zbycia inwestycji	4 329	8 284	-	-	-	-	-	-	-	12 613
Zysk/(strata) netto	41 438	9 364	302	18 639	14 039	(173)	(102 555)	(8 094)	2 661	(24 379)

37.3. Opis istotnych pozycji w ramach poszczególnych kategorii instrumentów finansowych

37.3.1 Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Główną pozycję aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy w roku 2010 stanowiły jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych. Na dzień 31 grudnia 2010 roku Grupa posiadała jednostki uczestnictwa w OFI Opera w wysokości 6 848 tysięcy złotych.

Główną pozycję aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy w roku 2009 stanowiły również jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych. Na dzień 31 grudnia 2009 roku Grupa posiadała jednostki uczestnictwa w OFI Opera w wysokości 6 599 tysięcy złotych.

Pozycja instrumentów pochodnych (257 tysięcy złotych) dotyczy walutowych kontraktów terminowych typu forward, wobec których nie jest stosowana rachunkowość zabezpieczeń.

37.3.2 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Kluczowymi pozycjami kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży były w roku 2010 udziały i akcje klasyfikowane jako długoterminowe.

Wśród kluczowych spółek, których udziały były w posiadaniu Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2010 roku i są klasyfikowane jako aktywa dostępne do sprzedaży, należy wymienić: Spółkę Ciepłowniczo-Energetyczną Jaworzno III Sp. z o.o. – udziały o wartości 35 694 tysięcy złotych, spółkę Energetyka Cieszyńska Sp. z o.o. – udziały o wartości 15 028 tysięcy złotych, Knauf Jaworzno III Sp. z o.o. – udziały o wartości 19 857 tysięcy złotych oraz Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. Tychy – łączne udziały o wartości 31 608 tysięcy złotych.

Kluczowymi pozycjami kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży w roku 2009 były również udziały i akcje klasyfikowane jako długoterminowe, wśród których najważniejsze wliczają spółki wymienione powyżej.

37.3.3 Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Grupa nie posiadała aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności na dzień 31 grudnia 2009 roku stanowiły obligacje komercyjne Zakładu Ekspertyz Gospodarczych Sp. z o.o. w wysokości 2 662 tysięcy złotych oraz weksle inwestycyjne ETF Energo Utech S.A. w wysokości 1 489 tysięcy złotych.

37.3.4 Aktywa finansowe wyłączone z zakresu MSR 39

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Grupa posiadała wspólne przedsięwzięcie rozliczane metodą praw własności. Jest to spółka celowa Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A., w której Elektrownia Stalowa Wola S.A. wraz z PGNiG Energia S.A. posiadają po 50 % udziałów w kapitale i organie stanowiącym spółki. Inwestycja ta została szerzej opisana w nocie 2 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

37.3.5 Instrumenty pochodne (aktywa)

Instrumenty pochodne zostały szczegółowo opisane w nocie 38.6.

37.3.6 Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

37.3.6.1 Kredyty i pożyczki

Zaciągnięte kredyty i pożyczki według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku przedstawiają poniższe tabele.

Zaciągnięte kredyty i pożyczki według stanu na 31 grudnia 2010 roku

Waluta kredytu	Stopa oprocentowania	Wartość kredytów, pożyczek na dzień bilansowy		Z tego o terminie spłaty przypadającym w terminie (od dnia bilansowego):					
		w walucie	w złotych	poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 3 lat	od 3 lat do 5 lat	powyżej 5 lat
PLN	zmienna	534 046	534 046	152 240	158 589	168 500	36 576	18 119	22
	stała	210	210	210	-	-	-	-	-
Razem PLN		534 256	534 256	152 450	158 589	168 500	36 576	18 119	22
EUR	zmienna	2 461	9 748	609	1 828	2 437	2 437	2 437	-
	stała	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem EUR		2 461	9 748	609	1 828	2 437	2 437	2 437	-
USD	zmienna	3 641	10 793	-	10 793	-	-	-	-
	stała	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem USD		3 641	10 793	-	10 793	-	-	-	-
Razem			554 797	153 059	171 210	170 937	39 013	20 556	22
odsetki zwiększające wartość bilansową			401						
Razem kredyty i pożyczki			555 198						

Zaciągnięte kredyty i pożyczki według stanu na 31 grudnia 2009 roku

Waluta kredytu	Stopa oprocentowania	Wartość kredytów, pożyczek na dzień bilansowy		Z tego o terminie spłaty przypadającym w terminie (od dnia bilansowego):					
		w walucie	w złotych	poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 3 lat	od 3 lat do 5 lat	powyżej 5 lat
PLN	zmienna	888 394	888 394	111 921	289 785	275 852	170 644	40 144	48
	stała	1 658	1 658	-	1 598	60	-	-	-
Razem PLN		890 052	890 052	111 921	291 383	275 912	170 644	40 144	48
EUR	zmienna	5 887	24 187	883	2 649	3 532	3 532	7 064	6 527
	stała	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem EUR		5 887	24 187	883	2 649	3 532	3 532	7 064	6 527
USD	zmienna	92 633	264 031	24 374	83 316	108 131	48 210	-	-
	stała	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem USD		92 633	264 031	24 374	83 316	108 131	48 210	-	-
Razem			1 178 270	137 178	377 348	387 575	222 386	47 208	6 575
Odsetki zwiększające wartość bilansową			670						
Razem kredyty i pożyczki			1 178 940						

Zmianę stanu kredytów i pożyczek bez odsetek zwiększających wartość w roku zakończonym 31 grudnia 2010 roku oraz w roku zakończonym 31 grudnia 2009 roku przedstawia poniższa tabela.

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Bilans otwarcia	1 178 270	1 357 231
Zmiana stanu kredytów w rachunku bieżącym	(56 989)	16 470
Zmiana stanu kredytów i pożyczek (bez kredytów w rachunku bieżącym):	(566 484)	(195 431)
Zaciągnięcie	167 115	208 398
Spłata	(744 020)	(415 385)
Zmiana wyceny	10 421	11 556
Bilans zamknięcia	554 797	1 178 270

W ramach wartości kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku znaczącymi pozycjami są kredyty inwestycyjne zaciągnięte przez Południowy Koncern Energetyczny S.A. związane między innymi z następującymi inwestycjami:

- budowa bloku energetycznego w Elektrowni Łagisza, która została sfinansowana poprzez wykorzystanie pożyczki preferencyjnej, udzielonej przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz kredytu inwestycyjnego udzielonego przez Bank Ochrony Środowiska S.A. Zobowiązania te są wyrażone w walucie polskiej, mają zmienne

oprocentowanie. Wartość bilansową na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku przedstawia poniższa tabela.

Kredytodawca	Stan na 31 grudnia 2010 roku	Stan na 31 grudnia 2009 roku	Ostateczny termin spłaty
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	176 000	247 940	20 grudnia 2012
Bank Ochrony Środowiska S.A.	60 000	74 838	31 grudnia 2013
Razem	236 000	322 778	

Inwestycja została oddana do użytkowania w 2009 roku. Jej sfinansowaniu służyły również obligacje wyemitowane przez Południowy Koncern Energetyczny S.A., opisane szerzej w nocie 37.3.6.2.

- rekonstrukcja bloków I, II w Elektrowni Siersza. Inwestycja na 31 grudnia 2009 roku była finansowana z kredytów udzielonych przez Bank Polska Kasa Opieki S.A. oraz Powszechną Kasę Oszczędności Bank Polski S.A. Zobowiązanie z tytułu kredytu udzielonego przez Bank Polska Kasa Opieki S.A. zostało w całości uregulowane w dniu 30 grudnia 2010 roku, natomiast kredyt udzielony przez Powszechną Kasę Oszczędności Bank Polski S.A. został spłacony w dniu 3 stycznia 2011 roku. Środki finansowe użyte do spłaty zobowiązań pochodziły z emisji obligacji wewnątrzgrupowych objętych przez TAURON Polska Energia S.A. Kredyty zostały zaciągnięte w dolarze amerykańskim, natomiast walutą spłaty kredytów jest złoty polski. Kredyty są oprocentowane zmienną stopą procentową. Wartość bilansową na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku przedstawia poniższa tabela.

Kredytodawca	Stan na 31 grudnia 2010 roku	Stan na 31 grudnia 2009 roku	Ostateczny termin spłaty
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	-	169 479	31 grudnia 2012
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	48 395	74 207	31 grudnia 2012
Razem	48 395	243 686	

- modernizacja bloku energetycznego i budowa instalacji odsiarczania spalin dla bloków energetycznych Elektrowni Łaziska, które na dzień 31 grudnia 2009 roku były finansowane z kredytów udzielonych przez Bank Polska Kasa Opieki S.A., zaciągniętych w walucie polskiej o zmiennym oprocentowaniu. W dniu 30 grudnia 2010 roku ze środków uzyskanych z emisji obligacji wewnątrzgrupowych Południowy Koncern Energetyczny S.A. dokonała wcześniejszej spłaty pozostałego na ten dzień zobowiązania. Wartość bilansową na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku przedstawia poniższa tabela.

Kredytodawca	Stan na 31 grudnia 2010 roku	Stan na 31 grudnia 2009 roku	Ostateczny termin spłaty
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	-	53 635	30 listopada 2010
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	-	52 878	31 października 2011
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	-	9 105	31 października 2010
Razem	-	115 618	

Ze środków uzyskanych z emisji obligacji wewnątrzgrupowych, poza kredytami wymienionymi powyżej, Południowy Koncern Energetyczny S.A. w dniu 30 grudnia 2010 roku dokonała wcześniejszej spłaty kredytów zaciągniętych w bankach DnB Nord Polska S.A. – 10 240 tysięcy złotych oraz w ING Bank Śląski S.A. – 24 316 tysięcy złotych, a w dniu 3 stycznia 2011 roku kredytu udzielonego przez Bank Polska Kasa Opieki S.A. w wysokości 30 000 tysięcy złotych.

37.3.6.2 Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji

W dniu 16 grudnia 2010 roku pomiędzy Spółką a Bankiem Handlowym w Warszawie S.A., ING Bankiem Śląskim S.A., Bankiem Polska Kasa Opieki S.A., BRE Bankiem S.A., Powszechną Kasą Oszczędności Bankiem Polskim S.A., Nordea Bank Polska S.A. zostały podpisane umowy

normujące program emisji obligacji TAURON Polska Energia S.A. na kwotę 1 300 000 tysięcy złotych. Umowy będą obowiązywały przez pięć lat od dnia emisji pierwszej serii obligacji w ramach programu emisji.

Emisja obligacji odbywa się w dwóch transzach. W ramach Transzy A Spółka była uprawniona w okresie miesiąca od dnia podpisania umowy, tj. 16 grudnia 2010 roku do wyemitowania jednej serii obligacji o łącznej wartości nominalnej do kwoty 900 000 tysięcy złotych. W dniu 29 grudnia 2010 roku, w celu refinansowania istniejącego zadłużenia Południowego Koncernu Energetycznego S.A., ENION S.A. i Południowego Koncernu Węglowego S.A. - TAURON Polska Energia S.A. wyemitowała pięcioletnie obligacje korporacyjne o wartości nominalnej 848 200 tysięcy złotych.

W ramach Transzy B Spółka jest uprawniona w okresie trwania programu do dokonywania wielokrotnych emisji kolejnych serii obligacji, wykupywania i ponownego emitowania obligacji do kwoty Transzy B – 400 000 tysięcy złotych, przy czym niewykorzystana kwota Transzy A w kwocie nie większej niż 50 000 tysięcy złotych może powiększyć kwotę Transzy B do łącznej kwoty nie wyższej niż 450 000 tysięcy złotych. Łączna wartość nominalna obligacji emitowanych w ramach programu emisji nie może przekroczyć kwoty 1 300 000 tysięcy złotych.

Emitowane obligacje mają formę zdematerializowaną. Są to obligacje niezabezpieczone, na okaziciela, o oprocentowaniu zmiennym WIBOR 6M powiększonym o stałą marżę. Zabezpieczeniem programu emisji obligacji jest oświadczenie o poddaniu się egzekucji do wartości 1 560 000 tysięcy złotych złożone przez Spółkę.

Głównym celem programu emisji obligacji jest pozyskanie finansowania na spłatę części zobowiązań spółek z Grupy TAURON, których warunki są mniej korzystne niż warunki uzyskane przez Spółkę w niniejszym procesie oraz jednocześnie obniżenie poziomu długu strukturalnie podporządkowanego w ramach Grupy. Dodatkowym celem jest pozyskanie środków na finansowanie ogólnych potrzeb korporacyjnych Spółki.

W związku z wprowadzeniem w Grupie TAURON modelu centralnego finansowania jednostka dominująca przekazała uzyskane z emisji obligacji środki do trzech spółek zależnych poprzez emisję obligacji wewnątrzgrupowych: Południowy Koncern Energetyczny S.A., ENION S.A. oraz Południowy Koncern Węglowy S.A.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku saldo zobowiązań Grupy z tytułu wyemitowanych obligacji obejmowało obligacje wyemitowane przez Południowy Koncern Energetyczny S.A. w związku z realizacją przedsięwzięcia inwestycyjnego związanego z odtworzeniem mocy wytwórczych „Budowa bloku o mocy 460 MW na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Łagisza”. Na dzień 31 grudnia 2009 roku zadłużenie z tytułu emisji obligacji wycenianych według zamortyzowanego kosztu wynosiło 596 781 tysięcy złotych (wliczając wartość narosłych odsetek w wysokości 126 tysięcy złotych), a wartość nominalna wyemitowanych obligacji wynosiła 608 692 tysięcy złotych.

W dniu 30 grudnia 2010 roku zgodnie z harmonogramem spłaty Południowy Koncern Energetyczny S.A. dokonała wykupu obligacji o wartości 41 308 tysięcy złotych oraz zapłaty naliczonych do tego dnia odsetek w wysokości 18 462 tysięcy złotych.

Następnie w dniu 30 grudnia 2010 roku ze środków uzyskanych z emisji obligacji wewnątrzgrupowych w wysokości 782 940 tysięcy złotych Południowy Koncern Energetyczny S.A. dokonała wcześniejszego wykupu całości pozostałego salda wyemitowanych obligacji zewnętrznych w wysokości 526 076 tysięcy złotych oraz dodatkowo zapłaciła prowizję związaną z wcześniejszym wykupem w wysokości 15 952 tysięcy złotych.

W konsekwencji na dzień 31 grudnia 2010 roku jedynym zobowiązaniem Grupy z tytułu emisji obligacji są obligacje wyemitowane przez TAURON Polska Energia S.A.

W dniu 31 grudnia 2010 roku rozwiązano również „Umowę Agencyjną” oraz „Umowę Dealerską” z dnia 24 września 2009 roku zawartą pomiędzy TAURON Polska Energia S.A. oraz ING Bankiem Śląskim S.A. z siedzibą w Katowicach, które regulowały program emisji obligacji TAURON Polska Energia S.A. na kwotę 125 000 tysięcy złotych.

Wartość wyemitowanych obligacji na dzień 31 grudnia 2010 roku

Nazwa spółki	Stopa oprocentowania	Waluta kredytu	Stan na dzień bilansowy		Z tego o terminie spłaty przypadającym w terminie					
			Narosłe odsetki	Wartość kapitału według zamortyzowanego kosztu	poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 3 lat	od 3 lat do 5 lat	powyżej 5 lat
TAURON Polska Energia S.A.	zmienna	PLN	357	845 650	-	-	-	-	845 650	-
Razem obligacje			357	845 650	-	-	-	-	845 650	-

Wartość wyemitowanych obligacji na dzień 31 grudnia 2009 roku

Nazwa spółki	Stopa oprocentowania	Waluta kredytu	Stan na dzień bilansowy		Z tego o terminie spłaty przypadającym w terminie					
			Narosłe odsetki	Wartość kapitału według zamortyzowanego kosztu	poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 3 lat	od 3 lat do 5 lat	powyżej 5 lat
Południowy Koncern Energetyczny S.A.	zmienna	PLN	126	596 655	-	80 993	81 314	81 314	162 629	190 405
Razem obligacje			126	596 655	-	80 993	81 314	81 314	162 629	190 405

37.3.7 Instrumenty pochodne (zobowiązania)

Instrumenty pochodne zostały szczegółowo opisane w nocie 38.6.

37.3.8 Zabezpieczenie spłaty zobowiązań

W celu zabezpieczenia spłaty zobowiązań Grupa stosuje wiele form zabezpieczeń. Do najpowszechniejszych należą hipoteki, zastawy rejestrowe, przewłaszczenia i umowy leasingowe na nieruchomościach oraz innych rzeczowych aktywach trwałych, ale również na zapasach, należnościach, czy też blokady środków pieniężnych.

Wartość bilansową składników majątku stanowiących zabezpieczenie spłaty zobowiązań na poszczególne dni bilansowe przedstawia poniższa tabela.

Wartość bilansowa aktywów stanowiąca zabezpieczenie spłaty zobowiązań

	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2009
Nieruchomości	3 313 463	3 467 430
Urządzenia techniczne i maszyny	275 467	295 987
Środki transportu	4 241	6 668
Środki trwałe w budowie	224	745
Należności z tytułu dostaw i usług	-	17 751
Środki pieniężne	63 772	84 574
Inne należności finansowe i niefinansowe	16 850	15 616
Razem wartość aktywów stanowiących zabezpieczenie spłaty zobowiązań	3 674 017	3 888 771

W związku z wykupem obligacji oraz spłatą kredytów przez Południowy Koncern Energetyczny S.A., co zostało szerzej opisane w nocie 37.3.6., wobec części aktywów stanowiących zabezpieczenie spłaty zobowiązań wymienionych w tabeli powyżej została wszczęta procedura wykreślenia hipotek oraz zastawów rejestrowych; w przypadku nieruchomości na kwotę 2 280 281 tysięcy złotych, urządzeń technicznych i maszyn – 26 721 tysięcy złotych oraz innych należności finansowych i niefinansowych – 15 001 tysięcy złotych.

Opis innych form zabezpieczeń spłaty zobowiązań

Grupa stosuje również inne formy zabezpieczeń spłaty zobowiązań niż zabezpieczenia na majątku wymienione powyżej, a mianowicie: cesja wierzytelności, cesja praw z polis ubezpieczeniowych, pełnomocnictwo do rachunków bankowych, weksle in blanco, oświadczenia o poddaniu się egzekucji.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku kluczowe pozycje stanowią zabezpieczenia kredytów i pożyczek Południowego Koncernu Energetycznego S.A.: cesja wierzytelności – w wysokości 254 395 tysięcy

złotych, cesja praw z polis ubezpieczeniowych – w wysokości 673 700 tysięcy złotych, pełnomocnictwo do rachunków bankowych – w kwocie 314 395 tysięcy złotych oraz weksle in blanco na kwotę 276 000 tysięcy złotych.

Ponadto jednostka dominująca w ramach programu emisji obligacji złożyła oświadczenie o poddaniu się egzekucji do kwoty 1 560 000 tysięcy złotych.

W celu zabezpieczenia środków na pokrycie przyszłych kosztów likwidacji wchodzące w skład Grupy przedsiębiorstwa górnicze tworzą Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych. Informacje na ten temat przedstawiono w nocie 15.

38. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Spółki z Grupy Kapitałowej świadomie i w sposób odpowiedzialny zarządzają ryzykiem finansowym w oparciu o opracowane i przyjęte do stosowania polityki zarządzania ryzykiem finansowym. Całościowe i spójne z procesami biznesowymi zarządzanie ryzykiem pozwala na identyfikowanie i zarządzanie zależnościami pomiędzy ponoszonym ryzykiem, a poziomem możliwego do osiągnięcia dochodu. Intencją zarządzających ryzykiem w spółkach Grupy nie jest całkowita eliminacja zagrożeń wynikających ze zmian zidentyfikowanych i monitorowanych czynników ryzyka lecz to, by zagrożenia te nie przekraczały ustalonych i zatwierdzonych wcześniej bezpiecznych poziomów.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem finansowym jest takie nim zarządzanie, aby maksymalnie ograniczyć wrażliwość przepływów finansowych Grupy na zmieniające się czynniki ryzyka finansowego oraz minimalizacja kosztów finansowych i kosztów zabezpieczenia w ramach przeprowadzanych transakcji z wykorzystaniem instrumentów pochodnych.

Poza instrumentami pochodnymi, do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe i pożyczki, obligacje, umowy leasingu finansowego i umowy dzierżawy z opcją zakupu, środki pieniężne i lokaty. Głównym celem wykorzystania tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność jednostek z Grupy Kapitałowej. Grupa, ze względu na charakter swoich procesów biznesowych, posiada i wykorzystuje również inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Grupa zawiera również transakcje z udziałem instrumentów pochodnych, przede wszystkim kontrakty na zamianę stóp procentowych typu IRS (interest rate swap) oraz walutowe kontrakty terminowe typu forward. Celem tych transakcji jest ciągle zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oraz ryzykiem walutowym powstającym w toku działalności Grupy oraz wynikającym z używanych przez nią źródeł finansowania.

Tylko jedna spółka zależna Grupy TAURON - Południowy Koncern Energetyczny S.A. stosowała w 2010 roku rachunkowość zabezpieczeń dla transakcji pochodnych, zawartych w celu eliminacji ryzyka związanego ze zmianą stóp procentowych. Powyższe działania były realizowane zgodnie z zatwierdzoną przez spółkę Strategią Zarządzania Ryzykiem Finansowym. Na dzień 31 grudnia 2010 roku aktywne transakcje z udziałem instrumentów pochodnych, co zostało szerzej opisane w nocie 38.6 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, posiadały dwie Spółki z Grupy TAURON, tj. TAURON Polska Energia S.A. oraz Południowy Koncern Energetyczny S.A., jednak wobec tych instrumentów nie miała zastosowania rachunkowość zabezpieczeń.

Zasadą stosowaną przez spółki z Grupy obecnie i przez cały okres objęty niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe.

Przyjęto, iż zarządzanie ryzykiem jest odpowiedzialnością każdego pracownika. Zarządy weryfikują, uzgadniają i zatwierdzają zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka, pracownicy znają ryzyka występujące w ich obszarach działalności i czują się odpowiedzialni za zarządzanie ryzykiem. Spółki z Grupy monitorują również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych. Zasady rachunkowości zabezpieczeń spółek z Grupy Kapitałowej dotyczące instrumentów pochodnych zostały omówione w nocie 11.

38.1. Ryzyko stopy procentowej

Grupa narażona jest na ryzyko zmian stóp procentowych w związku z pozyskiwaniem kapitałów oprocentowanych zmienną stopą procentową i inwestowaniem w aktywa oprocentowane zmienną i stałą stopą procentową. Spółki Grupy są również narażone na materializację ryzyka związanego z utraconymi korzyściami w związku ze spadkiem stóp procentowych, w przypadku zadłużenia o stałym oprocentowaniu.

W poniższych tabelach przedstawione zostały wartości bilansowe instrumentów finansowych Grupy narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe.

31 grudnia 2010 - oprocentowanie stałe

Instrumenty finansowe	< 1 rok	1-2 lat	2-3 lat	3-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa finansowe						
Lokaty i depozyty	2 603	17 170	-	-	-	19 773
Obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania finansowe						
Kredyty i pożyczki preferencyjne	210	-	-	-	-	210

31 grudnia 2010 - oprocentowanie zmienne

Instrumenty finansowe	< 1 rok	1-2 lat	2-3 lat	3-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa finansowe						
Lokaty i depozyty	14 815	-	-	-	905	15 720
Udzielone pożyczki	60	60	60	60	-	240
Aktywa gotówkowe	1 473 981	-	-	-	-	1 473 981
Zobowiązania finansowe						
Wyemitowane obligacje oraz inne dłużne papiery wartościowe	357	-	-	845 650	-	846 007
Kredyty w rachunku bieżącym	2 464	-	-	-	-	2 464
Kredyty i pożyczki preferencyjne	103 335	106 890	25 217	7 649	22	243 113
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	218 661	64 047	13 796	12 907	-	309 411

31 grudnia 2009 - oprocentowanie stałe

Instrumenty finansowe	< 1 rok	1-2 lat	2-3 lat	3-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa finansowe						
Lokaty i depozyty	4 170	16 372	-	-	-	20 542
Obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe	4 151	-	-	-	-	4 151
Zobowiązania finansowe						
Kredyty i pożyczki preferencyjne	1 598	60	-	-	-	1 658

31 grudnia 2009- oprocentowanie zmienne

Instrumenty finansowe	< 1 rok	1-2 lat	2-3 lat	3-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa finansowe						
Lokaty i depozyty	2 411	141	-	-	792	3 344
Udzielone pożyczki	75	-	-	240	-	315
Aktywa gotówkowe	1 032 103	-	-	-	-	1 032 103
Zobowiązania finansowe						
Wyemitowane obligacje oraz inne dłużne papiery wartościowe	80 993	81 314	81 314	162 629	190 405	596 655
Kredyty w rachunku bieżącym	59 453	-	-	-	-	59 453
Kredyty i pożyczki preferencyjne	105 051	101 253	101 162	20 162	40	327 668
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	348 432	286 262	121 224	27 046	6 527	789 491

Oprocentowanie instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu jest aktualizowane w okresach poniżej jednego roku. Odsetki od instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu są stałe przez cały okres do upływu terminu zapadalności/wymagalności tych instrumentów. Pozostałe instrumenty finansowe Grupy, które nie zostały ujęte w powyższych tabelach, nie są oprocentowane i w związku z tym nie podlegają ryzyku stopy procentowej.

38.2. Ryzyko walutowe

Spółki z Grupy Kapitałowej narażone są na zmiany kursów walutowych EUR/PLN, USD/PLN i CZK/PLN w związku z ich działalnością inwestycyjną oraz kontraktami z podmiotami zagranicznymi. Poniższe tabele prezentują ekspozycję Grupy na ryzyko walutowe w podziale na poszczególne klasy instrumentów finansowych w latach 2009 i 2010.

Pozycja walutowa według stanu na 31 grudnia 2010 roku

	Łączna wartość bilansowa w PLN	EUR		USD		CZK	
		w walucie	w PLN	w walucie	w PLN	w walucie	w PLN
Aktywa finansowe							
Należności z tytułu dostaw i usług oraz inne należności finansowe	2 279 310	2 023	8 012	-	-	57 271	9 049
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 473 981	2 782	11 018	-	-	13 759	2 174
Razem		4 805	19 030	-	-	71 030	11 223
Zobowiązania finansowe							
Oprocentowane kredyty i pożyczki	555 198	2 461	9 748	3 649	10 817	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	1 636 633	2 182	8 642	-	-	19 778	3 125
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	91 262	2 970	11 762	-	-	-	-
Razem		7 613	30 152	3 649	10 817	19 778	3 125
Pozycja walutowa netto		(2 808)	(11 122)	(3 649)	(10 817)	51 252	8 098

Pozycja walutowa według stanu na 31 grudnia 2009 roku

	Łączna wartość bilansowa w PLN	EUR		USD		CZK	
		w walucie	w PLN	w walucie	w PLN	w walucie	w PLN
Aktywa finansowe							
Należności z tytułu dostaw i usług oraz inne należności finansowe	1 883 149	64	264	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 032 107	1 007	4 136	-	-	-	-
Razem		1 071	4 400	-	-	-	-
Zobowiązania finansowe							
Oprocentowane kredyty i pożyczki	1 178 940	5 887	24 187	92 633	264 031	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	1 496 409	184	752	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	123 668	-	-	-	-	-	-
Razem		6 071	24 939	92 633	264 031	-	-
Pozycja walutowa netto		(5 000)	(20 539)	(92 633)	(264 031)	-	-

38.3. Ryzyko cen surowców i towarów

Spółki Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. narażone są na działanie i niekorzystny wpływ czynników ryzyka związanego ze zmiennością przepływów pieniężnych oraz wyników finansowych wyrażonych w walucie krajowej z tytułu zmian cen towarów. Ekspozycję Grupy na ryzyko cen towarów odzwierciedla wolumen zakupów podstawowych surowców i towarów, do których zalicza się węgiel kamienny, gaz oraz energię. Wolumen oraz koszty zakupów podstawowych surowców od dostawców spoza Grupy przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj paliwa	Jednostka miary	2010		2009	
		Wolumen	Koszty zakupu	Wolumen	Koszty zakupu
Węgiel	tona	7 839 301	1 777 636	7 556 379	1 805 619
Gaz	tys. m3	3 001 016	192 025	2 057 102	140 640
Energia elektryczna	MWh	17 774 911	3 422 567	15 051 410	3 091 952
Energia cieplna	GJ	7 081 741	188 693	6 118 926	157 673
Razem			5 580 921		5 195 884

38.4. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest związane z potencjalnym zdarzeniem kredytowym, które może zmaterializować się w postaci następujących czynników: niewypłacalności kontrahenta, częściowej spłaty należności, istotnego opóźnienia w spłacie należności lub innego nieprzewidzianego odstąpienia od warunków kontraktowych.

Poza klientami indywidualnymi spółki Grupy zawierają transakcje wyłącznie z wiarygodnymi podmiotami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom weryfikacji. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Grupy na ryzyko nieściągalności należności jest nieznaczne.

Spółki Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. narażone są na działanie czynników ryzyka kredytowego w obszarach:

- podstawowej działalności - źródłem ryzyka kredytowego są głównie transakcje zakupu i sprzedaży energii elektrycznej oraz energii cieplnej, transakcje zakupu i sprzedaży paliw kopalnych, itp.;
- działalności inwestycyjnej - ryzyko kredytowe generowane jest przez transakcje wynikające z realizacji projektów inwestycyjnych, których powodzenie jest uzależnione od pozycji finansowej dostawców Grupy;
- działalności biznesowej (zarządzanie ryzykiem rynkowym) - ryzyko kredytowe dotyczy możliwości wystąpienia sytuacji braku realizacji zobowiązań drugiej strony transakcji pochodnej w stosunku do spółek Grupy, jeżeli wartość godziwa transakcji pochodnej jest dodatnia z punktu widzenia Grupy;
- lokowania wolnych środków pieniężnych – ryzyko kredytowe powstaje na skutek lokowania wolnych środków pieniężnych przez spółki Grupy w papiery wartościowe obciążone ryzykiem kredytowym, tj. instrumenty finansowe inne niż emitowane przez Skarb Państwa.

Klasy instrumentów finansowych, w których powstaje ekspozycja na ryzyko kredytowe, mające odmienną charakterystykę ryzyka kredytowego:

- lokaty i depozyty;
- obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe;
- należności z tytułu dostaw i usług;
- pożyczki udzielone;
- pozostałe należności finansowe;
- pozostałe aktywa finansowe;
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty;
- instrumenty pochodne.

W Grupie nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego związane z działalnością podstawową poza wymienionymi w nocie 38.4.2.

W odniesieniu do aktywów finansowych ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

38.4.1 Nabyte obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe

Nabyte dłużne papiery wartościowe zostały szerzej opisane w nocie 37.3.3.

38.4.2 Należności z tytułu dostaw i usług

Należności z tytułu dostaw i usług dotyczą głównie należności z tytułu sprzedanej energii i usług dodatkowych. Dzięki bieżącej kontroli należności handlowych nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym.

Grupa zarządza ryzykiem kredytowym wobec kontrahentów głównie poprzez stosowanie następujących mechanizmów oraz technik:

- ocenę standingu finansowego kontrahentów wraz z nadawaniem limitów kredytowych;
- wymaganie określonych zabezpieczeń kredytowych od klientów o słabym standingu finansowym;
- standaryzację zapisów umownych z zakresu ryzyka kredytowego i standaryzację zabezpieczeń kredytowych;
- system bieżącego monitoringu płatności i system wczesnej windykacji;
- systematyczny pomiar ryzyka kredytowego wynikający z prowadzonej działalności handlowej;
- bieżące monitorowanie kondycji finansowej kontrahenta, współpraca z wywiadowcami gospodarczymi i firmami windykacyjnymi.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku największe salda należności handlowych Grupa posiadała od PSE Operator S.A. w wysokości 105 353 tysięcy złotych, ArcelorMittal Poland S.A. w wysokości 103 116 tysięcy złotych, KGHM Polska Miedź S.A. w wysokości 94 369 tysięcy złotych oraz spółki Kompania Węglowa S.A. w wysokości 65 255 tysięcy złotych.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku największe salda należności handlowych Grupa posiadała od ArcelorMittal Poland S.A. w wysokości 95 104 tysięcy złotych, KGHM Polska Miedź S.A. w wysokości 53 845 tysięcy złotych oraz PSE Operator S.A. w wysokości 37 235 tysięcy złotych.

38.4.3 Lokaty, depozyty, środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Zarządzanie ryzykiem kredytowym związanym ze środkami pieniężnymi Grupa realizuje poprzez dywersyfikację banków, w których lokowane są nadwyżki środków pieniężnych. Wszystkie podmioty, z którymi Grupa zawiera transakcje depozytowe, działają w sektorze finansowym. Są to banki posiadające rating na wysokim poziomie, a także dysponujące odpowiednim kapitałem własnym oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową.

Udział trzech banków, w których Grupa posiada największe salda środków pieniężnych, na dzień 31 grudnia 2010 roku wynosił 71%.

38.4.4 Instrumenty pochodne

Wszystkie podmioty, z którymi Grupa zawiera transakcje pochodne, działają w sektorze finansowym. Są to polskie banki posiadające wysoki rating finansowy, a także dysponujące odpowiednią wysokością kapitału własnego oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową.

38.4.5 Odpisy aktualizujące i wiekowanie należności

Na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku odpisem aktualizującym objęte były należności z tytułu dostaw i usług oraz niektóre inwestycje w inne podmioty. Zmiana stanu odpisów aktualizujących dla tych klas instrumentów finansowych w poszczególnych latach została zaprezentowana w poniższych tabelach.

Rok zakończony 31 grudnia 2010 roku

	Należności z tytułu dostaw i usług oraz inne należności finansowe	Pożyczki udzielone	Udziały i akcje jednostek niekonsolidowanych
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia 2010	(158 024)	-	(2 707)
Utworzenie odpisów	(73 691)	-	(1 104)
Wykorzystanie odpisów	24 487	-	2
Rozwiązanie odpisów	52 376	-	304
Anulowanie odpisów	40	-	71
Inne zmiany	(70)	-	171
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia 2010	(154 882)	-	(3 263)
Wartość pozycji przed uwzględnieniem odpisu aktualizującego	2 434 192	239	154 152
Wartość pozycji netto (wartość bilansowa)	2 279 310	239	150 889

Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku

	Należności z tytułu dostaw i usług oraz inne należności finansowe	Pożyczki udzielone	Udziały i akcje jednostek niekonsolidowanych
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia 2009	(169 519)	-	(2 744)
Utworzenie odpisów	(65 783)	-	-
Wykorzystanie odpisów	37 838	-	-
Rozwiązanie odpisów	39 558	-	10
Anulowanie odpisów	86	-	27
Inne zmiany	(204)	-	-
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia 2009	(158 024)	-	(2 707)
Wartość pozycji przed uwzględnieniem odpisu aktualizującego	2 041 173	315	149 224
Wartość pozycji netto (wartość bilansowa)	1 883 149	315	146 517

Ustalając utratę wartości aktywów, Grupa wzięła pod uwagę czynniki, które zostały opisane w nocie 11 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Grupa nie posiada istotnych pozycji, które na dzień bilansowy byłyby nieściągalne, lecz nie objęte odpisem aktualizującym. Poniżej przedstawiono analizę wiekową należności z tytułu dostaw i usług oraz innych należności finansowych i pożyczek udzielonych, uwzględniającą odpisy z tytułu utraty wartości.

Wiekowanie należności z tytułu dostaw i usług oraz innych należności finansowych, pożyczek udzielonych według stanu na 31 grudnia 2010 roku

	Nie przeterminowane	Przeterminowane				
		<30 dni	30-90 dni	90-180 dni	180-360 dni	>360 dni
Przed uwzględnieniem odpisu aktualizującego	2 017 985	171 716	69 364	33 741	39 171	102 454
Odpisy aktualizujące	(18 864)	(1 165)	(2 300)	(4 555)	(27 184)	(100 814)
Po uwzględnieniu odpisu	1 999 121	170 551	67 064	29 186	11 987	1 640

Wiekowanie należności z tytułu dostaw i usług oraz innych należności finansowych, pożyczek udzielonych według stanu na 31 grudnia 2009 roku

	Nie przeteterminowane	Przeteterminowane				
		<30 dni	30-90 dni	90-180 dni	180-360 dni	>360 dni
Przed uwzględnieniem odpisu aktualizującego	1 574 041	253 451	64 653	20 917	31 717	96 709
Odpisy aktualizujące	(26 105)	(3 211)	(5 068)	(5 001)	(22 474)	(96 165)
Po uwzględnieniu odpisu	1 547 936	250 240	59 585	15 916	9 243	544

38.5. Ryzyko związane z płynnością

Grupa utrzymuje równowagę pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, obligacje, umowy leasingu finansowego oraz umowy dzierżawy z opcją zakupu. Takie wykorzystanie źródeł finansowania pozwala na zarządzanie ryzykiem płynności i skutecznie minimalizuje jego negatywne skutki materializacji.

Tabele poniżej przedstawiają zobowiązania finansowe Grupy na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku według daty zapadalności na podstawie umownych zdyskontowanych płatności.

Zobowiązania finansowe według stanu na 31 grudnia 2010 roku

	Naliczone odsetki	Część kapitałowa						Razem
		poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 3 lat	od 3 lat do 5 lat	powyżej 5 lat	
Oprocentowane kredyty i pożyczki oraz wyemitowane obligacje	758	153 056	171 215	170 935	39 013	866 206	22	1 401 205
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług		943 255	1 002	400	400	400	-	945 457
Zobowiązania z tytułu nabycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych		388 108	359	-	-	-	-	388 467
Instrumenty pochodne		6 917	-	-	-	-	-	6 917
Inne zobowiązania finansowe		249 399	39 484	5 243	316	541	809	295 792
Zobowiązania z tytułu leasingu oraz umów dzierżawy z opcją zakupu		8 578	14 877	14 887	13 085	24 050	15 785	91 262
Razem	758	1 749 313	226 937	191 465	52 814	891 197	16 616	3 129 100

Zobowiązania finansowe według stanu na 31 grudnia 2009 roku

	Naliczone odsetki	Część kapitałowa						Razem
		poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 3 lat	od 3 lat do 5 lat	powyżej 5 lat	
Oprocentowane kredyty i pożyczki oraz wyemitowane obligacje	796	137 178	458 341	468 897	303 700	209 837	196 972	1 775 721
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług		963 628	2 565	-	-	-	-	966 193
Zobowiązania z tytułu nabycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych		195 062	75 073	1 474	-	-	-	271 609
Instrumenty pochodne		2 135	8 904	-	-	-	-	11 039
Inne zobowiązania finansowe		219 268	24 094	2 017	1 313	465	412	247 569
Zobowiązania z tytułu leasingu oraz umów dzierżawy z opcją zakupu		10 247	25 130	24 713	12 271	24 531	26 776	123 668
Razem	796	1 527 518	594 107	497 101	317 284	234 833	224 160	3 395 799

38.6. Instrumenty pochodne

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Grupa posiadała aktywa z tytułu instrumentów pochodnych w wysokości 257 tysięcy złotych. Rozpoznane aktywo jest wynikiem wyceny na dzień 31 grudnia 2010 roku posiadanych przez TAURON Polska Energia S.A. walutowych kontraktów terminowych (forward). Jednostka dominująca zabezpiecza ryzyko zmiany kursów walutowych w związku z transakcjami zawieranymi z kontrahentami zagranicznymi. Rachunkowość zabezpieczeń nie jest stosowana przez Spółkę, w związku z czym posiadane kontrakty walutowe zostały wycenione na dzień bilansowy przez wynik finansowy.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Grupa posiada również instrumenty pochodne – zobowiązania w wysokości 6 917 tysięcy złotych. Są to kontrakty na zamianę stóp procentowych (IRS), które zostały zawarte przez Południowy Koncern Energetyczny S.A. w celu zabezpieczenia przed ryzykiem zmiany stóp procentowych dotyczących:

- emisji obligacji, w kwocie 4 443 tysięcy złotych,
- kredytów inwestycyjnych, w kwocie 2 474 tysięcy złotych.

W dniu 30 grudnia 2010 roku Południowy Koncern Energetyczny S.A. dokonała spłaty całości zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji zewnętrznych. W związku z tym dotychczasowa strata z wyceny instrumentów pochodnych ujmowana w pozostałych całkowitych dochodach została przeniesiona z kapitału z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających do wyniku finansowego. Po dniu bilansowym instrumenty te zostały rozliczone z efektem (616) tysięcy złotych. Na dzień 31 grudnia 2010 roku Spółka utrzymywała jeden kontrakt na zamianę stóp procentowych (IRS) o terminie zapadalności na styczeń 2011 roku, który został zawarty w celu zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej związanego z kredytem inwestycyjnym. Został on rozliczony w dniu 10 stycznia 2011 roku z zyskiem 83 tysięcy złotych. W stosunku do posiadanych na koniec 2010 roku instrumentów pochodnych nie ma zastosowania rachunkowość zabezpieczeń.

W roku 2009 w ramach Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. instrumenty pochodne były wykorzystywane w celach zabezpieczających przez trzy spółki zależne: Południowy Koncern Energetyczny S.A., EnergiaPro Gigawat Sp. z o.o. oraz Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o., jednak na dzień bilansowy 31 grudnia 2009 roku tylko Południowy Koncern Energetyczny S.A. posiadała zabezpieczające instrumenty pochodne: aktywo w wysokości 1 747 tysięcy złotych oraz zobowiązanie 11 038 tysięcy złotych. W dwóch pozostałych spółkach kontrakty forward wygasły w grudniu 2009 roku. Wobec tych instrumentów miała zastosowanie rachunkowość zabezpieczeń.

38.7. Ryzyko rynkowe – analiza wrażliwości

Grupa identyfikuje następujące główne rodzaje ryzyka rynkowego, na które jest narażona:

- ryzyko stopy procentowej,
- ryzyko walutowe,
- ryzyko cen energii elektrycznej,
- ryzyko zmian cen praw do emisji CO₂ i praw majątkowych pochodzenia energii,
- ryzyko zmian cen towarów (np. węgiel).

Obecnie Grupa Kapitałowa narażona jest głównie na działanie czynników ryzyka zmian kursów walutowych EUR/PLN, USD/PLN oraz CZK/PLN. Ponadto Grupa narażona jest na zmiany referencyjnych stóp procentowych dla walut PLN, EUR oraz USD.

Na potrzeby analizy wrażliwości na zmiany czynników ryzyka rynkowego Grupa Kapitałowa wykorzystuje metodę analizy scenariuszowej. Grupa wykorzystuje scenariusze eksperckie odzwierciedlające subiektywną ocenę Grupy odnośnie kształtowania się pojedynczych czynników ryzyka rynkowego w przyszłości.

Prezentowane w niniejszym punkcie analizy scenariuszowe mają na celu analizę wpływu zmian czynników ryzyka rynkowego na wyniki finansowe Grupy. Przedmiotem analizy zostały objęte wyłącznie te pozycje, które spełniają definicję instrumentów finansowych zgodnie z MSSF.

Potencjalne możliwe zmiany kursów walutowych są określone w horyzoncie do daty następnego sprawozdania finansowego i zostały obliczone na podstawie rocznych zmienności implikowanych dla opcji walutowych kwotowanych na rynku międzybankowym dla danej pary walut z daty bilansowej lub w przypadku braku dostępnych kwotowań rynkowych na podstawie zmienności historycznych za okres jednego roku przed datą bilansową.

W analizie wrażliwości na ryzyko stopy procentowej Grupa stosuje równoległe przesunięcie krzywej stóp procentowych o potencjalną możliwą zmianę referencyjnych stóp procentowych w horyzoncie do daty następnego sprawozdania finansowego. Dla celów analizy wrażliwości na ryzyko zmian stóp procentowych wykorzystano średnie poziomy referencyjnych stóp procentowych

w danym roku. Skala potencjalnych zmian stóp procentowych została oszacowana na podstawie zmienności implikowanych ATMF opcji na stopę procentową kwotowanych na rynku międzybankowym dla walut, dla których Grupa posiada ekspozycję na ryzyko stóp procentowych na datę bilansową.

W przypadku analizy wrażliwości na zmiany stóp procentowych efekt zmian czynników ryzyka został odniesiony do wartości przychodów/kosztów odsetkowych dla instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz do wartości godziwej na datę bilansową instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu wycenianych do wartości godziwej.

Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości dla każdego rodzaju ryzyka rynkowego, na które Grupa jest narażona na dzień bilansowy, pokazując jaki wpływ na wynik finansowy brutto miałyby potencjalnie możliwe zmiany poszczególnych czynników ryzyka według klas aktywów i zobowiązań finansowych.

38.7.1 Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe

Grupa identyfikuje ekspozycję na ryzyko zmian kursów walutowych EUR/PLN, USD/PLN oraz CZK/PLN. Poniższe tabele przedstawiają wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalne możliwe do zaistnienia zmiany kursów walutowych w horyzoncie do daty następnego sprawozdania finansowego, przy założeniu niezmienności innych czynników ryzyka:

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku zgodne z MSSF
(w tysiącach złotych)

Rok zakończony 31 grudnia 2010 roku

Klasy instrumentów finansowych	31 grudnia 2010		Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na 31 grudnia 2010 roku											
	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	EUR/PLN				USD/PLN				CZK/PLN			
			kurs EUR/PLN +12,3%		kurs EUR/PLN -12,3%		kurs USD/PLN +20,3%		kurs USD/PLN -20,3%		kurs CZK/PLN +9,6%		kurs CZK/PLN -9,6%	
			Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały
Należności z tytułu dostaw i usług i inne należności finansowe	2 279 310	17 061	985	-	(985)	-	-	-	-	-	869	-	(869)	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 473 981	13 192	1 355	-	(1 355)	-	-	-	-	-	209	-	(209)	-
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	309 411	20 565	(1 199)	-	1 199	-	(2 196)	-	2 196	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	945 457	11 696	(1 062)	-	1 062	-	-	-	-	-	(294)	-	294	-
Zobowiązania z tytułu leasingu i umów dzierżawy z opcją zakupu	91 262	11 762	(1 447)	-	1 447	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem			(1 368)	-	1 368	-	(2 196)	-	2 196	-	784	-	(784)	-

Ekspozycja na ryzyko na dzień 31 grudnia 2010 roku jest reprezentatywna dla ekspozycji Grupy na ryzyko w trakcie poprzedzającego tą datę okresu rocznego.

Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku

Klasy instrumentów finansowych	31 grudnia 2009		Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na 31 grudnia 2009 roku											
	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	EUR/PLN				USD/PLN				CZK/PLN			
			kurs EUR/PLN +13,25%		kurs EUR/PLN -13,25%		kurs USD/PLN +19,69%		kurs USD/PLN -19,69%		kurs CZK/PLN +10,40%		kurs CZK/PLN -10,40%	
			Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały
Należności z tytułu dostaw i usług i inne należności finansowe	1 883 149	263	35	-	(35)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 032 103	4 137	548	-	(548)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	790 118	288 218	(3 205)	-	3 205	-	(51 988)	-	51 988	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	966 193	752	(100)	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem			(2 722)	-	2 722	-	(51 988)	-	51 988	-	-	-	-	-

Ekspozycja na ryzyko na dzień 31 grudnia 2009 roku jest reprezentatywna dla ekspozycji Grupy na ryzyko w trakcie poprzedzającego tą datę okresu rocznego.

38.7.2 Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej

Grupa identyfikuje ekspozycję na ryzyko zmian stóp procentowych WIBOR, EURIBOR oraz LIBOR USD. Poniższe tabele przedstawiają wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalne możliwe do zaistnienia zmiany stóp procentowych w horyzoncie do daty następnego sprawozdania finansowego, przy założeniu niezmienności innych czynników ryzyka:

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku zgodne z MSSF
(w tysiącach złotych)

Rok zakończony 31 grudnia 2010 roku

Klasy instrumentów finansowych	31 grudnia 2010		Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej na 31 grudnia 2010 roku											
	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	WIBOR				EURIBOR				LIBOR USD			
			WIBOR + 60 pb		WIBOR -60 pb		EURIBOR + 33 pb		EURIBOR -33 pb		LIBOR USD + 36 pb		LIBOR USD -36 pb	
			Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały
	tys. PLN	tys. PLN												
Lokaty i depozyty	35 493	15 720	94	-	(94)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pożyczki udzielone	240	240	1	-	(1)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 473 981	1 473 981	8 765	-	(8 765)	-	36	-	(36)	-	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki preferencyjne	243 323	243 113	(1 459)	-	1 459	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	309 411	309 411	(1 733)	-	1 733	-	(32)	-	32	-	(39)	-	39	-
Kredyty w rachunku bieżącym	2 464	2 464	(15)	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wyemitowane obligacje i papiery dłużne	846 007	846 007	(5 076)	-	5 076	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem			577	-	(577)	-	4	-	(4)	-	(39)	-	39	-

Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku

Klasy instrumentów finansowych	31 grudnia 2009		Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej na 31 grudnia 2009 roku											
	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	WIBOR				EURIBOR				LIBOR USD			
			WIBOR +81 pb		WIBOR -81 pb		EURIBOR +66 pb		EURIBOR -66 pb		LIBOR USD +70 pb		LIBOR USD -70 pb	
			Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały
	tys. PLN	tys. PLN												
Lokaty i depozyty	23 887	3 344	27	-	(27)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pożyczki udzielone	315	315	3	-	(3)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 032 103	1 032 103	8 327	-	(8 327)	-	27	-	(27)	-	-	-	-	-
Instrumenty pochodne (aktywa)	1 747	1 747	275	7 030	(275)	(7 030)	-	-	-	-	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki preferencyjne	329 369	327 668	(2 654)	-	2 654	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	790 118	789 491	(4 060)	-	4 060	-	(160)	-	160	-	(1 848)	-	1 848	-
Kredyty w rachunku bieżącym	59 453	59 453	(482)	-	482	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wyemitowane obligacje i papiery dłużne	596 781	596 655	(4 833)	-	4 833	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Instrumenty pochodne (zobowiązania)	11 038	11 038	739	3 642	(739)	(3 642)	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem			(2 658)	10 672	2 658	(10 672)	(133)	-	133	-	(1 848)	-	1 848	-

39. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i stosownie do zmian warunków ekonomicznych odpowiednio ją modyfikuje. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom, wyemitować nowe akcje lub odpowiednio skorygować poziom zadłużenia zewnętrznego.

W 2010 roku w Grupie Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. wdrożono strukturę cash pooling, której zasadniczym celem jest zapewnienie płynności finansowej w Grupie TAURON przy jednoczesnym ograniczeniu kosztów zewnętrznego finansowania krótkoterminowego i maksymalizowaniu przychodów finansowych z tytułu posiadania nadwyżek pieniężnych.

W 2010 roku został również wdrożony model centralnego finansowania Grupy TAURON, który wpływa m.in. na obniżenie kosztów finansowania zewnętrznego i zwiększenie możliwości pozyskania finansowania, ogranicza ilość kowenantów w umowach na finansowanie, redukuje konieczność udzielania zabezpieczeń rzeczowych oraz zmniejsza koszty administracyjne, wpływając tym samym na wyższą ocenę kondycji finansowej wydawaną przez agencje ratingowe.

W pierwszym etapie wdrożenia centralnego modelu finansowania została przeprowadzona emisja obligacji na łączną kwotę 848 200 tysięcy złotych w celu restrukturyzacji części zadłużenia finansowego spółek Grupy TAURON. Dodatkowo, w ramach zawartego zewnętrznego programu emisji obligacji TAURON Polska Energia S.A. posiada elastyczną linię rewolwingową w wysokości 450 000 tysięcy złotych, która w każdym momencie może zostać uruchomiona.

Ponadto, w ramach centralnego modelu zarządzania finansami Grupy TAURON, w grudniu 2010 roku uruchomiony został program emisji obligacji wewnętrznych, w ramach którego odbywa się zarządzanie środkami pieniężnymi o horyzoncie średnio i długoterminowym. Przyjęty model zarządzania finansami ma na celu zoptymalizowanie kosztów pozyskania finansowania oraz zapewnienie środków na bieżącą działalność podmiotów Grupy TAURON, jak również realizację planów inwestycyjnych.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał obejmuje kapitał własny należny akcjonariuszom jednostki dominującej pomniejszony o kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto.

	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2009 (dane przekształcone)
Oprocentowane kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	1 401 205	1 775 721
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	1 727 895	1 620 077
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 473 981	1 032 103
Zadłużenie netto	1 655 119	2 363 695
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	14 704 825	11 858 566
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	-	(766)
Kapitał razem	14 704 825	11 859 332
Kapitał i zadłużenie netto	16 359 944	14 223 027
Wskaźnik dźwigni	10%	17%

40. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Grupie w okresach sprawozdawczych objętych niniejszym sprawozdaniem kształtowało się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Zarząd jednostki dominującej	5	5
Zarządy jednostek zależnych	49	46
Administracja	4 098	4 087
Dział sprzedaży	2 059	2 028
Pion produkcji	21 326	21 695
Pozostali	943	978
Razem	28 480	28 839

41. Wynagrodzenie biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego

Podmiotem uprawnionym, badającym niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. jest Ernst & Young Audit Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, Rondo ONZ 1. Umowa pomiędzy TAURON Polska Energia S.A. a Ernst & Young Audit Sp. z o.o. została zawarta w dniu 19 listopada 2010 roku i dotyczy badania sprawozdań finansowych Spółki i skonsolidowanych sprawozdań finansowych za lata 2010-2012. Wysokość wynagrodzenia biegłego rewidenta przedstawia poniższa tabela.

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Obowiązkowe badanie	101	160
- skonsolidowanego sprawozdania finansowego	37	100
- jednostkowego sprawozdania finansowego	64	60
Inne usługi	86	50
Razem	187	210

W związku z przygotowaniem prospektu emisyjnego Spółka poniosła w 2010 roku wydatki związane z wynagrodzeniem biegłego rewidenta Ernst & Young Audit Sp. z o.o. w kwocie 1 469 tysięcy złotych.

42. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

W dniu 24 lutego 2011 roku w wyniku zakończonego postępowania kwalifikacyjnego, Rada Nadzorcza podjęła uchwały i powołała do składu Zarządu III kadencji spółki TAURON Polska Energia S.A.:

Dariusza Lubere - na stanowisko Prezesa Zarządu,

Joannę Schmid - na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Strategii i Rozwoju,

Dariusza Stolarczyka - na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Korporacji,

Krzysztofa Zamasza - na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Handlowych,

Krzysztofa Zawadzkiego - na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Ekonomiczno – Finansowych.

Uchwały podjęte przez Radę Nadzorczą wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka Zarządu II kadencji, tj. za rok obrotowy 2010.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. sporządzone za rok zakończony 31 grudnia 2010 roku zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej obejmuje 108 stron.

Zarząd Spółki

Katowice, dnia 1 marca 2011 roku

Dariusz Lubera - Prezes Zarządu

Joanna Schmid - Wiceprezes Zarządu

Dariusz Stolarczyk - Wiceprezes Zarządu

Krzysztof Zamasz - Wiceprezes Zarządu

Krzysztof Zawadzki - Wiceprezes Zarządu